

Pse Franca i frikësohet aq shumë fesë?	3
Pas ligjit për mbulesën qëndron frika	4
Vallë do humbë Iraku midis pëshpëritjes së dijetarëve dhe heshtjes së kryetarëve?	9
Turpi amerikan në burgun Ebu Garib	12
Islami tërheqës për një numër të madh të britanezve të dalluar	13
Lufta me mërzinë	15
Kush është Krijuesi?	16
Allahu është	19
Ku është ajo fuqia e duhur?	22
Mi garantoni gjashtë gjëra ju garantoj xhennetin	24
Dashuria dhe pasimi	26
Pozita e dijetarëve	28
Vlera e tevhidit dhe rëndësia e sigurisë	31
Akideja Kajravanije	37
Citate për tekfirin	39
Dallimi midis përçarjes dhe divergjencës	40
Sëmundja e quajtur frikë	42
Dashuria bashkëshortore	46
Thirrja për tek Allahu brenda shtëpive tona	49
Udhëzime për edukimin e fëmijëve	50
Pamje nga jeta nën pushtim	51
Ibën Ebu Zejd el-Kajravani	53
Imam Tahavi	54
Imam es-Sujuti	56
Imam Shevkani	58
Tema: Namazi i xhumasë	60
Më i miri prej jush është ai që e mëson Kur'anin dhe ua mëson atë të tjerëve	61
10. Obligimi ndaj fqijut dhe porosis (hyjnore) ndaj tij	62

edicion i botuar / viti i parë / nr: 10

botues: ALBISLAM

kryeredaktor: Ramadan Ramadani

redaksia: Bekir Halimi, Talha Kurtishi, Alajdin Idriz

redaktor teknik: Azem Zaimi

www.albislam.com

albislam@albislam.com

str: 386 no: 11 lokal: 44

1000 Shkup

fax: +389 2 3290 408

Pse Franca i frikësohet aq shumë fesë?

Franca dhe disa shtete të tjera janë zhytur në kontraverse kur dy nxënëse janë përjashtuar nga shkolla për shkak të mbajtjes së shamisë. Franca zgjeroni ndalesën dhe propozoi një ligj që ndalon mbajtjen e veshëmbathjes dhe simboleve që haptazi shfaqin identitetin fetar. Përveç shamive të kokës, ky ligj poashtu përfshin edhe kryqat krishterë dhe kapat hebrenje. Ky ligj shkaktoi një valë të reagimeve. Shtetet muslimane, Mbretëria e Bashkuar, SHBA-të dhe Gjermania kritikuan ligjin dhe theksuan se hyrja e atij ligji në fuqi do të shkaktonte tensione në Francë. Ata poashtu thanë se ligji ishte në kundërshtim me lirinë fetare dhe të drejtat themelore të njeriut. Mirëpo, deri tani, këto reagime nuk kanë ndikuar që Qeveria e Francës të tërheqë atë vendim.

Nuk duhet të interpretojmë atë që ndodhi në Francë vetëm si një ndalesë për simbolet fetare; frika e Francës ndaj fesë dhe moralit fetar daton më herët. Ata që janë të vetëdijshëm rreth zhvillimit të kulturës shoqërore dhe marrëdhënieve kishë-shtet në Francë e dinë se këto aktivitete dhe kontraverset që rezultojnë nga to, janë mirë të njohura në shoqërinë Francëze.

Përveç kësaj, kjo frikë nuk është e kufizuar vetëm ndaj Islamit dhe Judaizmit; kujtesa e vrasjes së katolikëve gjatë Revolucionit francez nuk është fshirë ende.

Forma aktuale e marrëdhënieve kishë-shtet në Francë është formuar nga konflikti, urrejtja, mllefi, dhe masakra. Kjo betejë ka filluar në shekullin XVIII kundër kishës katolike me qëllim të zvogëlimit të ndikimit të kishës në shoqëri.

Mund të themi se gjatë kësaj periudhe, shoqëria u distancua nga vlerat shiptërore dhe fetare dhe ra nën ndikimin e filozofisë materialiste.

Prandaj, për të gjitha arsytet që i shtruan me lart, shoqëria franceze duhet të shqyrtojë një zgjidhje jo në mungesë të fesë, por në praktikimin e moralit fetar. Zgjidhja e konflikteve, dhuna në rritje dhe jobarazia ekonomike nuk qëndron në ndalimin e fesë; por në të kundërt: ajo duhet të kërkohet në një përpjekje për të shpërndarë moralin fetar. Kur një popull i frikësohet Zotit, vepron sipas vetëdijes së tij dhe shpreh brengë, mëshirë dhe tolerancë, atëherë nuk mund të ketë dyshim se shumë lehtë do të çrrënjosë dhunën dhe degradimin në shoqërinë e tij.

HARUN YAHYA
23.4.2004

Pas ligjit për mbulesën qëndron frika

Ndalesa e hixhabit në Francë jo vetëm që shkaktoi një debat në rrjedhë ndërmjet sekularizmit dhe Islamit, por ndoshta që është edhe më me rëndësi, debati u reflektua brenda vetë kampit sekular.

Teksti në vazhdim është përkthim i një artikulli që provokon mendimin, i publikuar muajin e kaluar në gazetën franceze Le Monde, nga filozofi dhe aktivisti prominent francez Alain Badiou. Një mendimtar energjik dhe përplot sarkazëm, Badiou bën një shtesë të freskët dhe unike në debatin në rrjedhë në Francë.

1. Disa gra dhe burra republikanë një kohë nxorrën idenë se duhet të propozohet një ligj me të cilin do të hiqeshin shamitë nga flokët e vajzave-nxënëse. Së pari, të ndalohet shamia nëpër shkolla. Pastaj, të ndalohet gjithkund, nëse është e mundshme. A dëgjova “një ligj”? Një ligj! Presidenti i Republikës ishte aq i kufizuar si politikanë sa që ishte i pafundosshëm.

I votuar në mënyrë totalitare nga 82 për qind të votuesve, duke përfshirë edhe të gjithë Socialistët, d.m.th. ata nga të cilët një numër i madh i republikanëve të mundshëm regrutoheshin, Chirac theksoi: po, një ligj. Një ligj kundër vetëm disa mijëra vajzave të reja të cilat mbajnë shaminë e lartpërmendur mbi flokët e tyre. Ata të paflokët, i ngatërrojnë gjërat. Përveç kësaj, muslimanët! Në këtë mënyrë, edhe njëherë, sikur dorëzimi në Sedan, Petian, Luftën Algjeriane, ligjet e ashpra të Mitterandit kundër punëtorëve pa letra (dokumenta) punuese, Franca habiti botën. Pas tragjedi, farsa.

2. Vërtetë, Franca më në fund gjeti një problem që është i vlefshëm për veten: shamia që mbulon kokat e disa vajzave. Thuhej se dekadencia është ndaluar në këtë shtet. Invazioni musliman, gjatë kohë i diagnozuar nga Le Pen dhe i konfirmuar këtyre ditëve nga disa intelektualë, ka gjetur ndërmjetësinë e saj. Beteja e Poitiersit ishte një gjë femijërore, Charles Martel vetëm huazoi revole. Por, Chirac, socialistët, feministet dhe intelektualët iluministë që vuajnë nga Islamofobia do ta fitojnë betejën e shamisë. Nga Poitiersi deri të hixhabi, pasoja është e drejtë dhe progresi është i kosiderueshëm.

3. Kauzat grandioze kanë nevojë për argumente të stilit të ri. Për shembull: hixhabi duhet të ndalohet; ajo është një shenjë e fuqisë mashkullore (babait ose vëllait më të madh) ndaj vajzave të reja ose grave. Kështu që do t'i përjashtojmë gratë që i mbajnë ato (shamiat). E thënë ndryshe: këto vajza ose gra janë të shtypura. Për këtë shkak ato do të dënohen. Është njëjtë sikur të thuhet: “Kjo grua është përdhunuar, hidhne në burg”. Hixhabi është aq i rëndësishëm sa që meriton një sistem logjik me aksioma të ripërtirra.

4. Ose në të kundërt: janë ato që në mënyrë të lirë duan ta mbajnë atë shami të mallkuar, ato rebele! Për këtë shkak ato do të dënohen. Një moment: a e keni fjalën se në fund të fundit ajo nuk është simbol i shtypjes së mashkullit? Babai ose vëllai më i madh nuk ka asgjë të bëjë me të? Atëherë prej nga erdhi nevoja për ta ndaluar shaminë? Problemi i hixhabit është qartë problem fetar. Ato rebele e kanë bërë besimin e tyre të qartë.

5. Ose është shkaku i babait dhe i vëllait më të madh, dhe në “mënyrë feministe” hixhabi duhet të çrrënjohet, ose është vetë vajza që është duke qëndruar pranë besimit të saj, dhe në “mënyrë laike” hixhabi duhet të çrrënjohet. Nuk ekziston shami e mirë. Pa shami! Çdo kund! Siç është thënë, madje edhe jo-muslimanët e kanë thënë, se çdo kund duhet të dilet “pa shami”.

6. Veni re mirë se babai dhe vëllau më i madh i vajzës së hixhabit nuk janë shoqëruar tuaj prindor. Shpesh është sugjeruar, madje edhe deklaruar se babai është një punonjës idiotik, një humbës “nga fshati” që punon në fabrikën Renault. Një tip arkaik, por i marrë. Vëllai i madh shpërndan hashash. Një tip modern por i korruptuar. Shqetësues i paralagjeve. I klasit të rrezikshëm.

7. Feja islame ia shton këtë gjë serioze feve tjera: në Francë ajo është fe e të varfërve.

8. Paramendoni një drejtor të një shkolle të mesme, të pasuar nga një ekip i inspektorëve të armatosur me libra të jurisprudencës: Në dyert e shkollës, ata do të kontrollojnë nëse hixhabët, kippat ose kapat tjera janë “të theksuara”.

Hixhabi, si një pullë e madhe postare e vendosur prapa qafe? Mandej kippa e madhe sa një monedhë euro? Çuditshëm, shumë çuditshëm. E vogla shumë lehtë mund të jetë version i theksuar i të madhes. Një moment, çka shoh këtu? Kujdes! Një kapë koke! Ashtu pra. Kur është pyetur rreth kapave të kokës, Mallarme është përgjigjur mirë: “Kushdo që vendos një gjë të tillë nuk mund ta heq më. Bota do të merr fund, por jo edhe kapa”. Theksimi i përjetësisë.

9. Sekularizmi. Një rregull që nuk ndryshket! Tre ose katër dekada më parë, shkollat e mesme ndalonin përzierjen e gjinive në një klasë. Pantallonat nuk ishin të lejuara për vajzat. Kateqizmi (formë e testimi fetar)

dhe personat fetar ishin të obligueshëm. Bashkimi ishte solemn, me djem që mbanin bylyzykë në krahë të bardhë dhe kollaçe nën vello e tyre. Vello e vërtetë, jo shami. Dhe do të dëshironi që unë të mendoj për hixhabin si krim? Atë simbol të vonësës, trazirave, ndërlikimeve të përkohshme? A duhet që këto zonjusha të cilat kënaqshëm përziejnë të djeshmen me të sotmen, të përjashtohen? ...

10. Pasi jemi në këtë temë, a nuk është biznes religjioni i vërtetë masiv? Në krahasim me atë ku muslimanët duken si një pakicë e theksuar? A nuk është simbol i theksuar i kësaj feje të degraduar që mund ta lexojmë nëpër pantallona, këpucë sporti dhe tishorte: Nike, Chevignon, Lacoste... A nuk është më lirë të jesh viktimë e modës në shkollë se sa shërbyes i vërtetë i Zotit?

Nëse do të duhej të qëllohet më lart për ta goditur syrin e kaut, do të thoja se çdokush e di se çka nevojitet: një ligj kundër emrave të firmave (markave). Filloja punës Chirac. Le t'i ndalojmë simbolet e theksuara të Kapitalit, pa kompromise.

11. Ju lutem sqaroni diçka për mua. Çka saktësisht e karakterizon racionalitetin e Republikanëve dhe feministeve për atë se çka duhet të tregohet nga trupi në vende të ndryshme dhe në kohëra të ndryshme, dhe çka nuk duhet? Me sa kuptoj unë, këtyre ditëve, dhe jo vetëm në shkollë, nuk tregohen as gjinjat, as organet seksuale femërore, e as organet mashkullore. A duhet që të mllëfosem se këto pjesë janë “të tërhequr nga vështrimi i të tjerëve”? A duhet patjetër të respektoj bashkëshortët, të dashurit dhe vëllezërit më të mëdhenj? Para pak kohe, madje edhe ditëve të sotme në fshatin tonë në Sicili, si dhe gjithkund në botë, të vejat mbanin shami të zeza, çorape dhe veshje tjetër të zezë. Nuk duhet të jesh e vejë e një terroristi islamik për ta bërë atë.

12. I çuditshëm është mllëfi i rezervuar nga aq shumë gra feministe për disa vajza që mbajnë hixhab. Ata e kanë lutur presidentin e mjerë Chirac, një sovjetik në 82 për qind, për t'i mposhtur ato në emër të Ligjit. Ndërkohë trupi i prostitutave femra gjendet gjithkund. Pornografia më nënçmuese shitet gjithkund. Këshillat për shpalosje seksuale të trupave gjenden nëpër revistat për të rinj ditë e natë.

13. Një sqarim i vetëm: një vajzë duhet të tregojë se çka ka për të shitur. Ajo duhet t'i tregojë të mirat e saja. Ajo duhet të iniciojë se në të ardhmen, qarkullimi i femrave të varura nga modeli gjeneralizues, nuk është me këmbim të ndaluar. Shumë keq për baballarët mjekrosha dhe vëllezërit më të mëdhenj! Rroftë tregu planetar! Modeli i gjeneralizuar është modeli i modës më të lartë.

14. Merreshte falas se një e drejtë jo e rëndësishme e femrës është se ajo vetëm duhet të zhvishet para personit të zgjedhjes së saj. Por jo. Është vitale të sugjerohet zhveshja në çdo moment. Kushdo që mbulon atë që e vendos në treg nuk është tregtar lojal.

15. Ta argumentojmë këtë, një pikë shumë e çuditshme: ligji ndaj hixhabit është një ligj i pastër kapitalist. Ai ligj urdhëron feminitetin të shpaloset. Me fjalë tjera, është obliguese të ketë trup të femrës duke qarkulluar sipas paradigmës së tregut. Për adoleshentet, dmth, qendrën e paketuar të universit të tërë subjektiv, ligji ndalon çdo kthim prapa.

16. Virtualisht çdokund haset se “velloja” është një simbol i patolerueshëm i kontrollit ndaj seksualitetit femëror. Vërtetë besoni se seksualiteti femëror nuk duhet të kontrollohet në shoqërinë tonë këtyre ditëve? Ky naivitet do ta bënte edhe Foucaultin (fizikant francez) të qeshë. Asnjëherë nuk i është dhënë aq shumë kujdes seksualitetit femëror, aq shumë vëmendje detaleve, aq shumë

këshilla informative, aq shumë dallime ndërmjet anëve të mira të saja dhe të këqija. Kënaqësia është bërë një obligim i keq. Shpalosja universale e pjesëve të supozuara kënaqësi, është një obligim më rigjid se sa imperativi moral i Kantit.

Nërmjet tabloidëve tanë “Kënaqu, me femrat” dhe gjysheve tona të mëdha realizohet diktimi “Mos u kënaq!”. Lacan që moti themeloi izomorfizmin. Kontrolli komercial është më konstant, më i sigurtë, më masiv se sa mund të jetë ndonjë kontroll patriarkal. Qarkullimi i përgjithësuar i prostitucionit është më i shpejtë dhe më i besueshëm se sa vijat e varfëra të familjeve, kthesat e të cilave mbanin publikun duke qeshur shekuj me radhë nga grekët antikë deri te Moliere.

17. Nëna dhe lavirja. Në disa shtete, ligjet reaksionare miratohen në favor të nënës dhe kundër lavires. Në disa shtete tjera, ligjet progresive miratohen në favor të lavires kundër nënës. Edhe më tej ajo është një alternativë ndërmjet të dyjave që patjetër duhet të refuzohet.

18. Megjithatë, jo vetëm sipas “as...e as...”, që ka përgjegjësi vetëm për bazë neutrale (dmth, në qendër, si në rastin e François Bayrou?) por edhe atë që pranon të kontestojë. “As nëna, e as lavirja”, kjo është mjaft patetike. Siç është “as lavire, e as e nënshtruar”, që thjeshtë është absurd: a nuk është një “lavire” në përgjithësi e nënshtruar, dhe atë jashtëzakonisht shumë? Në të kaluarën në Francë, ato quheshin “les respectueuses” (të respektuarat). Të nënshtruarat publike, të gjitha. Sa për të “nën” (shtruarat), ato ndoshta janë vetëm lavire private.

19. Nuk ka tejkalim të saj: mendime se armiku i këtyre ditëve është prona, biznesi, gjërat siç janë shpirtërat, por jo besimi. Ajo që duhet të thuhet në vend të kësaj është se besimi [politik] është ajo që mungon më

së shumti. "Ngritja e fundamentalizmit fetar" nuk është gjë tjetër përveç një pasqyre që kënaqi perëndimorët që konsideronin efektet e frikshme të shkatërrimit të mendjeve ndaj të cilave ata kishin pushtet. Dhe sidomos me shkatërrimin e mendimit politik, që perëndimorët janë përpjekur ta organizojnë çdokund, ose nën përkrahjen e demokracive të parëndësishme ose me përkrahjen e kapshme të parashutistëve humanitarë.

Nën kushte të tilla, sekularizmi, që pranon se është në shërbim të formave të ndryshme të diturisë, nuk është gjë tjetër përveç një sundimi akademik, sipas të cilit për ta respektuar konkurrencën, stërvitu sipas normave "perëndimore" dhe bëhu armiqësor ndaj çdo besimi. Ky është një sistem akademik për konsumatorët e ftohtë, bizneset e buta, pronësitë e lira dhe votuesit cinik.

20. Një person asnjëherë nuk mund të kalojë në kënaqësinë e mjaftueshme ndaj progresit feminist njëjës.

Duke filluar me çlirimin e femrës, ditëve të sotme feminizmi pohon se "liria" e fituar është aq e obligueshme sa që kërkon vajzat (dhe asnjë djall!) të largohen nga posedimi i faktit të vetëm të pjesëve të tyre të veshëmbathjes.

21. I gjithë zhargonit shoqëror rreth "komuniteteve" dhe beteja sa metafizike aq e ashpër për nxitjen e "Republikës" kundër "komuniteteve", e gjithë ajo është një pakuptimësi absolute. Lejoni njerëzit të jetojnë ashtu si duan, ose si munden, të hanë atë që janë mësuar ta hanë, të mbajnë fustana, hixhabe, mini-funde, ose këpucë vallëzuese, në çdo kohë [...] të fotografojnë njëri-tjetrin ose të flasin me zhargonë përplot ngjyra. Këto lloje të "ndryshimeve" nuk e kanë as zgjerimin më të vogël universal. Ato as nuk pengojnë mendimin, e as nuk e inicojnë atë. Madje as nuk ka ndonjë shkak për t'i respektuar ose mosrespektuar ato. Ajo që jetat e "të tjerë-

ve" janë pak më të ndryshme-si admirues së teologjisë modeste dhe moralitetit zhvendosës janë mosdashës të thuhën sipas Levinasit – është aq e dukshme si një vëzhgim sa që është pa domethënie.

22. Sa për faktin e kafshëve njerëzorë që grupohen së bashku sipas prejardhjes së tyre, kjo është një pasojë natyrore dhe e pashmangshme e asaj se çfarë janë (shpesh) kushtet me të cilat ballafaqohen emigrantët kur arrijnë në Francë.

Vetëm kushëriri ose bashkë-fshatari mund t'ju përshëndet. Një person duhet të jetë vërtetë i marrë për të theksuar se kinezët duhet të shkojnë atje ku janë kinezët.

23. Problemi i vetëm rreth këtyre "dallimeve kulturore" dhe "komuniteteve" sinqerisht nuk është vetëm ekzistenca e tyre shoqërore, shprehitë, puna, familja ose shkolla. Është fakti që emrat e tyre janë të pashpresë kur ajo për të cilën bëhet fjalë është e vërteta, qoftë ajo e artit, shkencës, dashurisë, ose sidomos, politikës. Se jeta ime si një kafshë njerëzore është e formuar me individualitet, është ligji i gjërave. Se kategoritë e këtij individualiteti pohojnë të jenë universale, dhe kështu duke marrë përsipër seriozitetin e temës, që është kur gjërat rregullisht bëhen shkatërruese. Ajo që është me rëndësi është ndarja e predikateve. Mund të bëj matematikë me veshje të brendshme me ngjyrë të verdhë, ose mund të punoj si një aktivist për politika që rrjedhin nga "demokracitë" elektorale. Teorema nuk është më aq verdhë sa është sllogani nën të cilin ne mbli-dhemi. E as që për atë çështje sllogani përbëhet nga mungesa e bistekave.

24. Thuhet se shkollimi është rrezikshëm i kërcënuar nga hixhabet e disa vajzave. Kjo ndjenjë hedh dyshim ndaj besimit se e vërteta ka të bëjë me çdo gjë që është duke u luajtur atje. Në vend të kësaj, hasim opini-

one themelore dhe konservative. A nuk ishin politikanët dhe intelektualët që deklaruan se shkollimi ekziston së pari vetëm për “t’i stërvitur qytetarët”? Çfarë programi i errët. Në kohërat tona, “qytetari” është një i ndijshëm i idhët që nga sistemi politik merr çdo paraqitje nga e cila e vërteta është thjesht e përjashtuar.

25. A nuk duhet të jemi të preokupuar edhe në vende të larta dhe të ulëta se numri i vazave me prejardhje algeriane, marokane dhe tuniziane, me paraqitjet e tyre, dhe të përcaktuara për punë, përbën një numër të disa kinezëve, të cilët nuk janë më pak të ngjitur në univerzin familjar, klasë e rrezikshme e trurit? Ditëve të sotme është e nevojshme shumë (vetë) rrefuzim për ta bërë atë. Dhe shumë lehtë mund të del se Chirac, Ligji i Sovjetikëve, të përfundojë zhurmshëm duke përjashtuar nxënës të shkëlqyeshëm.

26. “Kënaqe pa barriera”. Kjo moto e çoroditur nga viti 1968 asnjëherë nuk e nisi motorin e diturisë me një shpejtësi të madhe. Një dozë e konsiderueshme e ashpërsisë vullnetare, shkaku më i thellë për të cilën ka qenë e njohur që nga koha e Freudit, nuk është e jashtme për tokën e mësimit.

Nga ajo, së paku disa fragmente të së vërtetës efektive janë paraqitur. Aq shumë sa që shamia e kokës mund të del se është e dobishme. Kur patriotizmi, alkooli i fuqishëm i papërvojës, në tërësi është duke munguar, çdo lloj i deajizmit, madje edhe lloji i lirë, është i mirëseardhur-së paku për ata që supozojnë se objekti i shkollimit ka të bëjë pak me “trajnimin” e qytetarëve konsumatorë.

27. Në të vërtetën e faktit, Ligji i Shamisë shpreh një gjë, dhe vetëm një gjë: frikën. Perëndimorët në përgjithësi, francezët në veçanti, janë duke u dridhur, shumë të frikësuar. Çka shohin ata për t’u frikësuar? Barbarë, si çdoherë. Ata nga brenda, dmth “paralagjësit e rinj” ata pa, dmth “terroristë is-

lamikë”. Pse janë ata të frikësuar? Për shkak se ata janë fajtorë, por pohojnë se janë të pafajshëm. Ata janë fajtorë për shkak të refuzimit dhe përpjekjes për të shkatërruar — prej viteve të ’80-ta — çdo lloj të politikës emancipuese, çdo formë revolucionare të Arsyës, dhe çdo pohim të vërtetë të ndonjë sendi tjetër. Fajtorë për pushtimin e privilegjeve të tyre mizore. Fajtorë që janë fëmijë të mëdhenj duke luajtur me lojërat e tyre të ndryshme. Po, vërtetë, “në një fëmijëri të gjatë, ata janë detyruar të plaken”. Për këtë shkak ata frikësohen nga çdo gjë që është më pak plak se ata. Një grua plakë e palëvizshme, për shembull.

28. Por sidomos, perëndimorët në përgjithësi dhe francezët në veçanti, kanë frikë nga vdekja. Ata më nuk kanë mundësi të imagjinojnë se si një ide mund të jetë një gjë për të cilën ia vlen të rrezikohet. “Vdekje zero” është dëshira e tyre më e rëndësishme. Ata shohin miliona njerëz nëpër botë, të cilët, për ata, nuk ka arsye të ekzistojë frika për vdekjen. Dhe ndërmjet tyre, shumica vdesin në emër të idesë gati çdo ditë. Për të “civilizuarin” ky është burimi i sensit më intim të terrorit.

29-30. Por them se ky çmim i tmerrshëm së pari është i paguar nga shkatërrimi i hollësishëm i të gjitha formave të racionalitetit politik nga dominuesit e Perëndimit. Ky veprim ka ardhur vetëm nëpërmjet shumicës së involvimit intelektual dhe popullor, sidomos në Francë. Dëshirove të likuidosh ashpër idenë e revolucionit sa më thellë nga memoria e tij? Dëshirove të çrrënjosh gjithë përdorimin, madje edhe atë alegorik, të fjalës “punëtor”? Mos u anko për rezultatet. Shtrëngoi dhëmbët dhe vraje të varfërin. Ose le ta vrasin atë shokët e tu amerikanë.

31. I kemi luftërat që i meritojmë. Në këtë botë që është nën anestezion të frikës, gangsterët e mëdhenj pa mëshirë bombar-

dojnë shtetet të dobësuar nga gjaku. Gangsterët e mesëm ushtrojnë vrasjet e atyre që i shqetësojnë ata. Vërtetë janë kriminelët e vegjël që miratojnë ligje kundër hixhabit.

32. Ata do të thonë se është më pak serioze. Për të qenë të sigurtë: ajo është më pak serioze. Para Tribunalit të fundit të Historisë, ne do të marrim (fitojmë) rrethana të arsyeshme: "Si një specialist i modelimit të flokëve, ai luajti vetëm një rol të vogël në

skandal".

Alain Badiou

Le Monde, 22 shkurt, 2004

Alain Badiou është një nga filozofët udhëheqës francez dhe kryeson Departamentin Filozofik të normales Ecole në Paris. Sferat e tij të hulumtimit filozofik përfshijnë matematikën, estetikën, mendim politik dhe teori psikoanalitike.

Alain Badiou

Përktheu: Xh.Aliu

23.4.2004

Vallë do humbë Iraku midis pëshpëritjes së dijetarëve dhe heshtjes së kryetarëve?

E dëgjoja hutben e ditës së xhuma nga Mesxhidul-Harami, të cilën hutbe e mbante Suud Shurejmi,*** i cili arriti të ma tërhjek vëmendjen në hutben e tij, pasi që ishte duke folur për fatkeqësitë që kishin ndodhur dhe ndodhin në Irak, para syve dhe veshëve të mbarë botës, kjo botë e cila nuk lëviz aspak kur viktimat janë muslimanët.

Shejh Shurejmi foli qartë për krimet amerikane kundër arabëve dhe muslimanëve, qoftë në Palestinë ose në Irak dhe arriti që ta gjen sëmundjen dhe ta paraqes xhihadin si shërim. Ajo që më tërhoqi vëmendjen në hutben e shejhut ishte biseda e qartë dhe me ndikim, bisedë të cilën nuk e gjeja te shumë dijetarë, edhe përkundër vështirësive dhe rreziqeve nëpër të cilat është duke kaluar bota jonë islame. Në këto raste ata i gjej sikur janë dy pole të cilat nuk takohen, edhe përkaj rëndësisë që ka roli i tyre në këto çështje dhe popujt islam presin me pa-

durim qëndrimin e tyre.

Biseda e këtij shejhut më shtyri të bëhem optimist, ndoshta ky rol sërish i kthehet dijetarëve tanë e të fillojnë ta luajnë rolin e tyre fuqishëm, pasi që ata janë një pjesë e kësaj bote, madje pjesa më e rëndësishme në te.

Një grup tjetër i dijetarëve tanë kanë trajtuar këtë ndodhi të dhimbshme dhe kanë shprehur mendimin e vet, janë munduar të ngjallin ambicjet e muslimanëve të botës që ta kryejnë detyrën e tyre si duhet dhe ashtu siç i ka urdhëruar All-llahu, subhanehu ve teala.

Shejh Selman el-Avde, pati sukses, sipas mendimit tim, kur i thirri muslimanët e Amerikës që mos ta votojnë Xhorxh Bushin, pasi që qëndrimet e tija janë kundër arabëve dhe muslimanëve. Kjo thirrje pa marë parasysh a do t'i jep frytet e veta ose jo, do të mbetet një sinjal i fuqishëm drejt asaj që duhet ta bëjë muslimani përballë armikut, madje edhe

vetëm me refuzimin e asaj që e beson si të kotë dhe bojkoti i saj në të gjitha format, pasi që kjo është ajo që më së paku mund ta bëjmë në këto raste. Një grumbull i dijetarëve në vendet islame publikuan qëndrimet e tyre, në mënyrë individuale ose kolektive dhe kërkuan nga qeveritarët që të lëvizin për ti shpëtuar irakienët nga vrasja, shtetërimi, shkatërrimi dhe folën për qëndrimet turpëruese të amerikanëve në vendet arabe dhe islame, mirëpo të gjitha këto fjalë të cilat i dëgjuam, janë nën nivelin e kërkuar, për një shkak shumë të thjeshtë: nuk kanë ndikuar sa duhet, aq sa ti bëjë qeveritarët ose një pjesë të popullit arab të lëviz fuqishëm për ta realizuar detyrën e vet në këto ndodhi.

Ndoshta shkak i tërë kësaj është se ata dijetarë që kanë folur konsiderohen pakicë në mesin e atyre që e quajten vehten dijetarë në botën tonë islame, sepse shumica e tyre akoma në heshtje i përcjell ndodhitë, sikurse nuk kanë të bëjnë me te. Ata që kanë folur e kanë thënë fjalën e tyre në qetësi, ndoshta gjendja e vështirë në botën e tyre i ka shtyrë që ta llogarisin çdo fjalë që e thonë, nga frika se mos ti godet ndonjë e keqe e madhe, kështu mendoj, edhe pse roli i dijetarëve është dashur të mos jetë kështu... Kur okupohen tokat e muslimanëve, kur okupatori i vret muslimanët, ua shkatërron vendin, kur ky okupator u kërcënohet edhe shteteve tjera arabe, qëndrimi i dijetarëve duhet të jetë në nivelin e ndodhisë. Kisha dëshirë të kisha dëgjuar prej këtyre dijetarëve thirrje të qartë drejtuar popullit që të qëndrojnë me vëllezërit e tyre me sa forcë që kanë, tu ofrojnë çdo gjë, duke i unifikuar të gjitha qëndrimet. Kisha dëshirë të kisha dëgjuar fetvatë e dijetarëve të qarta që ia obligojnë secilit musliman që të flijojë aq sa ka mundësi, qoftë nga pasuria, shpirti, ose qëndrimi, në përkrahje të vëllezërve të tyre

në Irak dhe Palestinë, pa marrë parasysh sa është ky qëndrim konform me sjelljet e qeveritarëve. Disa qeveritarë arab si duket jetojnë në një planetë tjetër, sikurse këto ndodhi nuk u interesojnë atyre, madje sikur tërë popujt e rajonit dhe qëndrimet e tyre publike nuk i shtyn të veprojnë diç për këto popuj. Për tërë këtë që thash popujt e rajonit nuk presin më prej tyre gjë dhe ata më nuk mendojnë të bëjnë gjë.

Çifutët dhe amerikanët u kërcënohen publikisht disa vendeve arabe. Nëse arrijnë ti realizojnë këto kërcënime, shumë kryetar arab nuk do të kenë mundësi të vazhdojnë në këtë gjendje që janë tani. Njeriu mbetet në mëdyshje me reagimet nga ajo që dëgjon dhe pyet: a nuk i shtyn kjo ta ndryshojnë qëndrimin e tyre? A nuk i shtyn kjo t'i afrohen popullit të tyre? Interesi është tani që tu ndihmojmë këtyre luftarëve irakianë, sepse vetëm ata janë ata që do ti shtyjnë amerikanët të mendojnë gjatë para se ta sulmojnë një vend tjetër arab.

Heshtja të cilën e zbatojnë disa qeveritarë nuk do tu bëjë dobi gjatë kohë. Reagimet dhe qortimet e qeshura, të cilat tani nuk i dëgjojmë, edhe ato nuk do të ofrojnë zgjidhje për krizat e arabëve.

Vetëm qëndrimet serioze do ti shpëtojnë qeveritarët arab dhe popujt e tyre nga kurthet që i përgaditen këtij rajoni.

Amerikanët për momentin bëjnë akcionet kriminele të mëdha në Irak, para syve dhe veshëve të botës. Në të kaluarën kërkonim nga Amerika që të jetë e drejtë në qëndrimet e veta kundrejt palestinezëve, ta kushëtzon Izraelin që të ndalet nga politika kriminale që e zbaton në Palestinë, mirëpo sot ne shohim se vet veprimet e Amerikës janë sikur të Izraelit dhe është e pamundshme të bëjmë dallim mes këtyre veprimeve në Irak dhe atyre në Palestinë. Të gjitha këto buroj-

në nga një burim.

Shtatëqind të vrarë dhe më shumë se një mijë të lënduar vetëm në Feluxhë. Granatimi me aeroplan ushtarak të komplekseve për banim, synimi i civilëve, burra, gra dhe fëmijë, shkatërrimi i shtëpive mbi kokat e pronarëve të vet, pengimi i arritjes së ndihmave medicinale dhe humanitare, më shumë se kjo, okupimi i varrezave që mos të mund të varrosen të vdekurit, rrënimi i xhamiave mbi kokat e namazlive. A bën sionizmi diçka tjetër në Palestinë?! Amerikanët e bëjnë këtë në më shumë se një qytet në Irak, i përdorin bombat jokonvencionale për të vrarë civil të pafajshëm, kurse edhe më tej thonë se ata kanë ardhur për lirinë e plotë të irakienëve.

Ai që i dëgjon deklaratat e qeveritarëve amerikan, qoftë në Washington ose në Irak, e kaplon të vjellurit, edhe nuk e di se si mendojnë këta njerëz, a mendojnë vallë se dikush u beson?! Ose ata e nënçmojnë secilin?! Ata akoma thonë se rezistuesit janë një pakicë dhe sipas tyre nuk paraqesin mbarë popullin irakien, por këta njerëz, para se gjithash, nuk e dojnë lirinë, për të cilën kanë ardhur amerikanët. Këta sikur nuk kanë parë se shumica e irakienëve dhe nga të gjitha shtresat e tyre janë rezistues dhe mu ata janë ata që flijojnë shpirtin e tyre për këtë rezistencë dhe se ata e refuzojnë këtë liri të supozuar, të cilën e pretendojnë amerikanët.

Nuk e di si nuk u vjen turp këtyre njerëzve nga vetveteja, kur i veprojnë këto krime, ngulfatjeje dhe mposhtjeje në Irak?! Gazeta që i kritikon mbyllet, gazetarët që i përcjellin

të vërtetat që nodhin në Irak writen. Qytetet granatohen me aeroplana, shtëpiat rrënohen mbi kokat e pronarëve të tyre, demonstruesit në mënyrë paqësore writen me plumb, edhe përkundër tërë kësaj amerikanët insistojnë se ata kanë ardhur për të sjellur çlirim e Irakut, për ta bërë ate oazë të lirisë dhe shembull të cilin do ta pasojnë arabët.

Sidoqoftë, le të thojnë okupatorët çka të dëshirojnë, kjo është punë e tyre, pasi që ata e kërkojnë interesin e tyre, mirëpo ajo që na intereson neve së pari është ajo që e thonë irakianët dhe së dyti arabët.

Ajo që na gëzon është bashkimi i irakianëve dhe qëndrimi i tyre unanimisht kundër okupimit.

Ajo që na gëzon edhe më shumë është krenaria të cilën e kemi dëgjuar në kushtet e banorëve të Feluxhës për ta ndalur luftën dhe insistimi i Sadrit për të dalur okupatorët nga Iraku, si kusht për tu ndalur rezistenca.

Kisha dashur që të gjithë dijetarët e Irakut, sunnit dhe shiit të dalin kundër okupimit dhe t'i thërrasin të gjithë në rezistencë, ndoshta e bëjnë këtë, sepse okupatori nuk ua don të mirën atyre.

Dijetarët musliman akoma flasin me pëshpëritje, kurse qeveritarët sikurse e kanë zakon heshtin, vetëm irakianët janë duke e luajtur rolin e tyre sipas mundësisë që kanë për ta mbrojtur vehten e tyre.

Pëshpëritja dhe heshtja nuk bëjnë dobi në planin afatgjatë, e nëse humb Iraku kanë humbur edhe tjerët, ndoshta e kuptojnë këtë realitet para se të skadon afati.

Muhamed Ali El-Herfi
Akademik dhe publicist saudian.

Përktheu: Bekir Halimi
Marrë nga: islammemo.cc

Shënim i redaksisë: ka për qëllim hutben e Suud Shurejmi publikuar më parë edhe në AlbIslam.Com
30.4.2004

Turpi amerikan në burgun Ebu Garib

Një pamje ka fuqinë e vetëtimës edhe në këtë shekull tonin, shekullin e medias me mjete të llojlojshme dhe hapësirë të gjërë, të cilat na ofrojnë lajme të rregullta gjatë njëzetekatër orëve në ditë.

Fotografia e të burgosurit irakian në burgun Ebu Garib (në perëndim të Bagdadit), i cili është i detyruar të qëndrojë mbi një sanduk, i lidhur me tela të rrymës, i veshur me rroba të kju klus klanit (sekte rasiste amerikane). Kjo fotografi paraqet më shumë se turpërim për administratën amerikane. Kjo pamje dhe shumë pamje tjera të të burgosurve irakian të xhveshur paraqet shkelje të të drejtave dhe nënçmim nga amerikanët që i kanë burgosur. Zgjon çdo dyshim të errët mbi qëllimet e shteteve të bashkuara në Irak dhe paraqet mobilizuesin më aktiv në rekrutimin e forcave të rezistencës brenda dhe jashtë Irakut.

Nuk është vetëm një gabim trashanik i Sh.B.A-ve, sepse ajo lajmëron akumulim në nivel të plotë dhe të ri të frikës dhe rezikut në Irak dhe brenda shumë muslimanëve anembanë botës.

Ndodhitë e burgut Ebu Garib hapin një kapitull të turpshëm të sjelljes së keqe amerikane ndaj të burgosurve, sikurse edhe shkaktoi kritika ndërkombëtare. Disa fotografi të numëruara që u paraqitën në ekranet televizive në Amerikë, mbrëmjen e të enjtës, të cilat tani rishikohen në mbarë botën, sjell argument detal para botës arabe dhe islame për rënien dhe çorodinë seksuale në perëndim. Pasi që imoraliteti në përgjithësi në Irak konsiderohet nënçmim në sho-

qëritë sikur Iraku, këto fotografi dhe pretendimet e përdhunimit do të veprojnë përforcimin dhe personifikimin e ndikimeve të këqia të luftës dhe kolonializimit amerikan.

Ajo që çështjet i keqëson edhe më shumë dhe tregon se kjo nuk është një ndodhi e rastësishme, deklarat e ushtrisë amerikane në muajin e kaluar për degradimin e 17 ushtarëve në mesin e tyre ka patur edhe kolonel, për shkak të keqtrajtimit të të burgosurve. Njëri prej tyre që gjindet në gjykatë ushtarake, i cili quhet Ivan Fredrik, i cili është rezervist dhe vepron si përgjegjës burgjesh në jetën e tij civile, ai në programin "60 minuta" të kanalit CBS ka deklaruar se përgaditja në burgjet irakiane është e keqe dhe administrimi i dobët. Pasi që atje ka polic të stërvitur vetëm për çështje administrative, kurse prej tyre kërkohet të luajnë rolin e policisë ushtarake. Disa të tjerë, nga sektori privat, që i ka marrë me qira pentagoni, i kanë angazhuar për ti marrë në pyetje, pasi që ata nuk u nënshtrohen ligjeve ushtarake ose civile.

Ai tregon se edhe para se të përhapen fotografitë e burgut Ebu Garib, ka patur një anketë e cila meriton të respektohet ku 71% e irakianëve i konsiderojnë forcat aleate si forca okupatore, kurse 60% e tyre kërkojnë tërheqje të menjëhershme të Sh.B.A.-ve dhe aleatëve të tyre nga Iraku. Deficiti që e goditi përqindjen e atyre që besonin në qëllimet e mira (të pretenduara nga SHBA) nuk do të përmirësohet, pa marrë parasysh sa do të jenë gjithpërfshirëse veprimet që do të ndërmarrin udhëheqësit amerikan për të dë-

nuar gardianët e burgut Ebu Garib.

Ushtria amerikane ka vendosur armë vra-sëse në dorën e armiqëve të vet. Ai kapet për krënden e dobët për të larguar dyshimet duke i krahasuar këto keqtrajtime të neveritshme me ato që i ka bërë pushteti i Saddam Husejnit.

Është shumë e qëlluar që të kërkohet nga Sh.B.A.-të dhe Britania nivel i lartë i sjelljes, sepse vetëm kjo ndoshta ua arsyeton luftën

në Irak. Ndoshta për ndodhitë e Ebu Garibit dëshmon edhe këndvështrimi i Xhon Stjuart Mill (filozof dhe shkrimtar britanez i njohur, ka jetuar më 1806-1873) sipas të cilit shoqëritë e civilizuara u dorëzohen armiqëve të shtypur më herët, kur ta humbin forcën morale. Ky ka tërhequr vërejtjen duke thënë: "Nëse çështja është kështu sa ma shpejt merr vendimin për tërheqje aq ma mirë është për te".

Marrë nga: "The Guardian", 1, maj, 2004

Përktheu: B. H.

<http://guardian.co.uk/Iraq/Story/0,2763,1207484,00.html>
7.5.2004

Islami tërheqës për një numër të madh të britanezve të dalluar

Sipas gazetës britanike "Sunday Times" mbi 14.000 britanezë kanë përqafuar islam. Duke cituar studimin e parë autoritativ të fenomenit, gazeta ka thënë që ata kanë vepruar kështu pasi kanë qenë të pakënaqur me vlerat perëndimore. Disa britanezë të dalluar si pronarë tokash, njerëz me famë dhe fëmijë të figurave më të dalluara të establishmentit kanë pranuar islam.

Gjërësia e këtij konvertimi është inkurajues për liderët muslimanë të cilët janë të bindur se konvertimi i figurave të njohura do të ndihmojë për të mbrojtur komunitetin e njollësuar me etiketime të terrorizmit dhe fundamentalizmit.

Zeki Badaui, kryetari i Imamëve të këshillit të xhamiave, ka thënë: "Komuniteti ka qenë i vënë në shënjestër pa të drejtë dhe këto zhvillime e inkurajojnë atë në këtë kohë të vështirë".

Ndër të tjerash, Muslim Council of Britain ka dhënë postin e kryetarit në një sektor të saj, Joe Ahmed Dobson, të birit të Frank Dobson, ish-sekretar e Labor-ve të shëndetit.

Studimi i Yahya (ish Jonathan) Birt, i biri i Lord Birt, ish-drejtor i BBC-së, sjell të dhënat më të besueshme në këtë temë tepër të ndieshme; kalimin e të krishterëve në Islami. Ai pas studimit të kryer ka nxjerrë përfundimin se numri i britanezëve të konvertuar në islam është tani 14.200 vetë.

Birt, i cili është diplomuar në Oxford University është në rradhët e Young British Muslims.

Besimi ka hyrë thellë në establishment. Këtë javë është publikuar se mbesa e madhe e një kryeministri britanik është konvertuar. Emma Clark, trashëgimtare e kryeministrit liberal Herbert Asquith, që udhëhoqi me Britaninë në kohën e Luftës së Parë

botërore.

Clark e cila ka ndihmuar të ndërtohet një çerdhe islamike për Princin e Uellsit në Highgrove, në shtëpinë e tij në Glocestreshire, tani është duke ndihmuar të ndërtojë një kopsht të tillë për një xhami në Uorking, Surrey në anë të një parkingu.

Charles Le Gai Eaton, një ish-diplomat i Foreign Office ka thënë: "unë kam marrë shumë letra nga njerëz të cilët janë vendosur të qëndrojnë mënjane nga standartet e bastarduara të krishterimit bashkëkohorë dhe ata janë dukë parë një fe e cila nuk kompromentohet shumë me botën moderne".

Ka të tjerë që janë konvertuar nga dashuria dhe martesë. Kristiane Barker, një ish-mike e Imran Khan (lojtar i njohur i kriketit)

ka thënë se islami i është prezantuar nga ana e tij. Ajo nuk e ka bërë publike deri tani konvertimin në islam nga frika se kjo gjë do ketë efekt në punën e saj.

Të tjerët janë edhe më shumë të frikësuar. Earli i Yarborough, 40 vjeç, i cili ka në pronësi 28.000 hektarë tokë në Lincolnshire ka refuzuar të tregojë ndonjë gjë për fenë e tij.

Faktet më të freskëta që kanë ardhur rrishtazi dëshmojnë se islami edhe formalisht është i pranueshëm në zemër të establishmentit. Mbretëresha ka aprovuar disa rregulla për t'i lejuar stafit musliman në Buckingham Pallace një pushim që të mund ata të marrin pjesë në të falurit të Xhumasë në xhami, një anëtar i stafit në departamentin e Financave është i pari që ka përfituar prej kësaj.

Marrë nga: islamweb. net
Përktheu: Amar Ardit Kraja
14.5.2004

Lufta me mërzinë

Mërzia është një fenomen kureshtar; nga njëra anë shkakton kaos në shoqëri, duke nxitur të këqija fizike dhe shoqërore. Shumë akademikë dhe shkenctarë mërzinë e kanë lidhur, përveç problemeve tjera, me krimin, bixhozin, përdorimin e drogës dhe me sistemet e dobëta imune. Nga ana tjetër, shumë njerëz për mërzinë mendojnë se është shenjë e kohëve dhe thjesht një fakt i jetës që nuk është edhe aq serioz. Mërzia shkakton të ndjehemi aq të paimpionuar, aq të rrafshët dhe letargjik sa që ndjehemi se nuk bëjmë asgjë.

Dhe përderisa mërzia nuk mund të jetë aq seriozisht destruktive sa disa njerëz besojnë – nëse nuk kombinohet me probleme tjera siç është depresioni, drogat, etj – megjithatë është e vërtetë se mërzia është një fenomen real dhe shumë i shpërndarë, sidomos tek të rinjtë. Në fjalë, ekzistojnë disa studime, që tregojnë se gati çdokush ditëve të sotme mund të përjetojë mërzinë në një moment ose në tjetër, në ndonjë shkallë të ndryshme. Askush, përshembull, nuk mund ta bëjë rutinën e njëjtë, duke i përsëritur gjërat e njëjta, me interes dhe entuziazëm të pafund.

Për këtë shkak, mërzia është e tolerueshme përderisa e lejojmë të vazhdojë dhe ta bartim zgjedhjen e saj, që na bën të humbim interesimin. Madje edhe nëse na del nga kontrolli kohë pas kohe, mërzia nuk është e vështirë të tejkalohet – në të shumtën e rasteve – nëse e kuptojmë natyrën e saj, shkakton kryesore të saj, dhe ia dalim të mbajmë

sjelljen e përshtatshme.

Sjellja jonë është e rëndësishme për shkak se, në esencë, mërzia është gjendje pasive e mendjes.

Mërzia ka tendencë të ndryshojë pamjen tonë të jetës. Ndonjëherë ajo mund të na e turbullojë botën, ndërsa ndonjëherë e lejojmë atë të krijojë ambient të stagnimit, duke e humbur fokusin dhe brengën për vetë kohën. Ne nuk mund të bëjmë më dallimin e të kaluarës, të tashmes dhe të ardhmes; dhe koha bëhet një rrjedhë e vazhdueshme që nuk ka fillim e as fund. Përveç kësaj, ndonjëherë, ne thjesht nuk e dëshirojmë atë që e bëjmë dhe ndjehemi të dobët, duke mos ditur se çka të bëjmë. Për fat të mirë, në shumë situata, mërzia mund të shihet si qasje për ndryshim, mungesë e sfidave, dhe është shenjë se ne duhet të ndërprejmë atë gjendje dhe të kthjellemi.

Një shkak për mërzinë është kërkimi pafund i kënaqësisë, madje edhe pse kënaqësia nuk mund të jetë e pafund. Shoqëria moraliste në të cilën jetojmë na ikurajon të besojmë se “sa më shumë” është “aq më mirë”. Si rezultat i kësaj, ne vuajmë nga mbi-stimulimi – njëjtë sikur personat e varur që zhvillojnë tolerancë dhe kanë nevojë për sasi më të mëdha të drogës, për të arritur efektin e njëjtë – edhe ne njëjtë kemi zhvilluar tolerancë për gjërat interesante. Si fajtorë kryesorë për këtë nuk është çudi se janë televizori dhe radioja. Ne jemi zënë kurth në një cikël të vazhdueshëm të mërzi, risive,

mërzisë më të madhe, argëtimit më të madh, e kështu me radhë.

Edhe një shkak për mërzinë është mungesa e përcaktimit. Për ne është shumë vështirë të përcaktohem tërësisht për periudha më të gjata. Ne pjesërisht përcaktohem vetëm për disa gjëra dhe, ngadalë humbim motivimin dhe, si rrjedhojë, përfundojmë të fokusuar në vetveten. E vërteta është se mërzia dhe vetiakja janë intimisht të lidhura njera me tjetrën. Megjithatë, një ilaç i mirë për mërzinë është që ne të ri-fokusochemi dhe 'të dalim nga vetvetja' dhe nga gjendja e vetë-absorbuar e mendjes, duke u involvuar në ndihmën e të tjerëve.

Mërzia nuk është pasojë e rrethanave të

këqija. Ajo është një problem i shpirtit, që rezulton nga mbi-stimulimi dhe nën-përcaktimi. Jeta asnjëherë nuk është e mërzitshme nëse i përcaktohem dhe dedikohemi Allahut 100 për qind, çdo ditë. Ajo është një sfidë shpirtërore dhe emocionale për të mbetur i fokusuar në lutjet e përditshme dhe për të kërkuar mënyra të reja për ta kënaqur Allahun më sinqeritet të plotë.

Me çdo iniciativë pozitive ne ia dalim ta largojmë mërzinë nga jeta me vepra të mira, ne e vendosim veten më lart për fitimin e kurtisë me ar, Ahiretin – që është vend ku mërzia nuk duhet të tejkalohet për shkak se ajo më nuk ekziston.

Hassen Haidi

Marrë nga: revista Al Jummah

Përktheu: Xh.A.

23.4.2004

Kush është Krijuesi?

Kush është Krijuesi? A mund të jetë materia?

“All-llahu nuk ka marrë për veten kurrfarë fëmijë (as nga engjëjt, e as nga njerëzit), nuk ka me Të ndonjë zot tjetër, pse (sikur të kishte zot tjetër), atëherë secili zot do të veçohej me atë që ka krijuar, dhe do të dominonte njëri mbi tjetrin!” (Mu'minun: 91)

Një pyetje shumë e njohur e atëistëve është: “Pasi ekzistimi i gjërave të përkohshme kërkon ekzistimin e shkakut të përherëshëm, atëherë pse ai shkak të jetë Zoti i fesë? Pse nuk mund që materia të jetë e përherëshme dhe për këtë shkak të mos ketë

nevojë për krijues të jashtëm?”

Në bazë të Islamit por në të njëjtën kohë në baza racionale, do të argumentoja se atributi i të përherëshmes nxjerr attribute tjera, që materia nuk i ka dhe nuk mund ti ketë, dhe sipas kësaj nuk mund të luajë rolin e shkakut të përherëshëm dhe final të gjërave të përkohshme.

Teologët muslimanë, thonë se përhershmëria e ekzistencës logjikisht nënkupton përjetësinë. Kjo është e vërtetë për shkak se, nëse diçka është e përherëshme, atëherë ekzistimi nuk varet nga asgjë jashtë tij. Nëse kjo është ashtu, atëherë asnjëherë nuk mund të vdesë, për shkak se vetëm gjërat

që vdesin humbin disa kushte të jashtme nga të cilat mvaren ata dhe ekzistenca e tyre. Nëse shkak i përhershëm i gjërave të përkohshme është e përhershëmja dhe e përjetëshëmja, atëherë për shkak të nevojës duhet të jetë i vetë-varur, Kajjum dhe Gani (qayyoom dhe ghanee)

A mund të ketë më shumë se një krijues të tillë? Kur'ani na tregon se ajo është e pamundur: "All-llahu nuk ka marrë për veten kurrfarë fëmijë (as nga engjëjt, e as nga njerëzit), nuk ka me Të ndonjë zot tjetër, pse (sikur të kishte zot tjetër), atëherë secili zot do të veçohej me atë që ka krijuar, dhe do të dominonte njëri mbi tjetrin!" (Mu'minun: 91)

Ky argument Kur'anor nga disa teologë muslimanë është parafrazuar në një mënyrë përafërsisht të këtillë: Supozimi se ekzistojnë disa zotëra përveç një Zoti të vërtetë, çon në pasoja të gabuara, dhe për këtë shkak ajo është e gabuar. Nëse ekziston më shumë se një zot, atëherë: (a) nëse çdo detaj i çdo gjëje në botë është rezultat i veprimit të njërit prej atyre zotërave, ajo në të njëjtën kohë nuk mund të jetë rezultat i veprimit të një zoti tjetër. Por nëse (b) disa gjëra në botë janë krijuar nga disa zotëra, dhe disa të tjera nga disa zotëra tjerë, atëherë secili zot do të kishte pushtet të pavarur mbi gjënë që e ka krijuar, që do të thotë se asgjë në botën e tij nuk mund, të ndikohet nga çdo gjë jashtë saj. Por kjo bie në kundërshtim me unitetin dhe pavarësinë në botë. Dhe nëse kjo është e pamundur, atëherë (c) disa zotëra do të tejkalojnë të tjerët, dhe nëse kjo ndodh atëherë ata të cilët janë të mposhtur, nuk mund të jenë zotëra të vërtetë. Për këtë shkak nuk mund të ketë më shumë se një krijues.

Si mund të krijojë ky krijues? Pasi ai është i vetë-varur, nuk mund të thuhet se Ai varet

nga ndonjë gjë tjetër jashtë Tij në çfarëdo veprimi, dhe nuk mund të thuhet se Ai prodhon efektet e Tij në mënyrë të njëjtë si shkaqet natyrore. Por nëse Ai nuk është shkak natyror, atëherë Ai patjetër është agjent përcaktues. [vendim-marrës]. Dhe pasi qëllimi përfshin dituri, dhe se dituria dhe qëllimi përfshijnë jetë, ai patjetër është qenie e gjallë. Pasi ai është qenie e përhershme dhe e përjetshme, të gjitha atributet e tij duhet të reflektojnë këtë cilësi dhe për këtë shkak ai nuk duhet të jetë vetëm i dijsëm, por i gjithëdijsëm, jo vetëm i fuqishëm, por i gjithëfuqishëm, etj.

Pasi që asnjë materie në asnjë formë nuk mund të jep përgjigjen e këtyre attributeve, dhe pasi që të gjitha këto attribute janë të përfshira nga dy atributet e të përhershmes dhe përjetshmes, asnjë formë e materies nuk mund të jetë e përhershme ose e përjetshme, kështu që asnjë materie në asnjë formë nuk mund të luajë rolin e shkakut të përhershëm. Kjo sasi e attributeve që krijuesi i përhershëm dhe i përjetshëm duhet t'i ketë mjafton, ma merr mendja, për të tre-guar se ajo nuk mund të jetë materia.

Por, ky përfundim mund të konfirmohet edhe më tutje me pohimet e shkencës moderne rreth natyrës së materies.

Pse Ai duhet të jetë Zoti i Islamit?

Disa mund të thonë, "Pasi që ky zot është Zot personal dhe i gjallë, dhe se Ai i ka atributet që ju i përmendët, pse Ai duhet të jetë Zoti i Islamit dhe pse jo, të themi, Zoti krishterë ose hebre?" Zoti i Islamit është Zoti i të gjithë profetëve të vërtetë nga Ademi, alejhis-selam, Musa, alejhis-selam, Isa, alejhis-selam, dhe Muhammedi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem. Por është pohim themelor i fesë me të cilën Muhammedi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, erdhi, që fetë tjera paraprake (duke përfshirë edhe krishterizmin dhe judaizmin)

nuk e mbajtën në formën e vërtetë [pastër] sipas të cilës këta peygamberë flisnin, por e kanë ndryshuar dhe turbulluar atë. Feja e vetme, libri i të cilës ka marrë përsipër të ruhet nga çrregullime [ndryshime] të tilla është feja e peygamberit të fundit të Zotit, me emrin Muhammed, sal-lallahu alejhi ve sel-lem. Kjo nuk do të thotë se çdo gjë në këto fe është e gabuar ose e keqe. Jo! Ka shumë gjëra në to që janë të mira dhe të vërteta; janë vetëm ato elemente që bijnë në kundërshtim me Islamin që janë të gabuara ose të këqija. Por edhe nëse ato pastrohen nga të gjitha gjërat që nuk janë në përputhje me Islamin, ato edhe më tej do të ishin më pak të përsosura se Islami, sidomos në konceptet e tyre për Zotin, dhe për këtë shkak nuk janë të përshtatshme për të qenë religjione univerzale.

Pasi e thash këtë, me lejoni të jap një shembull të një besimi jo-islamik, të cilën Kur'ani e konsideron blasfemi të marrë kundërshtot; pohimi se Ai ka fëmijë.

Në kohën e Muhammedit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, disa prej arabëve kanë besuar se melaiket ishin vajzat e Zotit, ndërsa disa krishterë kanë besuar se Isa, alejhis-selam, ishte djali i Zotit, ndërsa disa hebrenj kanë besuar se Ezra ishte djali i Zotit. Kur'ani, siç ka dhënë argumente se është e pamundur ekzistimi i zotërave tjerë përveç një Zoti të vërtetë, ai poashtu ka dhënë argumente elaboruese për të treguar se është e pamundur që Ai të ketë fëmijë, qoftë mashkull, ose femër. Nëse Krijuesi është një dhe i vetë-varur, atëherë Ai poashtu është unik, ahad, "Asnjë send nuk është si Ai" (Shura: 11), mirëpo nëse është ashtu atëherë, "As s'ka lindur kë, as nuk është i lindur." (Ihlas: 3), "e si do të ketë Ai fëmijë kur nuk pati bashkëshorte? Çdo send e krijoi Ai." (En'am: 101)

Kur'ani këtu thotë që pohimi se Zoti ka

fëmijë bie në kundërshtim me faktet (e njohura nga ata që e bëjnë këtë pohim) se Ai është Krijuesi i çdo gjëje, se Ai është i vetë-varur, dhe se Ai nuk ka bashkëshorte. Tani, pasi që ai është Krijuesi i çdo gjëje, kjo nevojë përfshinë edhe atë për të cilin thuhet se është fëmija i Tij. Por, nëse ky është i krijuar nga Ai, atëherë ky nuk mund të jetë fëmija i Tij; ky është një nga krijesat e Tij. Një person nuk mund të krijojë një fëmijë; ai e lind atë. Nëse thuhet dhe insistohet që fëmija lindet dhe nuk krijohet nga Zoti, kjo i sjell këto pasoja të gabuara:

1. Fëmija i krijuar duhet të jetë i natyrës së njëjtë me babain e tij, e në këtë rast Zoti nuk do të ishte unik dhe një.

2. Zoti nuk do të ishte krijuesi i çdo gjëje.

3. Zoti do duhej të kishte bashkëshorte, e cila kuptohet, duhej të jetë e natyrës së njëjtë siç është Ai, ndryshe ata nuk mund të lindin asgjë.

4. Në këtë rast numri i qenieve të cilat janë të natyrës së njëjtë me Zotin do të rriteshte në tre.

5. Nëse fëmija lindet, atëherë ai nuk mund të jetë i përhershëm, domethënë ai nuk mund të jetë i natyrës së njëjtë me babain e tij.

6. Për këtë shkak ai patjetër është i përkohshëm; por në këtë rast, ai duhet të ketë krijues. Por nëse Zoti, që është babai i tij, nuk mund në të njëjtën kohë të jetë krijuesi i tij, atëherë patjetër duhet të jetë krijuesi i tij, atëherë patjetër duhet të ketë edhe një krijues tjetër pranë Zotit babait; por në atë rast, ky krijues tjetër, do të ishte krijuesi një dhe i vërtetë për shkak se vetëm nëpërmjet fuqisë së tij, i pari kishte mundësi ta lindë djalin e tij. Kjo do ta rriste numrin e zotërave në katër.

Nuk ka dyshim në atë që e thotë Kur'ani për ata që thonë se Allahu ka fëmijë, "Ju (jo-

besimtarë) vërtet sollët një fjalë shumë të shëmtuar. Aq të shëmtuar sa gati u copëtuan qiejt, gati pëlciti toka dhe gati u shembën

kodra nga ajo (fjalë). Për atë se të Gjithëmëshirshmit i përshkruan fëmijë. (Merjem: 89-91)

dr. Xhafer Shejh Idris

Menarus-Sebil 7, fq. 6 Rajab 1413 H. - Janar 1993

Përktheu: Xh.A.

30.4.2004

Allahu është...

-Besimi në një Zot është aksioma më e rëndësishme në Islam. Zoti i Vetëm, Allahu (në gjuhën arabe), është Krijuesi i çdo sendi që ka ekzistuar ndonjëherë, ekziston apo do të vjen në jetë me Dëshirën e Tij. Allahu është Zoti, I Gjallë, Krijuesi, Rregulluesi, Zhvilluesi, më I Larti, Madhështori dhe Perfekti. Asgjë nuk është sikur Ai. Ai nuk ka fillim e as mbarim. Pejgamberët si Ibrahim, Musa, Isa dhe Muhamedi u ishin dhënë mrekulli me miratimin e Allahut. Paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të gjithë Pejgamberët e Tij.

Ai është Allahu që e krijoi Ademin pa prindër, dhe Isaun pa babë. Është Zoti i Plotëfuqishëm që nuk ka nevojë për djem dhe vajza. Ai nuk është i lindur e as nuk lind. Ai është Allahu i cili e dërgoi Muhamedin të Dërguarin e Tij të fundit, 14 shekuj më parë, si mëshirë për mbarë botërat.

-Kur'ani i shenjtë përmban një numër të madh të ajeteve, për të na ndimuar ta kuptojmë se kush është Zoti. Në vazhdim sjellim një përzgjedhje të ajeteve të cilat fillojnë ose përmajnë shprehjen "Ai (Allahu) i Cili...". Disa ajete plotësuese janë dhënë këtu që të ruhet konteksti. Këto ajete Kur'anore do të na shërbejnë mirë për ta njohur më mirë Atë. Ata të cilët dijnë gjuhën arabe mund të kë-

naqen në leximin e këtyre ajeteve, shumë më mirë se në cilin do përkthim që u bëhet. Kjo nuk është vetëm ngase teksti original i Kur'anit është në gjuhën arabe, por gjithashtu se ajetet në gjuhën arabe janë fjalët e Allahut të zbritura Muhamedit me anë të melekut Xhibril.

Allahu i Madhëruar në Kur'an thotë:

Ai (All-llahu) është që për juve krijoi gjithçka ka në tokë, pastaj vullnetin e vet ia drejtoi qiellit dhe i përsosi ata shtatë qiej. Ai është i gjithdijshmi për çdo gjë. (02-29, Kur'an)

Ai ta zbret ty (Muhammed) librin me argument që është vërtetues i librave të mëparshme. Ai e zbriti më parë Teveratin dhe Inxhilin. Udhërrëfim për njerëz, e zbriti edhe Furkanin (dalluesin e së vërtetës nga gënjeshtria). S'ka dyshim se ata që mohojnë argumentet e All-llahut i pret ndëshkimi i rreptë. All-llahu është ngadhënyes, shpagimtar. (03-03, 04, Kur'an).

Ai është që ju vë në gjumë natën dhe e di çka vepruat ditën, pastaj ju ngjall-zgjon në të (ditën) për deri në afatin e caktuar (vdekje). Pastaj do të ktheheni e do t'ju njoftojë me atë që keni pas vepruar. (06-60, Kur'an).

E Ai është që krijoi qiejt dhe tokën me qëllim të caktuar, e (ruajuni dënimit) ditën kur thotë: "Bëhu"! Ajo bëhet. Fjala e Tij është e njëmendte dhe Atij i takon sundimi ditën kur i fryhet "Surit" (kjo është hera e dytë).

Ai e di të fshehtë dhe konkretën, është më i urti që di për çdo gjë në hollësi. (06-, Kur'an).

Ai është, që krijoi yjet për ju që me ta të orientoheni në errësira kur jeni në tokë ose në det. Vërtet Ne i shpjeguem argumentet tona për një popull që di të mendojë. (06-97, Kur'an).

Ai është që ju krijoi (filloi) prej një njeriu; aty (mbi tokë) jetoni (qëndroni) dhe nën te do të pushoni. Ne i sqaruem argumentet një populli që di të kuptojë. (06-98, Kur'an)

Ai është që lëshoi nga lartë shiun e me të nxori bimën e çdo sendi dhe prej bimës gjelbërim dhe prej tij (prej gjelbërimit) kokrra të dendura në kallinj. E nga hurmet, nga sythat e tyre kalaveshë të afërt (për t'i vjelë). Edhe kopshtie me hardhi, ullinj e shegë të ngjashme (në dukje) e të llojllojshme (në shije). Shikoni pra frutat e tyre kur i formojnë dhe kur piqen (të gjitha këto nga shiu). Edhe në këto ka fakte për njerëzit që besojnë. (06-99, Kur'an).

Ai (All-llahu) është që krijoi kopshte (bimët e të cilave) të ngritura lart (në shtylla) dhe të rrafshta (të shtrira në tokë), edhe hurmet dhe drithërat me frute (shije) të ndryshme; (krijoi) ullinj të shagët e ngjashme (nga shija). Hani frutat e tyre kur të piqen dhe ditën e korrjes (të vjeljes) së frutave jepne atë pjesë që është obligim (të varfërve e nevojlive) dhe (hani-jepni) mos teproni, pse Ai nuk i do shkapërderdhësit, (06-141, Kur'an)

Ai është që ju bëri sundues (zëvendësues) në tokë (pas shkatërrimit të atyre që ishin më parë) dhe lartësoi në një shkallë më të

lartë disa nga ju mbi të tjerët, për t'ju sprovuar në atë që ju dha. All-llahu është ndëshkues i shpejtë, është që falë e Mëshirues. (06-165, Kur'an).

Ai është që i lëshon erërat si myzhde pranë mëshirës (shiut) së Tij. E kur ato (erërat) bartin re të mëdha mbi, ne i sjellim mbi një tokë të vdekur dhe lëshojmë në të ujin (shiun), dhe me të (me ujin) nxjerrim të gjithë frutat.

Kështu i nxjerrim (i ngjallim) të vdekurit, ashtu që të përkujtoni (fuqinë e Zotit). (07-57, Kur'an).

Ai (All-llahu) është që e dërgoi të dërgarin e Tij me udhëzim të drejtë e fe të vërtetë, e për ta bërë që të dominojë mbi të gjitha fetë, edhe pse e urrejtën idhujtarët. (09-33, Kur'an).

Ai e bëri diellin shëndritës, e hënën dritë dhe asaj (hënën) ia caktoi fazat, që ta dini numrin e viteve dhe llogarinë. All-llahu nuk krijoi këtë për tjetër, pos me qëllim të caktuar. Ai ia sqaron argumentet një populli që kupton. (10-05, Kur'an).

Ai jep jetë dhe vdekje, dhe vetëm te Ai do të ktheheni. (10-56, Kur'an).

All-llahu ju nxorri nga barqet e nënave tuaja (si foshnje) që nuk dinit asgjë. Ju pajisi me (shqisa për) të dëgjuar, me të parë dhe me zemër, ashtu që të jeni falënderues. (16-78, Kur'an).

Ai është që krijoi natën e ditën, diellin e hënën dhe secili prej tyre noton në orbitë. (21-33, Kur'an).

Ai u dha jetën, u bën të vdisni, e pastaj ju ringjall. Vërtet, njeriu është përbuzës. (22-66, Kur'an).

Ai është që ua krijoi të dëgjuarit, të parit dhe të kuptuarit e juaj; sa pak jeni mirënjohës. (23-78, Kur'an).

Ai la të lirë të bashkohen dy dete, ky (njëri) i pijshëm e i shijshëm, e ky (tjetri) i njelmët e

i idhët, mes tyre bëri si të jetë ndonjë pendë, pritë që të mos përzihen. Dhe Ai nga uji (fara) krijoi njeriun, dhe e bëri atë të ketë fis dhe të ketë miqësi. Zoti yt ka mundësi të jashtëzakonshme. (25-53, 54, Kur'an).

Ai krijon të gjallin prej të vdekurit dhe të vdekurin prej të gjallit, Ai e ngjall tokën pas vdekjes së saj, e po ashtu edhe ju do të nxirreni (të gjallë prej varrezave). (30-19, Kur'an).

Dhe Ai është që e shpik jetën dhe pastaj e përsërit atë, e ajo (përsëritja) është edhe më e lehtë për Te (sipas mendimit tuaj). Shembëlltyra më e lartë është vetëm e Tij në qiej e tokë dhe Ai është mbizotëruesi, i urti. (30-27, Kur'an).

Ai (All-llahu) është që ju krijoi juve (të parin tuaj) prej dheu, pastaj prej një pike uji, pastaj prej gjakut të ngjizur, mandej ju bën të linden si foshnjë e më vonë të arrini pjekurinë, e pastaj të plakeni, e ka prej jush që vdes më herët, e që të gjithë të arrini afatin e caktuar dhe ashtu të kuptoni realitetin. Ai është që jep jetë dhe sjellë vdekje, e kur dëshiron një gjë, Ai vetëm thotë: "bëhu", e ajo menjëherë bëhet. (40-67, 68, Kur'an).

Ai është që në qiell është All-llah dhe në tokë All-llah, Ai është i urti, i dijsmi. (43-84, Kur'an).

Nuk ka Zot tjetër, vetëm Ai që jep jetë e vdekje, Zoti juaj dhe Zoti i prindërve tuaj të lashtë. (44-08, Kur'an).

Ai është që e dërgoi të dërguarin e Vet me udhëzim të plotë dhe me fenë e vërtetë, që të triumfojë mbi çdo fe, e mjafton All-llahu dëshmitar. (48-28, Kur'an).

Muhammedi është i dërguar i All-llahut, e ata që janë me të (sahabët) janë të ashpër

kundër jobesimtarëve, janë të mëshirshëm ndërmjet vete, ti i sheh kah përulën (në rukuë), duke rënë me fytyrë në tokë (në sexhde), e kërkojnë pre All-llahut që të ketë mëshir dhe kënaqësinë e Tij ndaj tyre. Në fytyrat e tyre shihen shenjat e gjurmës së sexhdes. Përshkrimi i cilësive të tyre është në Tevrat dhe po ky përshkrim është edhe në Inxhil. Ata janë si një farë e mbjellë ku mbin filizi i vet, e ai trashet, përforcohet dhe qëndron në trungun e vet, ajo e mahnit mbjellësin. (All-llahu i shumoi). Për t'ua shtuar me ta mllëfin jobesimtarëve. All-llahu atyre që besuan dhe bënë vepra të mira u premtoi falje të mëkateve dhe shpërbim të madh. (48-29, Kur'an).

Ai (All-llahu) është që e dërgoi të dërguarin e vet me udhëzim të qartë e fé të vërtetë për ta bërë mbizotërues mbi të gjitha fetë, edhe pse idhujtarët e urrejnë. (61-09, Kur'an).

Ai është që arabëve të pashkolluar u dërgoi Pejgamberin nga mesi i tyre që t'ju lexojë ajetet e Tij, t'i pastrojë ata, t'ua mësojë librin dhe sheriatin, edhe pse më parë ata ishin në një humbje të dukshme. (62-02, Kur'an).

U dërgoi edhe të tjerëve që nuk i arritën ata, Ai është ngadhnjyesi, i urti. Kjo është mirësi e All-llahut, që ia jep atij që do, e All-llahu është i zoti i dhuntisë së përsosur. (62-03, 04, Kur'an).

Ai është që u krijoi juve, e nga ju ka mohues dhe ka besimtarë. All-llahu e sheh shumë mirë atë që e punoni. (64-02, Kur'an).

Ai është që juve tokën ua bëri të përshtatshme, andaj, ecni nëpër pjesë të saj dhe shfrytëzoni begatitë e Tij, meqë vetëm te Ai është e ardhmja. (67-15, Kur'an).

Ku është ajo fuqia e duhur?

“Kush vjen me një (punë) të mirë, ai (në Ditën e Gjykimit) shpërblehet dhjetëfish, e kush vjen me (vepër) të keqe, ai ndëshkohet vetëm për të. Atyre nuk u bëhet e padrejtë”. (El En’amë: 160)

Allahu i Plotfuqishëm, e ka furnizuar njeriun me fuqi mahnitëse. Fuqia është prezente dhe mund të lirohet vetëm duke e ditur atë, besuar atë, dhe duke vepruar në bazë të saj. Por, veprimi i parë është mendimi.

Edhe vetëm të menduarit pozitiv mund të bëjë çudira si rezultat përfundimtar. Ndoshta diçka është duke peshuar në mendjen tënde ose ekziston ndonjë pengesë e madhe në rrugën drejt suksesit ose lumturisë tënde. Të gjithë ne kemi procese dhe çrregullime kohë pas kohe — nuk di cila është e jotja. Por e di se nuk është e nevojshme që ky problem të të mposht.

Ekziston fuqi e madhe në qenien njerëzore, që mund të realizohet, thjesht duke menduar pozitivisht — që në një fjalë do të thotë besim në Allahun.

Edhe më tej nëse edhe vetëm mendohet një mendim i gabueshëm, dhe ajo nuk bëhet, llogaritet sikur është bërë ndonjë punë e mirë. Kjo për shkak se ti në fjalë ke bërë diçka; ti me vetëdijë ke përmbajtur veten.

Tani ajo është fuqia. Allahu i vendos rregullat dhe na jep mjetet (intelektin), dhe ne kemi fuqi të përdorim mjetet pozitivisht ose negativisht. Kuptohet, është më e mençur nëse ajo përdoret pozitivisht.

Çdo person i mirë është bërë ashtu që të refuzojë të jetë person mendjevogël. Ata refuzojnë që pengesat t’i mposhtin ata.

Këto njerëz e shohin negativen por nuk hyjnë në të dhe nuk lejojnë që ajo të dominojë me mendjet e tyre. Ata e mbajnë negativen të vogël dhe e rrisin pozitiven në të madhe.

Besimi në këtë fuqi që Allahu na jep nuk do të thotë se do të kemi ditë të mira çdoherë. Disa njerëz thonë: “U mundova të besoj dhe mendoj pozitivisht por ajo nuk funksionoi për mua”. Ndoshta atë që e ke shpresuar nuk ka qenë gjëja më e mirë për ty. Ndoshta ajo nuk ka qenë në harmoni me përcaktimin e Allahut. Kur përpiqemi të jetojmë në harmoni me vullnetin e Allahut, dhe nuk këmbëngulim të çojmë mënyrën tonë, atëherë gjërat kthehen në mënyrë të duhur. Jo çdoherë ndodh ashtu siç duam ne, por megjithatë ato janë të drejta.

Një nga gabimet më të mëdha që disa njerëz i bëjnë është kur ata mundohen të jetojnë jetat e tyre dhe merren me pengesat pa ndonjë vëzhgim dhe udhëzim të Allahut nëpërmjet Fjalës së Tij.

Nëse përpiqesh të jetosh jetën të bazuar kryesisht në njohuritë tuaja, ti je i gjykuar për vështirësi pas vështirësie dhe dështim pas dështimi. Ti vazhdimisht do të mendosh, do të hartosh, do të planifikosh dhe do të habitesh pse nuk je i suksesshëm në atë që e planifikon.

Kjo është ashtu për shkak se ti e ke lënë anash përbërësin më të rëndësishëm — besimin dhe të besuarit në Allahun e Plotfuqishëm.

Them më të rëndësishmin, për shkak se ti mund të kesh planifikuar planet më të mira,

përgatitjen më të mirë, dhe mund të kesh harxhuar energjinë më të madhe fizike. Por, nëse Allahu nuk dëshiron që ajo të jetë ashtu, e gjithë ajo është kot.

Ngjashëm, mund të të duket se asgjë nuk shkon në favorin tënd...dhe Allahu i sheh veprat e mira që je duke i bërë — duke menduar ti për Atë, Ai do të ndihmojë që të arrish atë që e dëshiron.

Pra, asnjëherë të mos harrojmë të mendojmë punë të mira. Rrethi yt do të jetë më i qetë, përparimi yt do të jetë me i qëndrueshëm, përfitimi për shoqërinë do të jetë më pozitiv dhe Allahu do të shpërblejë dhjetëfish për të mirat që i ke bërë —duke e siguruar vendin tënd në Xhennet.

Ku është kjo fuqi? Ajo është në duart tua; Allahu e ka vendosur aty.

Imam Abdullah El-Amin
(The Muslim Observer)
14.5.2004

n

Mi garantoni gjashtë gjëra ju garantoj xhennetin

Është e ditur te të gjithë se gjuha e garancës ka rëndësi të madhe në mesin e njerëzve, sidomos gjatë shitblerjeve dhe në përgjithësi në tregëtitë e tyre. Kështu që malli i garantuar, mallërat që kanë garancë kanë pozita më të larta se mallërat që nuk kanë garancë. Kjo tregon rëndësinë e madhe që i japin njerëzit gjërave të garantuara më shumë se gjërave tjera. Nëse njeriu që jep garancën është i njohur me vërtetësi, i pasuruar me besnikëri dhe përmëshje të premtimeve, ai me gjëra shumë të vogla mund ta jep garancën, nuk e kanë vështirë njerëzit të marrin garancë ose ta japin garancën nëse janë në këtë gjendje.

Si do të jetë puna kur garancën do ta jep Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, i vërteti dhe i besueshmi, i cili nuk flet nga hiri i Tij, ajo është vetëm shpallje që i shpallet. Si do të jetë situata kur malli që garantohej është xhenneti, gjërësia e të cilit është sa qiellit dhe toka, aty ka atë që se ka parë syri, se ka dëgjuar veshi dhe nuk e ka fantazuar zemra e njeriut. Si do të jetë situata kur për tu arritur këto gjëra të garantuara duhet punë të lehta dhe të vogla, të cilat nuk kërkojnë mund të madh dhe lodhje të madhe.

Mendoni, All-llahu ju ruajtë, tekstin e kësaj garance të madhe. Transmeton Imam Ahmedi në Musnedin e tij dhe të tjerët nga Ubade ibën Samit, radijall-llahu anhu, nga Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, i cili ka thënë:

"Mi garantoni gjashtë gjëra nga vetja juaj, ua garantoj xhennetin: kur të flitni, flitni drejt, përmëshni premtimet, ruani emanetet, kujdes për

nderin tuaj, ulne shikimin tuaj dhe ndalنه dorën tuaj". (Shiko: "Vargun e haditheve të vërteta", nr. 1470 të shejh Albanit, rahimehull-llah.

Është garancë me garancë besnike:

"Mi garantoni gjashtë gjëra nga vetja juaj, ua garantoj xhennetin...".

Gjashtë vepra të lehta, vepra të mira të cilat lehtë zbatohen. Ai që i zbaton në jetën e vetë, ai që kujdeset për to deri në vdekje, e ka të garantuar xhennetin, rruga për në xhennet është e sigurtë dhe e garantuar:

"Ndërsa besimtarëve të ruajtur xhenneti u afrohet krejt afër. Kjo është ajo që u premtohet për secilin që pendohet dhe që e ruan besën e dhënë. Për secilin që i është frikësuar Zotit pa e parë dhe ka qenë i kthyer te Ai me zemër të sinqertë. (U thuhet) Hyni në të të shpëtuar, se kjo është dita e përjetshme. Ata aty kanë çka të dëshirojnë, e te Ne ka edhe më shumë". (Kaf: 31- 35).

• Vepra e parë prej këtyre veprave është: të flasim drejtë.

Besimtari kur flet flet fjalë të vërtetë, ai nuk di të gënjen. Ai kujdeset për vërtetësinë në jetën e tij derisa kjo vërtetësi ta dërgojë në xhennet. Në hadithin tjetër qëndron:

"Jeni të vërteta, sepse vërtetësia udhëzon në bamirësi, kurse bamirësia në xhennet. Vazhdon njeriu të jetë i vërtetë dhe të kujdeset për vërtetësinë gjersa të shkruhet te All-llahu i vërtetë". Transmeton Muslimi.

• Vepra e dytë është: përmëshja e premtimeve dhe përmbajtja për marrëveshjen.

Kjo është cilësi e besimtarit dhe shenjë e

të devotshmive. Ata nuk njohin thyerje të premtimit e as thyerje të marrëveshjes. Besnikëria është cilësi esenciale në infrastrukturën e shoqërisë muslimane, pasi që i kaplon të gjitha raportet, të gjitha bashkëveprimet, raportet shoqërore, premtimet dhe marrëveshjet kanë të bëjnë me besnikërinë, nëse mungon besnikëria, mungon besimi reciprok, sillemi keq me njëri tjetrin dhe zotëron urrejtja.

- Vepra e tretë: është ruajtja e emanetit.

Kjo është prej cilësive më të mëdha morale, pronarët e së cilës i ka lavdëruar All-llahu, subhanehu ve tealë. Kjo cilësi është prej plotësimit të besimit dhe nga islami i mirë i tij. Me emanetin ruhet feja, nderi, pasuria, trupi, shpirti, dijet, etj. Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Besimtar është ai nga i cili janë të qetë besimtarët". Sahih, Ahmed.

Nëse zotëron emaneti në një shoqëri, ata solidarizohen mes vehte, forcohen lidhjet mes tyre dhe i kaplon e mira dhe bereqeti.

- Vepra e katërt: kujdesi për nderin.

Kjo nënkupton ruajtjen e organeve nga bërja e veprave të ndaluara ose të bijnë në gjëra të kota.

"...dhe ata të cilët e ruajnë nderin e vet (sa i përket jetës intime), me përjashtim ndaj grave të veta (me kurorë) dhe ndaj atyre (robërshave) që i kanë në pronësinë e vet, për të cilat nuk janë të qortuar, e kush kërkon përtej tyre (dëfrim nga të ndaluarat), të tillët janë ata që kanë shkelë normat e caktuara,..". (El-Muminun: 5- 7).

Në ruajtjen e organeve qëndron edhe ruajtja e pasardhësve, kujdesi për lozën, pashtëria e shoqërisë dhe mbrojtja nga defektet dhe sëmundjet.

- Vepra e pestë: Ulja e shikimit.

Domethënë mosshikimi në gjëra të ndalu-

ara. All-llahu, subhanehu ve tealë, thotë:

"Thuaju besimtarëve të ndalin shikimet (prej haramit), t'i ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre se kjo është më e pastër për ta. All-llahu është i njohur hollësisht për atë që bëjnë ata. Thuaju edhe besimtareve të ndalin shikimet e tyre, t'i ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre, ...". (En-Nur: 30- 31).

Ulja e shikimit sjell shumë dobi, i sjell njeriut ëmbëlsinë e besimit, dritën e zemrës, forcën e sajë, pastrimin e shpirtit dhe përmirësimin e tij. Në te ka mbrojtje nga synimi i haramit dhe lakmia e të kotës.

- Vepra e gjashtë: ndale dorën.

Domethënë nga dëmtimi i njerëzve, sulmi i tyre, bërja të këqija. Njeriu që i dëmton robërit e Zotit, e urren All-llahu dhe njerëzit, e refuzon shoqëria dhe është shenjë e edukatës së keqe dhe moralit të ulur. Nëse njeriu e largon dëmin e tij prej njerëzve, kjo tregon se ai njeri ka edukatë fisnike, moral të përkryer dhe sjellje korrekte. Ky njeri fiton premtimet e mëdhaja të Zotit. E nëse ngritet edhe më shumë edukata e tij dhe lartësohet pa dyshim se edhe shpërblimi i tij rritet edhe ma shumë gjersa ti largojë dëmtimet nga rruga e besimtarëve.

Transmeton Muslimi në sahihun e tij nga Ebu Hurejre, radijall-llahu anhu, se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Kaloi një njeri pran një dege pemeje në rrugë e tha: vall-llahi do ta largojë këtë nga rruga e muslimanëve, që mos ti dëmton. E hyri në xhennet".

Ja, këto janë dyert e hapura të xhennetit, sinjalet e dukshme, mjetet e lehta. T'i shfrytëzojmë këto gjëra para se të na kalojnë, t'ia shtojmë vetvetes të mirat para se të vdesim. All-llahu na ndihmoftë të gjithëve që ti zbatojmë këto gjëra dhe na dhashtë sukses në çdo të mirë.

Abdurrezak ibën Abdul-Muhsin el-Bedr

Përktheu: Bekir Halimi

23.4.2004

Dashuria dhe pasimi

Jemi në muajin RebiulEvvel. Në këtë muaj ka lindur Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Andaj anë e mbanë botës islame kremtohet dita e lindjes së Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, me shumë poezi dhe këndime, të cilat ose nuk janë të vërteta ose janë krejtësisht në kundërshtim me parimet bazë të besimit islam.

Andajë shohim të arsyeshme që t'u drejtohem me disa fjalë, të cilat ndoshta do të na ndihmojnë që të kuptojmë realitetin e dashurisë dhe pasimit të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

Një: të gjithë ne duhet ta kemi të qartë sikur dielli se All-llahu, subhanehu ve tealë, na e ka plotësuar këtë fe, e ka kopmletuar shpalljen e tij:

"... Sot përsosa për ju fenë tuaj, plotësova ndaj jush dhuntinë Time, zgjodha për ju islamin fe...". (El-Maide: 3).

Dy: All-llahu, subhanehu ve tealë, ka vultur ligjet me dërgimin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i cili çdo gjë të mirë na e ka treguar dhe çdo të keqe na ka larguar nga ajo. Na ka urdhëruar ta respektojmë dhe ta pasojmë udhëzimin e tij:

"Thuaj: "Nëse e doni All-llahun, atëherë ejani pas meje që All-llahu t'ju dojë, t'ju falë mëkatet tuaja, se All-llahu është që fal shumë, mëshiron shumë". (Ali Imran: 31).

"Dhe se kjo është rruga (feja) Ime e drejtë (që e caktova për ju), pra përmbajuni kësaj, e mos ndiqni rrugë të tjera e t'ju ndajnë nga rruga e Tij. Këto janë porositë e Tij për ju, ashtu që të ruheni". (El-Enam: 153).

Kurse Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve

sel-lem, ka thënë:

"Kush shpik në këtë çështjen tonë, gjëra që nuk janë të saja, ato janë të refuzuara". (Buhariu dhe Muslimi), kurse në transmetimin e Muslimit qëndron: "Kush bën ndonjë vepër e cila nuk është sipas çështjes tonë, ajo është e refuzuar".

Tre: dije se All-llahu, tebareke ve tealë, na e ka bërë obligim dashurinë ndaj Pejgamberit, alejhisselam. Andaj nuk qëndron besimi i një besimtari derisa nuk e do Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ma shumë se vetveten, pasurinë, fëmijët dhe mbarë njerëzit. Enesi radijall-llahu anhu, thotë: Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Pasha Ate në Dorë të të Cilit është shpirti im, askush prej jush nuk beson deri sa të jem më me dashur se prindërit, fëmijët dhe njerëzit në përgjithësi". (Buhariu).

Prej gjërave që janë të lidhura ngusht me dashurinë është respekti, pasimi i udhëzimit të tij dhe mos dalja nga ligji i tij.

Katër: Dijetarët e mëhershëm edhe ata të mëvonshmit kanë sqaruar se kremtimi i lindjes së Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, në këto forma, është shpikje në fe, që nuk është nga sunneti i Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e as nga sunneti i katër halifeve të drejtë. Ai që bën vepër për t'iu afruar All-llahut, të cilën nuk e ka bërë Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e as që ka urdhëruar të kryhet e njëjta, veprimi i kësaj përmban akuzë ndaj Pejgamberit, alejhisselam, se nuk e ka sqaruar sa duhet fenë dhe përmban përgënjeshtim të fjalës së Zotit:

"... Sot përsosa për ju fenë tuaj, plotë-

sova ndaj jush dhuntinë Time, zgjodha për ju islamin fe...". (El-Maide: 3).

Pesë: Nëse njerëzit kanë mendime të kundërta për këtë çështje, atëherë sipas rregullit fetar, kërkohet që gjërat për të cilat kemi divergjenca ti referojmë Kur'anit dhe Sunnetit të Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, siç na ka mësuar All-llahu, subhanehu ve teala:

"O ju që besuat, bindjuni All-llahut, respekti të dërguarin dhe përgjegjësit nga ju. Nëse nuk pajtoheni për ndonjë çështje, atëherë parashtroni atë te All-llahu (te libri i Tij) dhe te i dërguari, po qe se i besoni All-llahut dhe ditës së fundit. Kjo është më e dobishmja dhe përfundimi më i mirë". (En-Nisa: 59).

All-llahu, subhanehu ve teala, gjithashtu thotë: "Për çdo send që nuk pajtoheni, gjykimi për të është te All-llahu. ...". (Esh-Shura: 10).

Kur t'ia referojmë këtë çështje Kur'anit vërejmë se na urdhëron që ta pasojmë Pejgamberin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, në atë që na urdhëron dhe të largohemi nga gjërat që ai na ndalon prej tyre. Kur'ani na tregon se All-llahu e ka plotësuar këtë fe, kurse ky festim nuk është pjesë e asaj që na e ka sjellur Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, andaj nuk është pjesë e fesë, të cilën e ka plotësuar All-llahu.

Vëlla musliman!

Gjashtë: Përkujtimi i Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, duhet të jetë i prani-shëm në çdo kohë te muslimani. Lidhet me te çdo herë që përmendet emri i tij në ezan, ikamet, hutbe. Çdo herë që e përmend muslimani shehadin pas abdestit dhe gjatë namazeve. Çdo herë që vepron muslimani vepër të mirë, ndonjë vaxhib ose vepër të pëlqyeshme, ai me to e përkujton Pejgamberin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem. Pra, kështu

muslimani vazhdimisht e ngjallë përkujtimin e Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, dhe lidhet me te ditën dhe natën dhe gjatë tërë jetës së tij, e jo vetëm në ditën e mevludit e as me gjëra të shpikura dhe që janë në kundërshtim me Sunnetin e tij.

Vëllau im musliman dije se bidati vetëm të largon nga Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

Shtatë: Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, nuk ka nevojë për këtë manifestim dhe përkujtim të shpikur, sepse All-llahu e ka madhëruar dhe lartësuar, siç përmendet në Kur'an:

"Dhe Ne, ta ngritëm lart famën tënde?". (El-Inshirah: 4).

Andaj çdo herë që përmendet emri i All-llahut, subhanehu ve teala, së bashku me te, përmendet edhe emri i Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem. Pa dyshim se mjafton ky madhërim, dashuri dhe ripërtëritje e përkujtimit të tij.

Tetë: disa fjalë të selefit

Abdull-llah ibën Mesudi thotë:

"Njeriu mos ta pyet askend për vehten e tij përpos Kur'anit, nëse e do Kur'anin, ai e do All-llahun, dhe Pejgamberin".

Sufjani, rahimehull-llah, thotë:

"Dashuri është pasimi i Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem".

Sehl Tusteriu, rahimehull-llah, thotë:

"Nuk i beson Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ai që nuk i nderon shokët e tij dhe nuk i madhëron urdhërat e tij".

All-llahu ynë na bë pasues të fesë tënde, All-llahu ynë e bën dashurinë Tënde dhe të Pejgamberit Tënd ma të madhe se dashuria për çdo gjë tjetër. All-llahu im na furnizo pasimin e udhëzimit të Pejgamberit Tënd dhe na bë nga trashëguesit e xhennetit.

Përgatiti: Bekir Halimi
30.4.2004

Pozita e dijetarëve

Transmeton imam Buhariu në sahihun e tij nga Ibën Abbasi, radijall-llahu anhu, i cili tha:

"Omeri, radijall-llahu anhu, më fuste me pleqtë bedrian, sikurse dikujt prej tyre nuk i pëlqente kjo gjë e tha: pse e ke futur edhe këtë me ne, edhe ne kemi fëmijë si ky. Omeri, radijall-llahu anhu, ju e dini se nga është ky. Një ditë e thirri dhe e futi në mesin e tyre. Unë e kuptova se më ka thirrur në këtë tubim vetëm që t'ua tregojë pozitën time. Tha: çka thoni për fjalën e All-llahut:

"Kur erdhi ndihma e All-llahut dhe çlirimi (ngadhënjimi), Dhe i pe njerëzit që po hyjnë turma-turma në fenë e All-llahut. Ti, pra, lartësoje Zotin tënd duke falënderuar dhe kërkoi nga Ai falje. Ai vërtet pranon shumë pendimin, është mëshirues i madh". (En-Nasr).

Disa thanë: na ka urdhëruar ta falënderojmë dhe të kërkojmë falje prej Tij kur të fitojmë dhe të çlirojmë. Kurse disa të tjerë heshën e nuk thanë asgjë. Më tha mua: kështu thua edhe ti, o Ibën Abbas? Thashë: jo. Tha: thuaj atëherë. Thashë: ky është exheli i Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, të cilin ia ka treguar. Tha: Kur të vjen ndihma e Zotit dhe fitorja, kjo është shenjë e ardhjes së exhelit tënd, andaj falëndero dhe lavdëro Zotin tënd dhe kërkoi falje prej Tij, sepse Ai e pranon pendimin. Omeri tha: kështu si ti e di edhe unë".

Ky hadith na e tregon tregimin e këtij djaloshi nga shokët e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e ky ishte Abdullah ibën Abbasi, radijall-llahu anhu, djali i axhës së Pejgamberit, alejhisselam,. Omeri, radijall-llahu anhu, i cili ishte halifeja i muslimanëve

e shtynte bashkë me sahabet e mëdhenjë për konsultime, për të marrë mendimin e tij edhe pse ishte i vogël. Kurse ata të tjerët ishin bedrian, domethënë pjesmarrës në betejën e bedrit. Bedrianët kishin pozitë të veçantë, sepse për ta Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Ndoshta All-llahu i ka shikuar pjesmarësit e Bedrit e u ka thënë: veproni çka të doni, sepse e keni merituar xhennetin, ose u ësh-të falur". (Muslimi).

Andaj sahabet, radijall-llahu anhum, të gjithë ata i madhëronin bedrianët. Mirëpo kur panë këta njerëz se Omeri, radijall-llahu anhu, me ta e fuste edhe këtë djalosh thanë: edhe ne kemi djelmosha si ky djalosh, pse edhe ata nuk i shtyn me ne?!

Omeri, radijall-llahu anhu, dëshiroi t'ua bënë të qartë pse e shtin edhe këtë me ta. Andaj e thirri një ditë, kur ishin tubuar edhe ata. U ul dhe filloi ti pyes për komentin e sures En-Nasër. Kur të tjerët ose heshtën ose dhanë komente që ishin shumë lehtë të nënkuptohen, ai dha komentin e rrallë, me të cilin koment tërësisht u pajtua edhe Omeri, radijall-llahu anhu.

Me këtë rast doli në shesh pozita që kishin Ibën Abbasi, radijall-llahu anhu, dhe heshën ata. Domethënë dija ishte ajo që e aftësoi Ibën Abbasin, radijall-llahu anhu, që të merr pjesë në këto tubime të sahabeve të mëdhenjë.

Musliman të nderuar!

Ky hadith e sqaron vlerën e dijes fetare, nderin, pozitën e dijetarëve dhe vlerën e tyre.

Pra, dija fetare paska pozitë shumë të madhe dhe gradë shumë të lartë në këtë fe. Kjo dije është trashëgëmia pejgamberike, sepse Pejgamberët nuk kanë lënë në trashëgim dinar e dirhem, por kanë lënë dijen, ai që e merr këtë dije, ai ka marrë hisen më të madhe. Po mos të ishte dija fetare, njerëzit do të bëheshin sikur kafshët, mirëpo All-llahu, tebareke ve teala, u dërgoi pejgamberë me dije fetare, i nderoi dhe i ngriti mbi krijesat tjera:

"Ne vërtet nderuam pasardhësit e Ademit (njerëzit), u mundësuam të udhëtojnë hipur në tokë e në det, i begatuam me ushqime të mira, i vlerësuam ata (i lartësuam) ndaj shumicës së krijesave që Ne i krijuam". (El-Isra: 70).

Dijetarët janë trashëgimtarët e pejgamberëve, andaj edhe ata kanë këtë pozitë kaq të lartë në shpirtërat e besimtarëve dhe pozita të larta në jetën e kësaj bote.

Dijetarët janë udhëzuesit e njerëzimit, ata i orientojnë drejt të mirave të kësaj bote dhe të ahiretit.

Dijetarët janë më të dobishëm se baballarët dhe nënat.

Dobia e prindërve është e kufizuar në fëmijët e tyre, kurse nga dijetarët kanë dobi mbarë ummeti, madje mbarë bota. Disa mund ta konsiderojnë këtë bisedë si të çuditshme, mirëpo është realitet. Sepse prindërit i edukojnë vetëm fëmijët e tyre, kurse dijetarët mbarë botën.

Robër të All-llahut!

All-llahu, subhanehu ve teala, ka ndarë në Librin e Tij mes dijetarëve dhe tjerëve dhe ka sqaruar se ata nuk janë të barabartë.

"...Thuaj: "A janë të barabartë ata që dinë dhe ata që nuk dinë?" Po, vetëm të zotët e mendjes marrin mësim". (Ez-Zumer: 9).

Po, pa dyshim nuk janë të barabartë ai që di dhe ai që nuk di, nuk barazohet i gjalli me

të vdekurin, ai që dëgjon me atë që është shurdhë, ai që sheh me atë që është i verbër. A nuk ka dallim mes këtyre kategorive?!

Dija është dritë me të cilën udhëzohet njeriu dhe del nga errësirat në dritë. Me te All-llahu i ngritë njerëzit.

Dija është shkaku me të cilin njeriu e adhuron Zotin ashtu si duhet dhe rrugë për ta fituar kënaqësinë e Zotit të vet.

Çdo gjë që fiton njeriu në këtë botë përfundon, kurse dija mbetet deri sa të ekziston bota.

Analizo gjendjen e Ebu Hurejres, radijall-llahu anhu, i cili ishte i varfër, i uritur, saqë edhe alivanosej nga uria, sa e përmendin sot muslimanët? Sa njerëz e tregojnë biografinë e tij, sa njerëz luten për te? All-llahu qoftë i kënaqur me te. Tërë kjo ka ndodhur për shkak se e ka ruajtur hadithin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e kjo është dija fetare.

All-llahu, subhanehu ve teala, i ka marrë si dëshmitar për ekzistimin e Tij pas melaqeve edhe dijetarët:

"All-llahu vërtetoi se nuk ka zot tjetër përveç Tij, e dëshmuar edhe engjëjt e dijetarët, dhe se Ai është Zbatues i drejtësisë. Nuk ka zot përveç Tij, Fuqplotit e të Urtit". (Ali Imran: 18).

Nuk ka thënë: pasanikët! As njerëzit me gradë! As pushtetarët! Por tha: dijetarët.

Atij që All-llahu ia do të mirën, ia jep këtë dije.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Atij që All-llahu ia do të mirën ia mëson fenë". (Buhariu dhe Muslimi).

Dija është kriter për ate të cilin e do All-llahu, e jo dynjaja, pasuria dhe fëmijët.

All-llahu të mirat e kësaj bote ia jep atij që e do edhe atij që nuk e do, mirëpo fenë ja jep vetëm atij që e do.

Askujt si lejohet t'ia ketë lakmi dikujt përveç atij që ka dije dhe vepron sipas sajë.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Nuk lejohet lakmia përveç së në dy raste: ndaj njeriut që ka pasuri dhe e harxhon për të vërtetë dhe njeriut, të cilit All-llahu i ka dhënë dije, vepron sipas sajë dhe ua mëson tjerëve". (Buhariu dhe Muslimi).

Dija fetare është rruga e sigurtë për në xhennet. Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Ai që ecë rrugës për të kërkuar dije, atij All-llahu ia lehtëson rrugën e xhennetit". (Muslimi).

Për tërë këtë që thamë, dijetarët kanë patur pozitë shumë të lartë tek muslimanët, dhe si e tillë duhet të mbetet nëse dëshirojmë fitoren, krenarinë, ngritjen në dynja dhe ahiret.

Muslimanët e parë, selefus-salihu, i madhëroni dijetarët dhe i nderonin.

Hyri halifeja Abdul-Melik ibën Mervani në Mesxhidul-Haram, për të bërë tavaf, së bashku me dy djemt e tij, pastaj erdhi ta pyet dijetarin e Mekës, e ai ishte Ata ibën Ebi Rebah. U ul para tij dhe filloi ta pyes, kurse ai përgjigjej. Pasi e kreu dhe doli iu drejtua fëmijëve të vet e u tha: bijtë e mij, mësoni dijen, sepse vall-llahi asnjëherë nuk do ta haroj uljen para Ata ibën Ebi Rebahut.

Atau, rahimehull-llah, ishte skllav i zi dhe me pamje të rëndë, edhe babi i tij kishte qenë skllav, mirëpo All-llahu e ngriti me këtë dije, saqë edhe vet halifeja vinte tek ai dhe ulej para tij për të marrë fetva prej tij.

Kështu dija e ngriti njeriun e i ul të tjerët.

Besimtar të nderuar!

Prej ummetit, sot, ma shumë se kurrë kërkohet që ti kthehen dijetarëve të sinqertë dhe të vërtetë, ti pyesin, të marrin dije prej tyre, të ndalen në fjalët e tyre, mos ti kun-

dërshtojnë, përderisa janë të mbështetura në argumente nga Kur'ani dhe sunneti.

Të gjithë ne, duhet t'i referohemi dijetarëve tanë dhe t'i pyesim për gjërat që na paraqesin problem në çështjet e kësaj bote dhe të ahiretit, të ndriçohemi me mendimet e tyre në çështjet tona të kësaj bote, sepse ata shikojnë me dritë të Zotit, andaj nuk është për tu habitur nëse fjalët e tyre janë të sakta në çështjet e dynjasë ku mund të depërtojnë.

Ne duhet t'u japim përparësi aty ku u ka dhënë All-llahu dhe t'i ngrisim aty ku i ka ngritur All-llahu.

Ne e kemi obligim që mos t'i akuzojmë, mos t'i përgojmë, mos t'i përqeshim, siç bëjnë disa mendjelehtë.

Ne e kemi obligim që t'ua mbrojmë nderin, t'i mbrojmë ata dhe t'u përgjigjemi atyre që i nënçmojnë ose i përgojnë, sepse përgojimi i tyre është më i madh se përgojimi i njerëzve të thjeshtë.

- II -

All-llahun e falënderojmë me falënderime që nuk përfundojnë, më së miri që meriton ta falënderojmë. Paqa dhe bekimi qofshin mbi Pejgamberin më të ndershëm, Muhammedin, familjen, shokët dhe ata që adhurojnë Zotin.

Vëllezër të nderuar!

Vëllezër për nga besimi!

Ibën Xhevziu, rahimehull-llah, thotë:

"Ai që dëshiron ta dijë gradën e dijetarëve kundrejt asketëve, le të shikon në gradën e Xhibrailit, Mikailit dhe melaqet që kanë marrë përsipër çështjet e krijesave kundrejt melaqeve tjera, të cilat adhurojnë Zotin siç veprojnë murgjërët në manastire.

Ata kanë fituar të drejtën të afrohen All-llahut, proporcionalisht me dijen e tyre mbi Zotin. Nëse ndonjëri prej tyre kalon pranë tyre me shpalljen e Zotit, trishtohen banorët e qiellit, gjersa ta marrin lajmin e duhur:

"... e kur hiqet frika nga zemrat e tyre, ata thonë: "çka tha Zoti juaj!". Ata (engjëjt e lartë) thonë: "Të vërtetën!" (u dha leje). Ai është më i larti, më i madhi". (ES-Sebe: 23).

Ashtu sikur trishtohet asketi kur dëgjon ndonjë hadith e i kthehet dijetarëve për ti pyetur për vërtetësinë dhe domethënien e tyre.

I lartësuar qoftë Ai që i dallon disa me veçori, me të cilat dallohen nga gjina e tyre, kurse ska veçori më të ndershme se dija. Me shtesën e dijes Ademiti i ranë në sexhde krijesat, kurse me mangësinë e dijes, melaqet bënë sexhde.

Njerëzit më të afërt me All-llahun janë dijetarët. Nuk është vetëm pamja e dijes e dobishme, por domethënia. E fiton domethënien ai që e ka mësuar për të vepruar me te. Dije çdo herë që e udhëzon në ndopnjë vlerë, ai përpiket që ta arrijë ate dhe çdo herë që e ndalon nga ndonjë mangësi, insiston në largimin prej sajë. Atëherë dija ia zbulon sekretet e veta, ia lhetëson rrugën, bëhet sikur i tërhjekuri që e nxitë tërhjekësin, lëvizja e tij është e shpejtë në këtë drejtim. Kurse ai që nuk punon sipas dijes së tij, dija nuk ia

shpalos mburrjen e tij e as që ia shpalos sekretet e veta".

Robër të All-llahut!

Kjo është pozita e dijetarëve tek Zoti i tyre, andaj duhet t'ua japim hakun në madhërim dhe nderim. Ti shndërrojmë në imamë që na udhëheqin në të sigurtë me lejen e All-llahut. Të sillemi rreth tyre, të jemi unik në nderimin e tyre, të veprojmë sipas mendimeve të tyre dhe të veprojmë pas konsultimit të tyre.

Besimtar të nderuar!

Duhet ta dini se këto fjalë tona janë të përkufizuara me respekt ndaj All-llahut, sepse nuk respektohet krijesa në bërje mëkat ndaj Krijuesit. All-llahu, subhanehu ve teal, thotë:

"O ju që besuat, bindjuni All-llahut, respektoni të dërguarin dhe përgjegjësit nga ju...". (En-Nisa: 59).

Komentatorët thonë: "Përgjegjësit janë: kryetarët dhe dijetarët".

Sipas kësaj respektimi i tyre është respektim ndaj All-llahut dhe afrim tek Ai.

E lusim All-llahun që të na furnizojë me dijetar që punojnë me dijen e tyre dhe që këshillojnë.

Seid Abdul-Bari ibën Aved

Përshtati: Bekir Halimi

Marrë nga: alminbar.net

7.5.2004

Vlera e tevhidit dhe rëndësia e sigurisë

-I-

O ju musliman, e porosis vehten dhe juve që të keni devotshmëri, sepse kjo është shkak i sigurisë dhe stabilitetit, lumturisë dhe komoditetit.

Musliman të nderuar!

Shpirtat synojnë gjërat që ua zgjerojnë gjoksin dhe ua qetësojnë ate, zemrat mallëngjehen për gjëra që i rehatojnë dhe relaksojnë, trupi synon veprat që i sjellin lumturi dhe hare. Mendimtarët kanë folur në të kaluarën dhe sot për shkaqet e përmirësi-

mit të këtyre kërkesave dhe si ti realizojmë të njëjtat. Ummeti islam sot, në rrafshin individual dhe në atë kolektiv jeton një jetesë konfuze, me strese, paqetësi, pastabilitet, ku ka nevojë për realizimin e asaj që sjell jetesë të këndshme dhe përfundim të lumtur. Ka shumë nevojë për një jetesë me zemërgjërësi, me shpirtëqetësi, ku do të rehatohet mendja dhe do të pushon trupi. Madje tërë njerëzimi sot ka nevojë për të njohur urtësinë e ekzisimit të tij, ta dijë se sadoqë i është dhënë prej shkaqeve të përparimit dhe komponenteve të zhvillimit, nuk do të gjejë shkallë për te lumturia dhe për jetesë të këndshme, përveç atyre gjërave që ua ka zgjedhur Krijuesi njerëzimit dhe në ate që e ka sjellur shpallja e fundit mbi vulën e pejgamberëve dhe zotëriun e të dërguarëve, Pejgamberit tonë, Muhammedit.

Musliman të nderuar!

Besimi i plotë në All-llahun, subhanehu ve tealë, si Zot tonin, në Islamin si fe tonën, në Muhammedin, si Pejgamber tonin, është themeli i arritjes së miqësisë së All-llahut e që në fakt është shkalla e shpëtimit dhe sigurisë në dynja dhe ahiret, siç na ka thënë All-llahu, subhanehu ve tealë:

"E, s'ka dyshim se ata që thanë: "All-llahu është Zoti ynë", dhe ishin të paluhatshëm, atyre u vijën engjëjt (në prag të vdekjes dhe u thonë): të mos u frikësoheni, të mos pikëlloheni, keni myzhde xhennetin që u premtohej". (Fussilet: 30).

Gjithashtu thotë:

"Ta keni të ditur se të dashurit e All-llahut (evliatë) nuk kanë frikë (në botën tjetër) e as kurrfarë brengosje? (Ata janë ata) Të cilët besuan dhe ishin të ruajtur". (junus: 62-63).

Andaj, ai që e realizon këtë, All-llahu ate e merr në mbrojtjen e Tij, e nxjerr nga errësira, duke e larguar ate prej saj, ose ate prej tij:

"All-llahu është mbikëqyrës i atyre që besuan, i nxjerr ata prej errësirave në dritë. E kujdestarë të atyre që nuk besuan janë djajtë që i nxjerrin ata prej drite e i hudhin në errësira. Ata janë banorë të zjarrit, ku do të qëndrojnë përgjithmonë". (El-Bekare: 257).

Erësirat janë erësirat e kufrit dhe shkaqet e tij, kurse dritë është drita e besimit, shkaqet dhe kërkesat e tij, siç e ka përmendur këtë Razi në formë të konsensusit mes dijetarëve të tefsirit.

Musliman të nderuar!

Realizimi i tevhidit dhe synimi i All-llahut me adhurim, strehimi vetëm te Ai, lidhshmëria e zemrës vetëm me Te, tevekuli i plotë mbi Te, mosdrejtimi kah askush përveç Tij, demoralizimi nga të gjitha krijesat, moslakmia e fitimit të të mirave ose largimit të pengesave prej tyre, tërë kjo realizohet në tre forma:

- la ruan All-llahu interesin e kësaj bote, ia ruan trupin, fëmijët, familjen, pasurinë, shoqërinë dhe pronat;

- la ruan fenë, besimin, duke e ruajtur nga dyshimet devijuese, epshet e ndaluara. Ia ruan fenë gjatë vdekjes, ashtuqë All-llahu ia merr shpirtin me besim.

- E ruan All-llahu pas vdekjes, duke e përforcuar gjatë dhënies së përgjigjeve, e mbron nda dënimi i varrit, e siguron gjatë trishtimit të madh, në Ditën e Kijametit, e shtin në xhennet dhe e shpëton nga zjarri.

Tërë këtë Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e ka thënë në këtë hadith:

"Djalosh, do t'i mësoj disa fjalë: ruaje Zotin që të ruajë Ai ty, ruaje Zotin do ta gjesh përpara, kur të lypish lyp prej Zotit, kur të kërkosh kërkoh nga Zoti, dije se nëse tërë ummeti bashkohen për të bërë dobi me ndonjë gjë, nuk kanë mundësi përpos asaj që ta shkruan Zoti, dhe nëse bashkohen tërë njerëzit për të dëmtuar diç nuk mund të

dëmtojnë asgjë përpos asaj që ta ka shkruar Zoti. Janë ngritur lapsat dhe janë tharë letrat". (Tirmidhiu, sahih).

Ummeti islam!

Humbja e tevhidit dhe mosarritja e të vërtetave të besimit ë shpjen njeriun në shkallët e padrejtësisë, mëdyshjes, të këqijave dhe e largon nga miqësia e All-llahut, përkujdesi i Tij dhe ndihmesa nga Ai.

"...pra largohuni nga ndytësitë e idhujve dhe largohuni fjalës shpifëse. Duke qenë të sinqertë në besimin ndaj All-llahut, dhe duke mos i përshkruar Atij shok, e kush i përshkruan shok All-llahut, ai është sikur të bie nga qielli e ta rrëmbejë shpendi, ose si ai të cilin e gjuan era e stuhishme në ndonjë vend të humbur". (El-Haxhxh: 30- 31).

Vëllezër besimtar!

Pronarit të besimit të vërtetë, akides së shëndoshë dhe tevhidit të pastër nga shirku dhe bidatet All-llahu i jep rrugëdalje, domethënë shpëtim nga vështirësitë dhe telashet e sprovat në të cilat ka rënë ose do të bie. Andaj ia lehtëson rrugën e shpëtimit, e furnizon nga nuk e llogarit, ia cakton atë që ka nevojë dhe që ia përmirëson çeshtjen e tij, në ato forma që nuk i paramendon njeriu.

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

"...e kush u përmbahet dispozitave të All-llahut, atij Ai i hap rrugë dhe e furnizon atë prej nga nuk e kujton fare. Kush i mbështet All-llahut, Ai i mjafton atij, ...". (Et-Talak: 2- 3).

Me realizimin e tevhidit dhe kërkesave të tija, plotësohen shkaqet, me të cilat ngriten të këqijat nga ummeti, me to largohen dëmet që vijnë nga shejtanat njerëz dhe xhin. Nga natyra e të keqes është se është përpjekës i armatosur, shkel dhe nuk i vjen rëndë, godet dhe nuk ka mëshirë, mund të posedojë shkaqet e fitnes me të cilat largon nga e vërteta, mund të posedon edhe forcë

materiale, joshje, me të cilat mund ti dridh zemrat e njerëzve, ua stimulon epshin dhe ua devijon natyrën. Andaj pronarët e tevhidit të kulluar, besimit të shëndoshë dhe respektit të vërtetë ndaj All-llahut dhe Pejgamberit, fitojnë mbrotjen e All-llahut.

"All-llahu largon dëmet e idhujtarëve ndaj atyre që besuan, se All-llahu nuk e do asnjë tradhtarë e bukëpërmbystë". (El-Haxhxh: 38).

Musliman të nderuar!

Kur'ani sqaron të vërtetën e cila u mungon shumë njerëzve. Nuk ka rrugë deri te qetësia, lumturia, kënaqësia dhe galdimi përpos se me përmendjen e All-llahut, subhanehu ve teala.

"... ta dini se me të përmendur All-llahun zemrat stabilizohen". (ER-Ra'd: 28).

Po, qetësohet me kontaktin që e krijon me All-llahun, me kënaqjen e qëndrimit pranë Tij, ndihet i sigurtë në xhennetin e Tij. Duke e kuptuar urtësinë në krijim, fillim dhe përfundim, me këtë qetësohet njeriu nga mëdyshjet e rrugës, është i qetë sepse e ndien vërtetën të mbrojtur nga çdo sulmim, nga çdo e keqe, nga çdo dëm, përveç asaj që e do Zoti. Normalisht se ky gjithashtu është i kënaqur edhe kur i vinë sprovat, duron gjatë telasheve. Ibn Kajimi, rahimehull-llah, thotë:

"Zemra ka një pluhurosje, të cilën nuk e largon asgjë tjetër përpos drejtimit kah Zoti, ka një vetmim, të cilën nuk e largon asgjë tjetër përpos shoqërimit me Te në mosprani të askujt, ka një mërzi të cilën nuk e largon asgjë përpos njohja e Tij, xhel-le ve a'la, dhe vërtetësia e raportit me Te, ka një stres të cilin nuk e largon asgjë përpos koncentrimin në Te dhe ikja prej Tij te Ai, ka një zjarr të keqardhjes, të cilën nuk e fikë asgjë përpos kënaqjes me urdhërin, ndalesën dhe caktimin e Tij dhe përqafimi i durimit në këtë rast deri në kohën e takimit të Tij, ka një kërkesë

të madhe, nuk ndalet në këtë drejtim derisa të bëhet All-llahu, i kërkuari i vetëm i tij, ka një nevojë, të cilën nuk e mbush asgjë përpos dashurisë ndaj Zotit, kthimi te Ai, përmendja e vazhdueshme e Tij dhe vërtetësia e sinqeritetit për Te. Po ti ipej dynjaja dhe çka ka mbi te nuk do ti mbushej ajo nevojë asnjëher". (Medarixhus-Salikin, 3/164).

Andaj, musliman të nderuar, ai që largohet nga tevhidi dhe të vërtetat e besimit, ai që ikë nga respekti i të Mëshirshmit, nga përqendrimi në sunnet dhe Kur'an, padyshim se jeta dhe jetesa e tij do të jenë të ngushtuara dhe do të përjeton vuajtje në te. Brengat dhe mërzi të, streset dhe ngushticat janë denime të shpejta, zjarr dynjevik, xehenem i pranishëm për ate që sillet keq me Zotin e vet, përdallim nga ai që është muvehid, që e respekton All-llahun dhe Pejgamberin, ai fiton shpërblime të hershme, siç është gëzimi, lumturia, kënaqësia, zemërgjëria. Kënaqësia e sjelljes së tij me Zotin e vet, me rerspektin e Tij, përmendja e Tij dhe begatia e shpirtit me dashurinë dhe përmendjen e Tij, gëzimi me Zotin e vet është më i madh se sa gëzohet ai që qëndron afër sulltanit, i cili është bujar në pushtetin e vet. Ai është në një jetesë të këndshme siç përmendi Ibn Kajimi, rahimehull-llah.

"Atë që All-llahu dëshiron ta udhëzojë, ia zgjeron zemrën për (të pranuar) Islamin. Atë që dëshiron ta lërë të humbur, zemrën e tij ia bën shumë të ngusht sikur të ngjitej në qiell. Kështu All-llahu lëshon dënimin mbi ata që nuk besojnë". (El-Enam: 125).

"E kush ia kthen shpinën udhëzimit Tim, do të ketë jetë të vështirë dhe në ditën e kijametit do ta ringjall të verbër". (Taha: 124).

Musliman të nderuar!

Kur flasim ne për të vërtetat e tevhidit dhe besimit dhe se ato janë shkaqet e vërteta

për të realizuar lumturinë dhe sigurinë, pa dyshim se siguria është kërkesa më e nevojshme e jetës, është e domosdoshme për secilin kontribut njerëzor, për të realizuar interesin e individit dhe shoqërisë, synimet dhe aspiratat. Nuk prosperon jeta dhe nuk lumturohet shpirti përveç se me siguri dhe stabilitet, kurse kjo u realizohet, me leje të All-llahut, ithtarëve të tevhidit, imanit, respektit dhe përqendrimit.

"Ata që besuan dhe besimin e tyre nuk e ngatërruan me besim të kotë, atyre u takon të jenë të sigurt dhe ata janë në rrugë të drejtë". (El-Enam: 82).

Nga këtu u nisën vërejtjet e prera të sherijetit dhe rregullat e tij të përgjithshme me ndalesa të qarta dhe të rrepta për çdo armiqësi, prishje dhe destabilizim.

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

"Mos bëni çrregullime në tokë pas rregullimit të saj (me të ardhur të pejgamberëve)...". (El-A'raf: 56).

"...All-llahu nuk i do ngatërrestarët". (El-Maide: 64).

Prej rregullave precize të sherijetit dhe synimeve globale është ruajtja e pesë gjërave të domosdoshme: fesë, shpirtit, mendjes, nderit dhe pasurisë. Andaj në sherijat ka dispozita preventive dhe mbrojtëse për ta mbrojtur pastërtinë e këtyre synimeve, në kontekstin do të jenë ose jo, në atë formë saqë janë të pa rivalta në tërë historinë njerëzore. Madje udhëzimet fetare kanë insistuar me të madhe në ruajtjen e sigurisë dhe mosdestabilizimin me shumë udhëzime dhe urdhëra:

"Nuk i lejohet muslimanit ta trishton muslimanin". (Sahih, Ahmedi).

Ka ndaluar t'ia drejtojmë armën muslimanëve.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Mos i drejtoni armët kah njëri tjetri, sepse nuk e di asakush prej jush që mund shejtani të gjuan në dorë tuaj e të bie në gropën e zjarrit". (Buhariu dhe Muslimi).

Siguria në Islam buron nga principet për realizimin e të cilave ka ardhur Islami. Ky princip nuk vlen vetëm për muslimanët por për mbarë njerëzit.

Feja islame është fe përplot me principe ideale, mirësi të mëdha dhe moral të vlefshëm. Nuk është fe që udhëzimet e saja përkufizohen vetëm në realizimin e sigurisë vetëm në tokat e muslimanëve dhe vetëm për muslimanët, por Islami i ka detyruar muslimanët që të realizojnë sigurinë edhe për jomuslimanët, qofshin ata në marrëveshje ose me garancë (muahid dhe mustemin). Ai që jeton në vendet e muslimanëve dhe shoqëritë e besimtarëve qoftë muahid (në marrëveshje) ose me garancë (mustemin), dispozitat Islame i garantojnë sigurinë për vehten, pasurinë, nderin dhe pronat, siç është deklaruar e sqaruar detajisht në dispozitat e fikhut islam. Këto janë dispozita, të cilat i praktikon muslimani jo nga principi i interesit reciprok ose dobive të shpresuara, por është prej aspekteve të sherijatit islam, të cilat shteti islam, si individ ose shoqëri, duhet të kujdeset me plot përgjegjësi dhe ti zbatojë, pasi që është obligim fetar, para se të jetë interes politik ose detyrim ndërkom-bëtar.

Islami, feja me të cilën erdhi Muhammedi, alejhisselam, Pejgamberi i mëshirës dhe bamirësisë, ngrit një shoqëri humane të lartë, të cilën e gjykon sherijati hyjnor mbi principe të fuqishme të drejtësisë, bamirësisë dhe mëshirës, nuk i dëshiron njerëzimit shkatërrim dhe rrënim, por ia dëshiron udhëzimin, përmirësimin dhe të mirën. Andaj islami i rregullon marrëdhëniet me jomuslimanët me sistem moral të dalluar me tolerancë, lehtësi,

ruajte të shpirtërave dhe të drejtave, largim të padrejtësisë dhe armiqësisë. Pra, sherijati islam garanton jetesë të sigurtë edhe për jomuslimanët që gjinden në shoqëritë muslimane. Andaj shoqëritë muslimane duhet të mbrojnë nga sulmet e ndryshme ata që janë në marrëveshje ose me garancë, ata që gjinden në tokat muslimane për punë, ose ndonjë çështje të lejuar, ose në interes të përgjithshëm të muslimanëve, me lejen e udhëheqësit.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Ai që vret një muahid (jo musliman që jeton në tokat islame me marrëveshje) nuk do ta nuhat aromën e xhennetit edhe pse aroma e tij nuhatet nga një largësi katërdhjet vitesh". (Buhariu).

Rifaa ibn Shedad, radijall-llahu anhu, thotë: Isha te koka e Muhtar ibn Ebi Ubejd, i cili kishte shpallur vehten si profet, kur mora vesh gënjeshtërën e tij, dëshirova t'ia këpus kokën me shpatën time, mirëpo mu kujtua një hadith, të cilin ma kishte treguar Amr ibn El-Humki, i cili tha: kam dëgjuar Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë:

"Kush i jep garancë dikujt dhe e vret, atij i jepet flamuri i tradhtarit në ditën e Kijametit". (Sahih, Ahmedi).

Kurse në transmetimin tjetër qëndron:

"Kush i jep garancë dikujt për gjakun e tij dhe e vret, unë distancohem prej tij edhe nëse i vrari është jobesimtar". (Sahih, Ahmedi).

Në transmetimin e Abdurrezakut qëndron:

"Kush do që i jep garancë dikujt për gjakun e tij dhe e vret, ky vrasës nuk ka garancën e Zotit, edhe nëse i vrari është jobesimtar".

Andaj u drejtohem njerëzve të mençur që të shikojnë këto hadithe me sy të hapur dhe të drejtë që të shohin drejtësinë, mëshirën

dhe bamirësinë e islamit .

Kurtubiu në tefsirin e ajetit Kur'anor:

"All-llahu largon dëmet e idhujtarëve ndaj atyre që besuan, se All-llahu nuk e do asnjë tradhtarë e bukëpërmbystë". (El-Haxh: 38) thotë:

"Transmetohet se ka zbritur për shkak të besimtarëve, pasi që u shtuan në Mekë dhe i torturonin idhujtarët, u shpërngul kush u shpërngul në Etiopi, kurse disa besimtar që gjindeshin në Mekë dëshironin ta vrisnin secilin idhujtar që do të mundnin, t'u bënin atentate, t'i tradhtonin, andaj zbriti ky ajet. All-llahu u premtoi se do t'i mbrojë, e kjo ishte ndalesa më e qartë për tradhti ose mashtrim". (Tefsir Kurtubi, 12/ 68).

Keni frikë o ju robër të All-llahut dhe jeni në çështjet e vërteta dhe të shëndosha të fesë tuaj. Kujdes, kujdes nga largimi i njerëzve prej fesë pa vetëdije ose nga bërja keq fesë duke mos e ditur. Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë:

"Përgëzoni dhe mos largoni, lehtësoni dhe mos vështirësoni". (Buhariu dhe Muslimi).

Na bekoftë All-llahu në dy shpalljet, na bëftë dobi me udhëzimin dhe sqarimin që gjinden në to. E them këtë që dëgjuat dhe kërkoj falje për mua dhe për ju nga All-llahu për çdo mëkat, kërkon falje prej Tij, sepse Ai është Falës dhe i Mëshirshëm.

-II-

All-llahun e falënderojmë për bamirësinë e Tij, jemi mirënjohës ndaj Tij për suksesin dhe dhuntitë. Dëshmoj se ska hyjni tjetër përpos All-llahut, i cili është Një dhe pa ortak, për ta madhëruar. Dëshmoj se zotëriu

dhe pejgamberi ynë, Muhammedi është rob dhe i dërguar i All-llahut, i cili ka thirur drejt kënaqësisë së Tij. All-llahu im beko dhe dërgo selame mbi te, familjen, shokët dhe vëllezërit e tij.

O ju musliman, ju porosis që të keni frikë All-llahun, sepse kjo është porosia e All-llahut për të parët dhe të fundit.

Musliman të nderuar, nuk do të ketë këndje jeta e muslimanëve nëse nuk përqendrohet në fenë e All-llahut, nuk do të ngritet vështirësia e të vjen komoditeti nëse nuk i përgjigjemi urdhërit të All-llahut, xhel-le xhel-laluhu dhe urdhërit të Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, në të gjitha çështjet e jetës, sipas udhëzimit dhe metodës së selefit të këtij ummeti.

"O ju që besuat, përgjigjuni (thirrjes së) All-llahut dhe të të dërguarit kur ai (i dërguari) ju fton për atë që ju jep jetë, ...". (El-Enfal: 24).

Prej gjërave në të cilat ka thirrur All-llahu dhe Pejgamberi i Tij është edhe realizimi i sigurisë në jetë. Realizimi i sigurisë në shoqëri është përgjegjësi e madhe dhe emanet, të cilin duhet ta bart secili individ që jeton në këtë ruzull tokësor.

Prej rregullave të mëdha të Islamit, të cilat duhet t'i aktivizojmë në jetën tonë është porosia e All-llahut:

"... Ndhimohuni mes vete me të mira dhe në të mbara, e mosni në mëkate e armiqësi...". (El-Maide: 2).

Pastaj All-llahu i Lartësuar na ka urdhëruar me një gjë të madhe, e ajo është dërgimi i salavateve dhe selameve mbi Pejgamberin fisnik.

Husejn Alu Shejh

Hatib dhe imam i xhamisë së Pejgamberit në Medinë

Hutbeja e mabjtur më: 22/3/1424

Përktheu: B.H.

14.5.2004

Akideja Kajravanije

Ebu Muhamed, Abdull-Ilah ibën Ebi Zejd el-Kajravani, i cili njihej si Maliku i vogël, rahimehull-Ilah, ka thënë:

Kapitulli: gjërat e domosdoshme të besimit, të cilat i shpreh gjuha dhe i beson zemra:

- Besimi me zemër dhe shprehja me gjuhë se All-Ilahu është një Hyjni (Ilah), përveç të cilit nuk ka hyjni tjetër, Atij nuk i ngjan askush, Atij nuk i është rival askush, Ai nuk ka fëmijë, as që ka prind, nuk ka shoqe, nuk ka ortak, është i Pari pa fillim dhe i fundit pa mbarim, nuk mund ta arrijnë realitetin e Tij përshkrimet e përshkruesve, nuk mund ta kaplojnë çështjen e Tij mendimtarët, mendimtarët mendojnë për argumentet e Tija e jo për realitetin e Qenies së Tij, nuk kaplojnë asgjë nga dija e tij, përveç asaj që dëshiron All-Ilahu, kursiju i tij kaplon qiejtë dhe tokën, nuk e lodhin kujdesi për to, është i Larti dhe i Madhi, i Dituri dhe i Informuari me hollësi, Rregulluesi dhe i Mundshmi, Dëgjuesi dhe Shikuesi, i Larti dhe i Madhi.

- Është mbi Arshin e Tij krenar me Qenien e Tij, kurse është në çdo vend me dijen e Tij.

- E ka krijuar njeriun dhe e din se çka i pëshpërit vetvetja e tij, është më afër tij se sa damari i qafës, çdo gjeth që bjer Ai e di, çdo kokër në erësirat e tokës, e njomë ose e thatë, është e evidentuar në Librin e qartë.

- Mbi Arsh është ngritur, mbretërinë e pushton, i ka Emrat e bukur dhe Cilësitë e larta, çdo herë ka qenë me cilësitë dhe emrat e Tij, i lartësuar qoftë nga nevoja që cilësitë e Tija të jenë të krijuara ose emrat e Tij

të shpikura. I ka folur Musait, alejhis-selam, me fjalën që është cilësi e Qenies së Tij, e jo krijesë prej krijesave të Tija, iu shfaq kodrës, e ai u shkri nga Madhëria e Tij.

- Kur'ani është fjalë e All-Ilahut, nuk është i krijuar e të përfundon e as cilësi e krijesës e të harxhohet.

- Besojmë në Kaderin e Zotit për të mirë dhe për të keqë. Të gjitha këto gjëra i ka caktuar All-Ilahu, Zoti ynë dhe në Dorë të Tij janë përcaktimet për gjërat. Burimi i vendimeve të Tija është dija për çdo gjë para se të ndodhin, e ato ndodhin sipas caktimeve të Zotit. Çdo fjalë dhe vepër që e bën njeriu All-Ilahu e ka caktuar, Dija e All-Ilahut e ka parakaluar, a nuk di ai që ka Krijuar, i cili është hollësisht i informuar. E devijon cilin dëshiron, dhe e tradhton me drejtësi, e udhëzon cilin dëshiron e i jep sukses nga dhuntia e Tij. Secilit i lehtësohet me lehtësimet e Tija për gjërat që All-Ilahu më herët i din dhe i ka caktuar, a do të jetë fatkeq ose fatlum. I lartësuar qoftë Zoti që të ndodh në mbretërinë e Tij ajo që nuk dëshiron, ose të jetë ndokush i pamvarur prej Tij. Ai është krijues i çdo gjëje, Ai është Zoti i njerëzve, Zoti i veprave të tyre dhe përcaktues i lëvizjeve dhe ymrit të tyre.

- All-Ilahu i ka dërguar peygamberët te ata që t'u ngrit argumentin, ka përfunduar shpalljen, vërejtjen dhe peygamberllëkun me Muhammedin, sal-lall-Ilahu alejhi ve sel-lem, të cilin e ka bërë Peygamberin e fundit, përgëzues dhe vërejtje tërhjekës, thirrës në fe-

në e All-llahut, llambë ndriçuese dhe shndërritës, atij ia ka zbritur Librin e Tij të Urtë, ia ka ligjësuar fenë e drejtë dhe e ka udhëzuar në rrugën e drejtë.

-Çasti i Kijametit do të vjen pa dyshim, All-llahu do t'i ringjallë ata që kanë vdekur, ashtu sikur i ka filluar do të kthehen.

- All-llahu, subhanehu ve teala, ia shumfishon të mirat robërve të Vet, ua fal me pendim mëkatet e mëdha, ua fal të voglat, nëse u largohen mëkateve të mëdha. Ai që nuk pendohet nga mëkatet e mëdha vazhdon të jetoj sipas dëshirës së Zotit. All-llahu nuk fal nëse dikush i bën ortak, e ia fal mëkatet që janë më të vogla se kjo. Ate që All-llahu e denon me zjarrin e Tij e nxjer prej tij me besimin e vet dhe e shtin në xhennet. Ai që vepron sa një grimcë atomi të mira do ti sheh dhe do të del nga zjari me shefatin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i cili ndërmjetëson për mëkatarët e mëdhenjë të ummetit të vet.

- All-llahu, subhanehu ve teala, e ka krijuar xhennetin dhe e ka përgaditur si shtëpi të përhershme për miqtë e Tij, i ka nderuar në te duke u mundësuar t'a shikojnë fytyrën e ndershme të Tij. Është xhenneti, nga i cili zbriti Ademi, alejhis-selam, Pejgamberi dhe Mëkëmbësi i Tij në ruzullin tokësor, me gjëra të cilat gjindeshin në Diturin e Tij të përhershme. E ka krijuar zjarrin dhe e ka përgatitur si shëpi të përhershme për ate që ka refuzuar besimin, i ka mohuar argumentet e Tija, librat dhe pejgamberët. U ka caktuar perde nga shikimi i Tij. All-llahu, subhanehu ve teala, do të vjen në Ditën e Kijametit dhe melaqet të renditura rreshta rreshta për të prezentuar në prezentimin e popujve dhe llogarinë e tyre. Vendosen peshojat për të peshuar veprat e njerëzve, atyre që i rëndohet peshoja, ata do të jenë shpëtimtar, do t'i marrin fletoret e veprave të tyre, ai që merr

fletorën nga e djathta, do të ketë llogari të lehtë, kurse ata që e marrin librin pas shpinde, ata do të digjen në zjarr.

- Ura e Siratit është e vërtetë, do ta kalojnë njerëzit sipas veprave të tyre. Të shpëtuarit dallojnë në shpejtësinë e shpëtimit nga zjarri i xhehenemit, kurse disa të tjerë veprat e tyre i fundosin në te.

- Besojmë në Haudin (pishinën) e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, në të cilin do të vijin ummeti i tij, ai që pin nga ky ujë nuk do të etësohet asnjëherë, do të refuzohet nga kjo pishinë ata që kanë ndryshuar dhe deformuar.

- Besimi është fjalë me gjuhë, singëritet me zemër, vepër me gjymtyrë, shtohet me shtimin e veprave dhe mangësohet me mangësimin e veprave. Pra, mund të ketë mangësi dhe shtesë. Fjala e besimit nuk mund të plotësohet pa vepër, kurse fjala dhe vepra pa nijet, kurse fjala, vepra dhe nijeti pa përputhje me sunnet. Asnjë ithtar i kibles nuk futet në kufër për shkak të mëkatit që ka bërë.

- Shehidat janë të gjallë te Zoti i tyre furnizohen. Shpirtat e njerëzve të lumtur mbeten në begati deri në ditën e ringjalljes, kurse shpirtërat e njerëzve të vuajtur denohen deri në ditën e Llogarisë.

- Besimtarët sprovohen në varr dhe irren në pyetje. All-llahu i përforcon besimtarët me fjalë të fortë në jetën e kësaj jete dhe në ahiret.

- Robërit kanë kujdestar (melaqe) që i regjistrojnë veprat e tyre, asgjë prej kësaj nuk humbet nga Dija e Zotit të tyre, kurse melekut i vdekjes mer shpirtin e njerëzve me lejen e Zotit të tyre.

- Gjenerata më e mirë janë ata që kanë parë Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, dhe i kanë besuar atij, pastaj ata që vijnë pas. Sahabët më të mirë janë katër halifët e drejtë dhe udhëzues: Ebu Bekri, Omeri,

Othmani, Aliu, radijall-llahu anhum exhemini. Secilin sahabë të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duhet t'a përmendim vetëm me të mira, duhet abstenuar nga ajo që ka ndodhur mes tyre, sepse ata janë njerëzit që më së shumti e meritojnë të kërkojmë për t'a arsyetime dhe të kemi mendimet më të mira për ta.

- Të respektojmë parinë e muslimanëve,

qoft kryetarë ose dijetarë.

- Të pasojmë selefus-salihin (paraardhësit tanë të devotshëm), të ecim hapave të tyre, të kërkojmë falje për ta, ta lëmë polemikën në fe dhe çdo gjë të cilën e kanë shpikur shpikësit.

Paqa dhe bekimi qofshin mbi zotërinë tonë, Muhammedin, Pejgamberin e Tij, familjen, gratë, pasardhësit dhe dërgo shumë selame mbi te.

Ibën Ebi Zejd el-Kajravani

Përktheu: Bekir Halimi

(sh.p. kjo është një traktat mbi besimin i shkruar në shekullin e katërt sipas hixhrit dhe ate në magribin e botës arabe, i cili e spikat në vija të përgjithshme besimin e ehli sunnetit)

23.4.2004

Citate për tekfirin

“Sa i përket thënies së ne anatemosim (tekfir) në përgjithësi, kjo është një shpifje e armiqëve, me të cilën shprehje mundohen ti largojnë njerëzit nga feja dhe themi: i lartësuar qofsh o Zot, kjo është një shpifje e madhe”. (Er-Resailush-Shahsije”, 15/ 101).

Kurse në librin “Ed-Durer”, 1/ 80 duke iu përgjigjur Ibën Sijahut, kur kërkoi prej tij t'ia sqarojë qëndrimin e tij rreth këtyre gjërave që ia kishin mveshur, thotë: “Prej fjalëve që thuhën për mua: është përhapja e shpifjeve, të cilat turpërohet njeriu i mençur ti thotë, e mos të flasim që ti shpifë. Prej këtyre fjalëve është edhe kjo që keni përmendur: se unë i anatemosi të gjithë njerëzit, përveç atyre që më pasojnë dhe se kinse unë pretendoj se martesat e tyre nuk janë valide. Për habi si ka mundësi të hyjë kjo në mendjen e njeriut të mençur?! A e thotë këtë muslimani. Unë distancohem nga kjo fjalë, e cila nuk mund të buron përveç se nga njeriu i çmendur ose

që nuk percepton. All-llahu i vraftë njerëzit që kanë interese të kota...”.

Arsyetimi me injorancë te Muhamed ibën Abdul-Vehabi, rahimehull-llah.

“Nëse nuk i anatemosim ata që adhurojnë idhujt, siç janë te varri i Abdul-Kadrit, ose idhulli që është te varri i Ahmed Bedeviut, e të ngjajshmet, për shkak të injorancës së tyre dhe mosprania e atyre që ua tërheqin vërejtjen, si ka mundësi t'i anatemosim ata që nuk i kanë bërë ortak All-llahut?! Vetëm nga shkak se nuk janë shpërngulur te ne?!”. (Ed-Durer es-Sunije, 1/ 104).

Muhamed ibën Abdul-Vehab

Këto janë disa citate nga Muhamed ibën Abdul-Vehab, rahimehull-llah, si përgjigje atyre që pretendojnë se ai i bën tekfir, anatemos në përgjithësi muslimanët.

Cilin e anatemos Imam, Muhamed ibën Abdul-Vehabi, rahimehull-llah? “Sa i përket tekfirit (anatemosjes): unë e anatemos ate

që e njihen fenë e Muhammedit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e pastaj pasi që e ka njohur e shanë, i ndalon njerëzit prej kësaj feje dhe i armiqëson ata që e zbatojnë fenë. Ky

është njeriu të cilin e anatemosim, kurse shumica e ummetit, elhamdulillah, nuk janë të këtillë...". (Ed-Durer es-Sunije", 1/ 82, 73).

Muhamed ibën Abdul-Vehab

Marrë nga: almoslim.net

Përkthet: Bekir Halimi

30.4.2004

Dallimi midis përçarjes dhe divergjencës

Dallimi midis përçarjes dhe divergjencave është një çështje shumë e rëndësishme. Është esenciale që për të tilla çështje t'i referohemi njerëzve të dijes përderisa pjesa më e madhe e njerëzve, veçanërisht disa thirrësa dhe disa nxënës të dijes (talibul ilm) nuk janë pjekur plotësisht në të kuptuarit e tyre të fesë sa që nuk mund të bëjnë një dallim midis çështjeve të përçarjes dhe çështjeve të divergjencave.

Për shkak të kësaj disa prej tyre ia aplikojnë gjykimin e përçarjes çështjeve të divergjencave dhe kjo është një gabim i madh. Origjina e këtij problemi është injoranca mbi principet themelore që qeverisin çështjet e përçarjes, kur dhe si ndodhin, dhe kush vendos, nëse dhe kur, është e lejuar për t'u ndarë nga një individ ose grup i veçantë.

Është themelore të përmendim dallimet midis përçarjes dhe divergjencave. Pesë të tilla dallime do të përmenden si shembuj, jo pse ato janë pikat e vetme të dallimit:

- Dallimi i parë: Përçarja është një formë shumë e ashpër divergjencës (ihtilafi), ndërsa është rrjedhojë e dallimit sepse ndryshimi në opinione mund ose nuk mund të çojë në kufijtë e përçarjes. Megjithatë, përçarja është

të aktualisht dallimi plus më tepër megjithëse jo çdo dallim në mendim është edhe përçarje — një pikë e cila formon bazat për një dallim të dytë.

- Dallimi i dytë: Jo çdo çështje divergjente është një çështje e përçarjes, megjithëse çdo përçarje është dallim. Me të vërtetë shumë çështje rreth të cilave muslimanët dallojnë në mendimet e tyre janë aktualisht çështje divergjente. Si rezultat nuk është e lejuar të aplikohet çështja e mosbesimit mbi ato çështje divergjente e as gjykimi i përçarjes mbi ato divergjente, e as gjykimi i përjashtimit të tyre nga mbuloja e sunnetit.

- Dallimi i tretë: Përçarja (iftirak) ndodh vetëm në themelet e mëdha (usul kubra): ato themelet të fesë në të cilat nuk ka arsye për të patur divergjencë, mendime të ndryshme mbi një tekst përfundimtar (kat'i) ose mbi një konsensus (ixhma) të dijetarëve ose për ate për të cilën dijetarët e Ehli Sunnetit kanë ndërmarrë vlerësimin dhe nuk kanë patur dallime rreth përfundimit të saj. Kështu çfarëdo që është e njëjlojtë me këtë është e konsideruar të jetë një parim themelor (asl) dhe ai i cili kundërshton këtë është i konsideruar se është ndarë nga xhemati. Çfarëdo

tjetër që është në krah të saj atëherë hyn në çështjet e ihtilafit (divergjencave). Kështu divergjencia (ihtilafi) ndodh në çështjet jo-themelore; çështje që janë të hapura para një numri opinionesh, të hapura për ixhtihad, të hapura në mundësinë e të aplikuarit të çdo opinioni; për të cilat dikush që mban një pikëpamje ka disa justifikime për të vepruar kështu ose për shkak të mundësisë të një mungese dijeje ose një interpretimi të gabuar. Kështu të gjitha këto janë në çështjet e ixhtihadit dhe çështje dytësore (furu). Dallimi mundet gjithashtu të ndodh në disa çështje dytësore (furu) që janë të lidhura aktualisht me vetë themelet për të cilat mbajtësi i të tilla pikëpamjeve mund të shfaqsohet siç është përkufizuar nga dijetarët e besueshëm të fesë. Këto çështje dytësore mund edhe të jenë në çështjet e besimit (akide-s) rreth të cilave ka një marrëveshje mbi themelet e saja por që ka një ndryshim në opinion në disa nga detajet e saja, të tilla si konsensusi i dijetarëve përse i përket rrjedhjes së Israsë dhe Miraxhit, e ndryshimi tjetër rreth asaj që a e pa Pejgamberi, sallallahu alejhi ve sellem, Zotin e tij me sytë e tij apo me zemrën e tij?

- Dallimi i katërt: Ihtilafi (divergjencia) mundet që në disa kohë të jetë rezultat i ixhtihadit dhe qëllimit të mirë dhe duke sje-

llur në mendje se ai është duke u përpjekur për të gjetur të vërtetën. Një person i tillë është i shpërblyer edhe nëse ka gabuar. Megjithatë ai i cili ia qëllon merr më shumë shpërblyer, por edhe ai që gabon është i shpërblyer për ixhtihadin e tij. Megjithatë nëse çështja arrin nivelin e divergjencave atëherë bëhet totalisht fajtor. Përçarja nuk është kurrë për shkak të ixhtihadit dhe qëllimit të mirë dhe ky gjykim i tij nuk është i shpërblyer ndërsa ai është i censuruar dhe gjynahqar në të gjitha rastet. Si rezultat përçarja nuk ndodh përveç për shkak të bidateve ose ndjekjes së dëshirave ose për shkak të imitimit të qortuar (taklid madhmum).

- Dallimi i pestë: Përçarja është e lidhur me kërcënimin hyjnor (veid) dhe të gjitha format e saj çojnë në devijim dhe shkatërrim. Por kjo nuk është rasti për ihtilafin, përderisa ihtilafi lejohet dhe tolerohet aq gjatë në sferën e ixhtihadit të lejuar. Për sa i përket atij që mban një pikëpamje të ndryshme ndoshta është që ai ka disa justifikime për qëndrimin e tij, mund të jetë për shkak se nuk i ka ditur mirë faktet ose për shkak të detyrimit dhe askush tjetër nuk di për këtë detyrim ose për shkak të një gabimi të një interpretimi i cili nuk bëhet i qartë derisa faktet t'i paraqiten atij.

Nasir el-Ak

Marrë nga: Iftirak, mafhumuhu, esbabuhu ve subulul vikajati (faqe 8-10)

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

7.5.2004

Sëmundja e quajtur frikë

Ekzistojnë shumë lloj frike që janë ekstreme dhe që madje mund të quhen sëmundje. Këtu nuk po flasim për frikën ndaj Allahut por, reth frikës si ndjenjë dhe emocion, kur ajo bëhet e pakontrollueshme. Në këtë artikull do të përqëndrohemi ne dy lloj frikash nevrotike; ndrojtja dhe ankthi. (Frika negative, nga gjërat dhe në situata ku s'duhet. sh.p.)

Ndrojtja

Ndrojtja është rezultat i mungesës së besimit në vetvete. Ajo shfaqet si ndjenjë konfuzioni dhe gjendje nervoze kur dikush përballlet me njerëz të ngritur ose jo të familjes. Kur një person vuan nga kjo ndjenjë, atij i mbahet goja dhe gjuha i lidhet. Kur dëshiron të thotë diçka, ai thotë gjëra të tjera që si ka për qëllim.

Dhehebiu, në veprën e tij madhështore të titulluar Sijer Ealami en-Nubela (Biografite e personaliteteve fisnike), përmend historinë e famshme të një personi që u takua me një kryeministër. Një ditë Ibën Xhasasi shkoi të vizitonte kryeministrin Ibën Furat, me vete kishte marrë një sasi kamfuri. (Lëndë kimike që nxirret nga një lloj druri si dafinë, përdoret kryesisht në mjekësi si nxitës i sistemit nervor. sh.p.)

Në momentin që iu afrua kryeministrit i erdhi për të pështyrë, dhe mendoi që ti jap atij kamfurin e pastaj të pështyjë në lumin Tigër. Por, kur u ndodh përballë i pështyu atij në fytyrë ndërsa kamfurin e hodhi në lumë. Kryeministri mbeti i befasuar ndërsa Ibën Xhasasi shumë i frikësuar dhe i hutuar tha pa dashje: "Betohem për Allahun e Ma-

dhëruar se gabova pa dashje. Unë pata për qëllim t'ju pështyj ju në fytyrë dhe të hedh kamfurin në lumë". Kryeministri iu përgjigj: "Po pikërisht këtë bëre, injorant!". Për shkak të ndrojtjes Ibën Xhasasi u ngatërua si në veprimet ashtu dhe në fjalët e tij.

Një situatë e tillë nuk ndodh shpesh ndoshta por, megjithatë ka shumë probleme të përgjithshme që mund t'i ndodhin çdokujt për shkak të ndrojtjes. Ndrojtja mund të jetë shkak që një nxënës mos të marrë pjesë në mësim. Megjithëse e di përgjigjen e një pyetjeje bërë nga profesori, ai nuk mund të marrë guximin që ta thotë atë me zë të lartë. Kur ky nxënës ka problem me diçka dhe nuk e kupton, ai nuk arrin të pyes mësuesin për shkak të ndrojtjes së madhe që ka.

E njëjta gjë e pengon një person që të flasë në xhami, të japë mësim ose të drejtoi namazin. Ai shqetësohet jashtë mase se po të bëjë një gjë të tillë do të bëjë ndonjë gabim. Kur provon të kryejë diçka dhe bënë gabimin më të vogël përpara njerëzve, ky gabim e vret atë tërësisht. Ai kurrë nuk e harron atë dhe sa herë që duhet të përballlet në publik ai gabim i shfaqet para syve, kështu ky gabim i vogël i varros atij ëndrat dhe talentin e tij.

Ndrojtja bëhet shkak që një person të mos i këshillojë dot të tjerët ose ti udhëzojë ata. Një person i ndrojtur mund të shohë dikë duke bërë një gabim përpara syve të tij, por ai nuk ka kurajon që ti flasë, megjithëse mund ti ketë të gjitha argumentet e nevojshme për të vërtetuar se vepra që ai po kryen është gabim. Ai nuk mund të bëjë dobi

me dijen që ka. Mungesa e besimit në vet-vete e bënë atë shumë të ndrojtur saqë s'mund të këshillojë edhe dikë që e ka në moshën e tij ose ate që është më i vogël.

Ndrojtja nuk e lejon një person që të bëjë pazar kur duhet të blejë ose të shesë, kështu ai s'mund të arrijë një çmim me leverdi.

Ndrojtja e bën të pamundur që një prind të refuzojë ndonjë kërkesë të fëmijëve të tij, edhe nëse ata kërkojnë diçka që ai e di se nuk është e mirë ose është jo islame. Kështu ai ua jep atë, thjesht sepse s'mund të thojë dot "jo".

Njerëzit mund të përfitojnë nga një person i ndrojtur dhe të përdorin atë. Mund të flasin dhe të veprojnë kundrejt tij çfarë të duan përdërisa ai nuk merr guximin të kundërshtojë dhe të vetmbrohet.

Një person i ndrojtur ndjen se e gjithë vëmendja është përqëndruar tek ai dhe se çdokush po e shikon atë. Kur dikush i buzëqesh ai mendon se po qesh me të. Kur shikon dy persona duke folur, mendon se ai është në qendër të bisedës së tyre. Ai është tepër i ndjeshëm dhe e ka të pamundur që të kryejë diçka të vështirë apo serioze.

Këto janë vetëm disa shembuj të problemeve që shkakton ndrojtja. Fatmirësisht gjenden mënyra me anë të të cilave ndrojtja mund të kalohet;

1. Praktikimi

Nëse një person e vendos veten vazhdimisht në situata të ndryshme, ai mund të kalojë frikën që ka të bëjë me to. P.sh. nëse i frikësohet fjalimit në publik ai mund të mësohet duke mbajtur një fjalë të shkurtër në shtëpi. Shumë shpejt ai do të mund të mbajë një ligjëratë të shkurtër në rrethin e shokëve të shkollës, më pas mund të jap mësim në xhaminë e lagjes. Kështu ai do ta humb turpin e të folurit në publik.

Nëse do të pyesni prezantuesit ose orato-

rët më të famshëm në botë, njerëz që të tjerët dynden për ti dëgjuar kur flasin, se si kanë filluar, do shikoni se në më të shumtën e rasteve fillimisht ata kanë pasur shumë turp të flasin. Megjithatë ata nuk kanë lejuar që kjo gjendje frike ti ndalojë, por kanë gjetur forcën që të flasin herën e parë dhe të dytë. Nuk kanë lejuar që gabimet e tyre të vogla të pengojnë talentin e tyre. Madje disa prej tyre, më vonë kanë folur rreth frikës që kanë pasur, kështu që kjo të jetë një shembull pozitiv për të tjerët.

2. Veprimi në mënyrë graduale

Njeriu duhet ti marrë gjërat gradualisht. Kur dikush duhet të flasë në publik p.sh., si fillim ai mund të lexojë nga një libër. Shumë njerëzve leximi nga libri ua ka larguar komplet frikën.

Hapi tjetër është që të përgatisë vet një ligjëratë dhe ta shkruajë atë komplet. Leximi i një materiali të përgatitur vet është një hap përpara nga leximi i fjalëve të dikujt nga një libër.

Së shpejti këtij personi do ti duhet vetëm të hedhë në një letër idetë kryesore në disa pika me detaje të vogla. Kjo do të jetë e mjaftueshme që ai të dalë përpara të tjerëve dhe të mbajë një fjalim.

Përfundimisht, ai do të mund të qëndrojë përpara publikut dhe të mbajë një ligjëratë të tërë përmendësh, duke ju referuar vetëm memories së tij.

Në të njëjtën mënyrë, gradualisht, një person mund të risë seriozitetin e temës që trajton dhe numrin e audiençës.

3. Mësimi nga të tjerët dhe nga gabimet e tyre

Shikimi tek të tjerët mund ti tregojë njeriut si të veprojë ai vet. P.sh. një student vështron shokun e tij duke mbajtur një temë para klasës, shoku i tij bën një gabim dhe të gjithë qeshin me të. Po edhe ai vet qeshë

me të tjerët, pastaj ulet në bankë sikur të mos kishte ndodhur gjë. Të nesërmen ai është plotësisht i gatshëm të flasë përsëri.

Studenti që e vështron këtë sjellje mund të pyes veten: Pse të mos bëj dhe unë si ai?

Duke parë të tjerët dhe gabimet e tyre, njeriu mund të fitojë vetbesimin që i duhet për të kaluar vështirësitë.

4. Lënia e disa gjërave në perspektivë

Një person i ndrojtur mendon se të tjerët e shohin atë në një mënyrë të veçantë, kjo mund të jetë edhe shkaku i ndrojtjes së tij. Nëse ai ndërgjegjësohet se njerzit s'janë aspak të përqëndruar tek ai, kjo do t'ia lehtësojë atij gjërat. Kur ai bënë ndonjë gabim, të tjerët pa dyshim, do të flasin reth tij, megjithatë po aq shpejt ata do ta harrojnë gabimin e tij, kështu çështja do të mbyllet përgjithmonë dhe askush s'do të flasë më për të. Brenda një jave ai mund të ngrihet e të flasë përsëri pa problem.

Në shumë raste ndodh që ligjëruesi mund të bëjë lapsuse të vogla gjatë fjalimit ose të ngatërrohet pak, por ato kalojnë pa u vënë re nga audienca, dhe ky mund të jetë një rast ku shumë prej tyre mendojnë se fjalimi është mbajtur në mënyrë perfekte. Kjo është diçka mëse e vërtetë nga ajo që e ka treguar eksperiencia.

Njerëzit në audience nuk arrijnë të deportojnë në mendimet dhe ndjenjat e brendëshme të folësit. Jo çdo herë ata mund të kuptojnë nervozizmin e tij. Megjithatë, nëse folësi e ndjen se audienca e ka kuptuar që ai është nervoz, kjo e nervozon edhe më shumë dhe si rezultat bëhet folës më i dobët.

Ankthi

Ankthi është një sëmundje që shfaqet kur frika dhe shqetësimi i dikujt shndërohet dhe bëhet tepër i ekzagjeruar. Ankthi vjen si rezultat i frikës dhe parashikimit se diçka e keqe do të ndodhë. Ai paraqitet në shumë

mënyra;

A. Ankthi prej vdekjes

Frika prej vdekjes, në vetvete nuk është sëmundje, bile nëse ajo e shtyn dikë që të shtojë veprat e mira dhe të nxitojë në punët e vlefshme, atëherë ajo mund të jetë diçka vërtet e lavdëruar. Megjithatë nëse frika prej vdekjes e pushton një person gjatë gjithë kohës, kur është duke ngrënë ose duke pirë, kur punon, kur shkon për të fjetur etj. atëherë ajo kthehet në sëmundje.

Ne duhet të kemi parasysh se frika prej vdekjes, marrë veçantë, nuk është diçka e lavdëruar.

Ibën Kajjimi e përmend këtë pikë në librin e tij, *Zadul Mead* (Përgatitja për Rikthimin):

I Dërguari i Allahut, paqa dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të, në predikimet e tij, nuk përqendrohej në faktin se vdekja është e pashmangëshme, as në argumentet që kanë të bëjnë me të. Ai nuk ndalej shumë mbi jetën e trupit në varr, as në tema të ngjashme me të. Përkundrazi, ai përqendrohej në çështje më të mëdha, si inkurajimi për të marrë dije të vlefshme, kryerja e veprave të mira, udhëzimi i njerëzve dhe mësimi i fesë së vërtetë.

Më pas Ibën Kajjimi e kthen vëmendjen tek oratorët dhe predikuesit e kohëve të mëvonshme, të cilët mësojnë përmendësh disa formula duke harruar kuptimin e vërtetë të tyre. Përmend se si shumë prej tyre fillojnë direkt të flasin për vdekjen dhe përqendrohen në çështje të tilla, si do hanë krimbat trupat tanë pasi të vdesim. Kjo krijon në zemrat e dëgjuesve një frikë të dëmshme, jo frikë pozitive që inkurajon virtytet e larta dhe i shtyn njerëzit të bëjnë vepra të mira.

Vdekja është diçka që besimtari disa herë mezi e pret. Pejgamberi, paqa dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të, ka thënë: "Kush dëshiron ta takojë Allahun, Allahu dëshiron ta ta-

kojë atë, dhe kush urren ta takojë Allahun, Allahu urren ta takojë atë.”

B. Ankthi prej sëmundjes

Disa njerëz pikëllohen nga frika e madhe se mos sëmuren. Nëse ata kanë një dhimbje koke të lehtë frikësohen se mos është hemoragji në tru. Ata imagjinojnë se çdo dhimbje barku është një lloj dështimi. Vazhdimisht ata janë të shqetësuar se mos marrin ndonjë sëmundje serioze.

Një frikë e tillë prej sëmundjes është vet sëmundje, dhe në të vërtet mund të jetë shumë më serioze se sëmundjet që shkaktojnë dhimbje trupore.

Ka pasur raste kur është menduar se dikush vdiq prej mortajës por, kur i kanë bërë autopsinë është bërë e qartë se trupi s'ka pasur asnjë lloj infeksioni. Ka qenë frika e fortë prej mortajës që ka shkaktuar tek ai simptoma të ngjashme me të sajat dhe përfundimisht vdekjen.

C. Ankthi prej dështimit

Shumë njerëz nuk janë në gjëndje të merren me studime, me tregëti ose biznes, ose të thërrasin të tjerët në Islam për shkak të frikës nga dështimi.

Një frikë e lehtë prej dështimit mund ta shtyjë dikë që të studjojë dhe ta programojë mirë punën e tij, kështu ai mund ti arrijë qëllimet me sukses. Ajo bën që një person të konsultohet kur është e nevojshme e mos të ngutet ku s'duhet.

Mirëpo, kur kjo frikë rritet deri në atë

shkallë sa që kalon në sëmundje, atëherë ajo bëhet pengesë dhe nuk e lë njeriun të eci përpara. Një frikë e tillë, pa dyshim, është sëmundje që duhet kuruar.

D. Ankthi prej përgjegjësisë

Ka njerëz që e urrejnë përgjegjësinë, të tillët e vonojnë martesën për shkak se nuk duan të kenë në përgjegjësi një familje. Ata nuk duan të kenë një punë të vazhdueshme, nuk pranojnë të merren me nxënës për të cilët duhet të mbajnë përgjegjësi, kështu heqin dorë prej mësimdhënies. Të tillë nuk duan të mbajnë përgjegjësi për askënd.

E. Ankthi i të menduarit vet

Shumë njerëz kanë frikë të mendojnë vet rreth çështjeve që i rrethojnë. Ata kanë frikë ti zgjidhin vet problemet. Gjithmonë i shohin gjërat vetëm në sipërfaqe, pa ju futur ndonjë hulumtim në thellësi. Nëse një person i tillë lexon një libër, ai kurrë nuk logjikon mbi të, nuk mendon mbi argumentet apo informacionet e paraqitura në të. Ky person nuk arrin të përcaktojë nëse përfundimet janë të sakta dhe nëse argumentet e dhëna kanë baza apo jo. Ai nuk preokupohet të zbulojë se deklaratimet e bëra në të janë të vërteta apo thjesht spekulime, as nuk i kushton rëndësi faktit se autori e ka trajtuar temën në detaje të mjaftueshme apo jo. Ai kënaqet duke pranuar në mënyrë pasive atë që lexon.

Personi i tillë pranon pa bërë kritikë ç'ka i thotë një njeri çfarëdo, një pjestar i familjes, një grup apo shkollë pa e gjykuar vet çështjen.

Selman el-Avdee

Marrë nga: islamtoday.com

Përkthet: Altin Braka

14.5.2004

Dashuria bashkëshortore

Ai i ngjiti shkallët me kaq energji sa që e kisha të vështirë të besoja që këtu ishte një njeri në një moshë më tepër se 80-vjeçare. Ai kishte gjallërinë e një të riu. Pastaj unë mësova pse-në:

Megjithëse ai ishte martuar që në vitin 1947 kur ai ishte rreth 30 vjeç ai ishte i aftë të më thoshte mua: "Unë nuk jam zemëruar asnjëherë me gruan time ose që ajo madje të mërzitej nga unë. Dhe nëse unë do të kisha dhimbje koke do të ishte e pamundur për të ta zëjë gjumi derisa mua të më zinte gjumi të parin".

Pastaj ai tha me ndjenjë: "Unë kurrë nuk mendoj të shkoj në ndonjë vend, madje edhe për të bërë pazarin e nevojave shtëpiake pa e marrë atë me mua dhe për të mbajtur dorën e saj. Është sikur kur ishim të sapomartuar".

Kur për shkak të një operacioni mjekësor, ajo u bë e paaftë për të pasur fëmijë, ai i tha asaj: "Ti je më e çmueshme për mua se sa fëmijët".

Ai më tha mua: "Sa do gjatë të jetoja unë kurrë nuk mund të imagjinoj të martoja dikënd tjetër".

Ai burrë është një shembull i mirë sesi devotshmëria mund të zgjasë edhe në pleqëri. Fatkeqësisht kur ne shikojmë gjendjen e shumicës së njerëzve të çdo moshe ne mund të themi që kjo marrëdhënie e tij është me të vërtetë e rrallë, një lloj marrëdhënie ideale.

Martesa është dashuri dhe harmoni. Allahu

ka thënë: "Dhe nga faktet (e madhërisë) e Tij është që për të mirën tuaj, Ai krijoi nga vetë lloji juaj palën (gratë), ashtu që të gjeni prehje tek ato dhe në mes jush krijoi dashuri dhe mëshirë. Në këtë ka argumente për njerëzit që mendojnë". [Sureja el-Rum: 21]

Kur gruaja e një juristi të famshëm Ebu Rabia vdiq ai e varrosi atë vetë dhe fshiu dheun nga duart e tij. Megjithatë, kur ai u kthye në shtëpi, ai ishte mbushur me dhimbje dhe rënkime tek Zoti tij, sytë e tij të mbushur me lotë duke ju drejtuar vetes tha: "Tani edhe shtëpia jote ka vdekur o Eba Halid" Shtëpia gjallëron vetëm kur një shpirt gruaje në të lëviz.

Dashuria martesore kërkon përpjekje të jashtëzakonshme nga të dyja palët nëse dëshirohet që ajo të zgjasë dhe të qëndrojë e gjallë. Vështirësia e dashurisë martesore nuk mbështetet në ato mosmarrëveshje të vogla që janë një pjesë normale e jetës së përditshme dhe që të gjitha çiftet duhet t'i përballojnë. Me të vërtetë probleme të tilla ngandonjëherë i rigjallërojnë marrëdhëniet, si specat djegës në një pjatë shtërmene.

Problemi i vërtetë qëndron në tre gjëra:

1. Paaftësia e njërit person për të kuptuar tjetrin. Ngandonjëherë një person mund të ketë vështirësi për të kuptuar bile veten e tij.

2. Paaftësia e një personi për t'u adaptuar me participimin që sjell martesa dhe paaftësia për të ecur me ndryshimet e jetës që sjell ajo. Shumë njerëz supozojnë që gjërat do të qëndrojnë ashtu siç kanë qenë më

përpara.

3. Problemi më i rëndësishëm është mungesa e përkushtimit në këto marrëdhënie dhe të përpjekjes për ta bërë atë të zgjasë si dhe të largimit të gjithë asaj që e njollos ate.

Dhjetë mënyrat për të arritur një dashuri të vazhdueshme:

Përderisa dashuria martesore është e pri-rë për t'u sëmëmur dhe madje edhe të vdesë, është e rëndësishme për çiftet të punojnë vazhdimisht për ta rigjallëruar dhe ruajtur atë:

1. Ata duhet ta bëjnë zakon t'i thonë njëri-tjetrit gjëra pozitive, si bërja e komplimente dhe bërja dua për njëri-tjetrin.

Një burrë mund t'i thotë gruas së tij: "Nëse unë do të kthehesha në ditët e rinisë sime, unë nuk do të zgjedhja askënd tjetër përveç teje". Sigurisht gruaja mund lehtë t'i thotë diçka të njëjtë burrit të saj.

Fjalët e përzemërta kanë një efekt të veçantë posaçërisht tek gratë. Ato me të vërtetë kanë qenë armë e përdorur nga burra të paskrupulltë për të përfituar nga diçka që nuk ishte e tyre.

Fjalët e ëmbla e ndezin zemrën e një gruaje. Burri duhet që t'ia thotë ato gruas së tij përpara se ajo t'i ndëgjojë nga dikush tjetër.

2. Burrat dhe gratë duhet të përpiqen t'i bëjnë zakon kryerjen e atyre gjërave të vogla që janë aq shumë të rëndësishme. Nëse një burrë vjen në shtëpi dhe e gjen gruan e tij në gjumë, ai mund ta mbulojë atë apo ta mbështjellë atë.

Burri mund t'i telefonojë gruas së tij nga puna e t'i thotë vetëm një përshëndetje dhe për ta lënë atë të kuptojë që është duke menduar për të.

Nëse një grua e gjen burrin e saj në gjumë, ajo mund t'i jap atij një të puthur të vogël mbi ballë madje edhe nëse ajo mendon

se është në gjumë dhe është i pavetëdijshëm. Me të vërtetë në një farë niveli senset e tij janë duke punuar madje edhe nëse ai është duke fjetur dhe ai mund të jetë i vetëdijshëm për atë.

Pejgamberi, salallahu alejhis ve sel-lem, e ka theksuar vlerën e këtyre gjërave të vogla: "... madje edhe një kafshatë që ju vendosni në gojën e gruas tuaj..." [Sahih el-Buhari dhe Sahih Muslimi]

Mund të jetë që, Pejgamberi, salallahu alejhis ve sel-lem, ka patur për qëllim plotësimin nga burri të nevojave të gruas së tij. Megjithatë, Pejgamberi, salallahu alejhis ve sel-lem, zgjodhi për ta shprehur atë në mënyrën që ai bëri për një arsye.

Një person i cili nuk është i mësuar me të tilla gjëra mund të ndjehet i turpëruar vetëm të dëgjojë rreth tyre dhe mund të preferojë për t'i lënë gjërat ashtu siç janë në vend që të përpiqet për të ndryshuar qëndrimin e tij dhe të bëjë disa gjëra që ai i shikon si qesharake.

Ende ne duhet të fusim zakone të reja në jetët tona nëse ne nuk duam që problemet tona të vazhdojnë përgjithmonë.

3. Burri dhe gruaja duhet të lënë pak kohë të flasin me njëri-tjetrin. Ata duhet të flasin për të kaluarën; kujtimin e kohërave të bukura që i kanë kaluar. Të folurit për to i mban ato të gjalla dhe të freskëta në mendjet tona sikur ato të kenë ndodhur dje. Ata duhet të flasin për të ardhmen dhe të ndajnë shpresat e tyre dhe planet e tyre. Ata duhet gjithashtu të flasin rreth të tashmes, të dyja të mirave dhe të këqijave dhe të diskutojnë mënyrat e ndryshme për t'i zgjidhur problemet e tyre.

4. Mbajtja e kontakteve fizike është mirë për harmozimin e marrëdhënieve. Kjo nuk është vetëm për kohët e intimitetit, por për të gjitha kohët, si kur të ulen apo kur ato

shëtisin. Kjo pa marrë parasysh faktin që ka ende burra në shoqërinë tonë të cilët janë të turpëruar nga fakti që njerëzit i shohin ata duke shëtitur me gratë e tyre anash apo edhe pas.

5. Mbështetja emocionale duhet t'i garantohet kurdo që do të nevojitet. Kur një grua është shtatzënë ose në periudhat e saja mujore, asaj do t'i duhet nga burri i saj një farë mbështetjeje të vogël morale. Ai duhet të ketë parasysh gjendjen e saj mentale. Ekspertët mjekësorë thonë që kur gratë kalojnë përmes shtatëzanisë, menstruacionit ose gjakderdhjes pas lindjes ato vuajnë nga stresi psikologjik që mund të ketë efekt në sjelljen e tyre. Është në kohë të tilla që një grua ka nevojë për mbështetjen e burrit. Ajo ka nevojë për të që ai t'i thotë sesa shumë ajo do të thotë për të dhe sesa shumë ai ka nevojë për atë në jetën e tij.

Ngjashëm me këte, burri mund të sëmuret ose të bie në lloje vështirësish. Gruaja duhet t'i marrë këto gjëra në konsideratë. Nëse njerëzit dëshirojnë që marrëdhëniet e tyre të zgjasin ata duhet ta lënë njëri tjetrin ta ndjejnë atë mbështetje.

6. Midis çifteve duhet të ketë shprehje të shpeshta të dashurisë për njëri-tjetrin. Dhurata duhet të bëhen, ngandonjëherë pa asnjë lloj rasti përderisa një surprizë e këndshme është gjithmonë e mirëpritur. Një dhuratë e mirë është një shprehje e ndjenjave të përzemërta. Nuk duhet medoemos të jetë e shtrenjtë por duhet të jetë sipas shijes ose personalitetit të tjetrit.

7. Burri dhe grua duhet të mësojnë të jenë tolerant ndaj njëri-tjetrit dhe të mos i shikojnë hollësisht gabimet e njëri-tjetrit. Duhet të bëhet zakon për të harruar gabimet e vogla të jetës së përditshme dhe madje as të flitet për ta. Heshtja në këto gabime është një shenjë e karakterit të ndershëm.

Një grua i ka thënë Aisha-s, radiallahu anha: "Kur burri im vjen në shtëpi ai bëhet si një mizë. Kur ai del jashtë ai bëhet si një luan. Ai nuk pyet se çfarë mund të ketë ndodhur". [Buhari dhe Muslim]

Ibën Haxheri ka shpjeguar fjalët e saja si më poshtë: "Ata mund të nënkuptojnë që ai është shumë bujar dhe tolerant. Ai nuk bën ndonjë shamatë për diçka që ka humbur nga pasuria e tij. Nëse ai sjellë diçka për shtëpinë ai nuk kërkon më vonë llogari për të. Ai nuk i bën si çështje dite gabimet që ai mund t'i shohë në shtëpi por në vend të kësaj ai është i sjellshëm dhe tolerant.

Është gabim për t'i tejkaluar masat në konsiderimin e gabimeve të të tjerëve e kur vjen puna për ne mbajnë një llogari të të gjitha cilësive të mira që kemi.

Është një thënie: "Një prej jush shikon thërmninë në syrin e vëllaut të tij dhe harron traun në të vetin".

8. Burri dhe grua duhet të jenë të nevojshme për të bërë disa gjëra që gjallërojnë marrëdhëniet e tyre. Çdo njëri prej tyre mund të lexojë një libër apo mund të dëgjojë një kasetë që mund t'i japë atyre disa ide sesi t'i rigjallërojnë jetën e tyre martesore dhe për të sjellur më tepër kuptim në të. Ata mund të ndryshojnë zakonet e tyre kur janë duke darkuar, duke pushuar së bashku, kur zbuturojnë shtëpitë e tyre dhe në marrëdhënie me njëri tjetrin si hapur ashtu edhe në intimitet. Këto janë gjëra që mbajnë të gjallë kënaqësinë dhe interesin në një marrëdhënie.

10. Marrëdhëniet duhet të mbrohen nga influenca negative që mund t'a dëmtojë atë. Një nga më të këqijat është zakoni i krahasimit të bashkëshortes së tij me ato të të tjerëve. Shumë njerëz i krahasojnë gratë e tyre me ato të burrave të tjerë. Disa madje i krahasojnë ato me fytyrat që ata shohin në re-

vista dhe në televizion. Gratë gjithashtu i krahasojnë burrat e tyre me burrat e grave të tjera në gjëra si pasuria, pamja dhe sesa herë ai e merr atë për të shëtitur. E gjithë kjo i bën njerëzit të ndjehen keq dhe të pa aftë dhe kjo mund të shkatërrojë marrëdhëniet martesore.

Nëse ne duhet t'i krahasojmë vetët tona me të tjerët ne duhet të veprojmë kështu me ata të cilët dalin më pak sesa ne. I dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Shiko drejt atyre që janë poshtë jush dhe mos shiko drejt atyre që janë sipër jush. Kjo është më mirë sesa t'i përbuzni bekimet e Allahut". [Sahih el-Buhari dhe Sahih Musli-

mi]

Ne duhet ta bëjmë zakon të jetojmë me botën reale dhe të gjejmë kënaqësi në çfarë Allahu ka përcaktuar për ne. Ne duhet të mos shikojmë gjatë se çfarë të tjerëve iu është dhënë. Sado pak që të kemi do të jetë e shumtë nëse e përdorim mirë.

Është gati e mundshme që shumë nga ata që flasin rreth jetës së tyre martesore dhe shkojnë duke lavdëruar burrat dhe gratë e tyre mund të jenë gënjeshtarë në çfarë ata thonë...

Bari shpesh nuk duket i gjelbërt në anën tjetër por vetëm për shkak se ne nuk e shohim nga afër.

Shejh Selman bin Fahd el-Avdee

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

23.4.2004

Thirrja për tek Allahu brenda shtëpive tona

Islami e ka zbukuruar shtëpinë me një nder të veçantë dhe dallues. E ka bërë të obligueshme mbi ne t'i thërrasim njerëzit e shtëpive tona për tek Allahu. Nëse ne do mund vetëm t'i bindim njerëzit për t'u kujdesur për punët e tyre në shtëpi dhe të drejtonin thirrjen e tyre islame drejt shtëpive të tyre ne do shihnim çudira.

Nëse edhe kombi më i fortë dhe më i pasur në tokë do kërkonte të mobilizon një ushtri misionarësh për të promovuar një ide apo princip, do të mund të drejtonte për te jo më shumë sesa disa mijëra njerëz. Nëse nga ana tjetër ne do jemi të aftë për të bindur çdo musliman fetarë për të kryer detyrën e thirrjes në islam brenda shtëpisë së tij imagjinoni çfarë rezultati do të kishte. Do të

ishte një çështje për të cilën do të ngriheshin miliona njerëz, të mobilizoheshin për thirrjen islame pa asnjë shpenzim financiar.

Çfarë ka më ju keni mobilizuar një forcë të aftë që të penetrojë në shtëpia. Një dai (thirrës) musliman mund normalisht të flasë në një xhami, qendër islame ose shesh publik. Ai zakonisht nuk ka qasje direkte tek njerëzit, në shtëpitë e tyre. Madje nëse ai do mund të arrijë këtë, ai rrallë do të ketë në të, të njëjtin ndikim që një anëtarë i asaj familje mund të ketë.

Lexues i dashur, ju jeni njëri nga pjestarët që përbëni familjen tuaj krahas babait, nënës, vëllezërve dhe motrave tuaja dhe je një burrë, një grua ose fëmijë. Ka njerëz me të cilët ju keni lidhjet më të forta dhe marrë-

dhënie më të afërta. Kjo ngase ju jeni të aftë të influenconi tek këta njerëz më shumë se askush tjetër. Mos prisni që të tjerët përreth

të vijnë në shtëpitë tuaja dhe të fillojnë të njihen me familjen tuaj kështu që ata të mund t'i thërrasin ata tek Allahu...

Marrë nga broshura me titull: Thirrja brenda shtëpive myslimane

Selman bin Fahd el-Avde

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

30.4.2004

Udhëzime për edukimin e fëmive

1- Mësoje fëmijën që t'a përdorë dorën e djathtë gjatë marrjes dhe dhënies, gjatë ngrënies dhe pirjes, gjatë shkrimit dhe shërbimit, mësoja besmelenë në fillimin e çdo pune, sidomos gjatë ushqimit dhe pijes dhe të jetë i ulur, kurse në fund të thotë: elhamdulillah.

2- Mësoja fëmijën pastërtinë, shkurtimin e thonjve, larjen e duarve para dhe pas ushqimit, mësoja pastrimin gjatë kryerjes së nevojës, që ta ketë namazin e saktë dhe që mos ti ndytë rrobat.

3- Të jemi të butë gjatë këshillimit të tyre edhe ate në sekret, mos ti turpërojmë para tjerëve nëse gabojnë, nëse insistojnë në inatin e tyre nuk flasim me ta tre ditë, e jo ma shumë.

4- Urdhëroi fëmijët të heshtin gjatë ezanit dhe ta përsëritin atë që thotë muezini, që në fund të dërgojnë salavate mbi Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e ta bëjnë duanë e ezanit:

"All-llahu ynë, Zoti i kësaj lutjeje të plotë dhe namazit që do të falet, jepja Muhammedit, Vesilen dhe vlerën dhe dërgoje në pozitën e lavdëruar, të cilën ia ke premtuar". (Buhari).

5- Secilit fëmijë ti bëjmë shtrat të veçantë nëse kemi mundësi, përndryshe, secilit mbu-

lesë të veçantë. Më mirë është të kenë vajzat dhomë të veçantë dhe djemtë dhomë të veçantë, me qëllim që t'ua ruajmë edukatën dhe shëndetin e tyre.

6- Ta mësojmë që mos ti hedhë mbeturinat në rrugë dhe të largojë pengesat që i pengojnë njerëzit.

7- T'ia tërheqim vërejtjen nga shokët e këqinj, kontrollimi i tyre dhe mostolerimi të qëndrimit të tyre rrugëve.

8- Ti përshëndetim fëmijët në shtëpi, në rrugë dhe në klasë me: esselamu alejkum ve rahmetull-llahi ve berekatuhu".

9- Ta porosisim fëmijën që të sillet mirë me fqinjët dhe të mos i dëmton.

10- Ta mësojmë fëmijën të nderon musafirin dhe ti ofron kujdes.

11- Ta edukojmë fëmijën në trimëri, në urdhërim në të mirë dhe ndalim nga e keqja, mos të frikohen nga askush përveç Zotit. Nuk duhet frikësuar me gënjeshtër, iluzione dhe errësirë.

12- Është e pëlqyeshme të përcaktohet një takim familjar dhe me nxënësit, ku mësuesi, ose kryefamiljari do t'u lexon diç nga jeta e Pejgamberit, alejhisselam, nga jeta e shokëve të tij, që të mësojnë se ai ka qenë lideri i guximshëm dhe se shokët e tij sikur

Ebu Bekri, Omeri, Othman, Aliu, Muavija, radijall-llahu anhum, i kanë çliruar vendet muslimane dhe kanë qenë shkak për udhëzimin tonë dhe se ata kanë fituar për shkak të be-

simit, luftës dhe zbatimit të Kur'anit dhe Sunnetit dhe moralit të tyre shumë të lartë.

13- T'u blejmë tregime islame të dobishme dhe edukative.

Përktheu: Bekir Halimi
Marrë nga: al-eman. com
7.5.2004

Pamje nga jeta nën pushtim

Në një fshat në Palestinë, midis qytetit të Kudsit (Jeruzalemit) dhe Detit të vdekur, jeta kalon me ngadalë, një ditë në një kohë. Nuk ka vende dëfrimi, nuk ka librari, nuk ka parqe zbavitjeje, as nuk ka një klinik shëndetësore. Por pa e parë këtë vend ju mund të humbni çfarë ju kurrë nuk e keni parë. Rrugët për tek një qytet aty afër, tregu kryesor për banorët e fshatit janë shpesh të mbyllura. Kur rrugët janë të hapura ato janë të vështira dhe të lodhshme vende vende të dëmtuara dhe të shkatërruara. Kamionët hyjnë në fshat për të ofruar një asortiment të kufizuar frutash dhe perimesh. Pjesa më e madhe e asaj me çfarë banorët mbahen vjen nga puna e fermave të disa familjeve të vogla.

Kjo është jeta nën pushtim; një segment i pushtimit që rrallë herë është parë; lufta e ditë për ditshme për të mbijetuar. Është frika konstante e ushtarëve që hynë në shtëpitë e fshtarëve kurse një shqetësim më i madh në këtë fshat është siguri i ushqimit për të ngrënë. Gratë veçanërisht vuajnë shumë përderisa ato kalojnë përmes shtatëzanisë dhe ushqimit të foshnjës me gjë. Ato gjithashtu frikësohen rreth fëmijëve të vegjël nën kujdesin e tyre. Fëmijët duken të ushqy-

er keq, me fytyra të verdha dhe me shtatë nën mesataren e zhvillimit.

Dikush mund të fillojë të mendojë sesi këta njerëz mbijetojnë. Që nga fillimi i Intifadës disa vite më përpara jeta është bërë shumë e vështirë. Kufijtë veçanërisht në Palestinën e para-1948 janë mbyllur (literalisht të mbyllur me një mur me proporcione shumë të mëdha) duke lënë mijëra vetë të papunë. Përpara Intifadës këta njerëz mbështeteshin mbi punën që bënin duke ndërtuar banesat e çifutëve.

Ishte një punë poshtëruese por ishte zgjidhja e tyre e vetme për të mbajtur familjet e tyre. Tani maxhoranca është e papunë ose punon në zeje të vjetra ose si shoferë për disa qindra shekelë në ditë (rreth 50 dollar).

Amnesty International një grup i njohur për të drejtat e njeriut raporton të mëposhtmen:

“Asnjë palestinez që jeton në territoret e pushtuara nuk i ka ikur impaktit të lëvizjeve të kufizuara të imponuara nga ushtria izraelite që kur filloj Intifada tre vjet më parë. Impakti i të drejtave të tyre për të punuar dhe për të fituar një standart të rregullt jete-se, edukimi dhe kujdesi shëndetësorë janë

shkatërruar. Papunësia ka arritur tek 50% dhe humbja e të ardhurave nga puna si pasojë ka shkaktuar një ngritje të varfërisë, kequshqimin dhe një rritje në sëmundje të tjera. Një raport i Bankës Botërore i dalë në Maj 2003 tregon që rreth 60% e popullsisë palestineze është duke jetuar poshtë limiteve të varfërisë 2.1 dollar për ditë dhe konsumimi i ushqimit ka zbritur deri në 30% në tre vitet e kaluara . . . Kufizimet e lëvizjeve gjithashtu kanë penguar të paturin e kujdesit shëndetsorë. Si rezultat i mbylljes së disa rrugëve dhe bllokadave shumë gra në rrugën e tyre për në spital janë detyruar të lindin nëpër ndalim kalime në rrugë ose në shtëpi. Të paktën 10 fëmijë kanë vdekur si pasojë e kësaj”. [http: // amnesty. org]

Gjëja e mrekullueshme këtu është që këta njerëz vazhdojnë të përpiqen në jetët e tyre. Stresi i pushtimit në proces është gjithëkund prezent por ata qeshin, ata vizitojnë dhe ata luajnë. Gratë e familjes punojnë shumë për të bërë bukën, për të ushqyer kafshët dhe për të mjelur bagëtinë. Ata janë një burim fuqie për burrat e tyre, fëmijet e tyre dhe anëtarët e tjerë të familjes.

Dhe jeta e tyre e përditshme është një element qetësie, lehtësimi dhe rehatie. Paradoksi është këtu që në pushtim ata e kanë lirinë që shumë njerëz nuk e imagjinojnë ta kenë në jetën e tyre. Shumë larg nga jeta moderne, kanë liri për të gëzuar thjeshtësitë e të jetuarit dhe freskinë e natyrës.

Ata janë të lirë nga kurthet e materializmit dhe egoizmit që zotëron këtë botën tjetër.

Kanë kohë për të shikuar perëndimin e diellit me pluhurin e tij të kuq, të mrekullon vështrimi i mahnitshëm i Kubat es-Sahrasë si dominon në linjën e qiellit afër Kudsit. Kanë një mundësi për të medituar çdo fjalë të Ezanit që buqet nga një xhami aty afër dhe të humben në fjalët e Kur'anit që ata ndjekin më pastaj (në namaz). Kanë rast për të vizituar njerëzit e dashur të tyre dhe të marrin kënaqësi në lojrat dhe të qeshurat e fëmijëve në rrugë.

Kështu ndërsa ata luftojnë ditë për ditë ata kanë gjetur një thesarë.

Ata kanë gjetur një qëllim në luftën e tyre. Ata janë duke mbrojtur Vendin e shenjtë për muslimanët dhe janë duke e bërë këtë të vetëm. Gjenden tek ata shumë ndjenja krenarie dhe vendosmërie. Gratë nuk janë më pak aktive se burrat. Ato janë të gatshme të sakrifikojnë çdo gjë për çështjen e tyre dhe të mos dorëzohen lehtë. Megjithëse si rezultat i kësaj ata kanë zbuluar të kuptuarit e jetës dhe të qenurit musliman. Kështu ndërsa jeta e kësaj bote është shkatërruar dhe i është marrë nga pushtuesit, ata kanë përvetsuar pasuritë e jetës së pasme. Fitorja me siguri do të vijë kur askush nuk mund të fshihet pas veprave të tij ose të saj. Allahu, subhanehu ve teala ka thënë: "E kush e ka për qëllim botën tjetër, duke qenë ai besimtarë, përpiket për të ashtu si i takon asaj, angazhimi i tyre do të jetë i pranishëm (të Zoti)". [Isra: 19]

Liria e vërtetë mund të gjendet në këto pak fjalë.

Dr. Aisha Hamdan

Marrë nga: el-Xhumua vol 15 nr 12

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

14.5.2004

Ibën Ebu Zejd el-Kajravani

Quhet Abdullah ibën Ebi Zejd, Abdur-Rahman en-Nefzi, el-Kajrevani, el-Maliki, Ebu Muhamed. (310- 386/9/ 922- 996).

I thuhet Maliku i vogël.

Ka qenë i dalluar në dituri dhe vepër.

Kadi ljadi, rahimehull-llah, për te ka thënë:

“Ka arritur imamllekun në dynja dhe në fe, kanë udhëtuar deri te ai nga shumë rajone dhe të dalluar kanë qenë nxënësit e tij..”.

Është i njohur si fekih, mufesir, pjesmarës në disa shkenca. Ka lindur në Kajrevan, kurse ka vdekur në muajin shaban.

Edhe pse ishte i madh në dije dhe veprimtari, ai ishte bamirës, altruist dhe shpenzon-te për nxënësit.

Imam Dhehebiu thotë: “Në bazat e fesë ka qenë sipas medhhebit të selefit, nuk e ka ditur ilmu kelamin (apologjetikën) dhe nuk bante te'vil”.

Librin e tij kryesor “Er-Risale” e ka shkruar kur i kishte 17 vjet.

Veprat e tij:

1- En-Nevadir ve zijadat, në njëqind pjesë

(shtesë librit të Imam Malikut “El-Mudevene”.

2- Muhtesar Mudevene (Në këto dy libra mbështeten dijetarët maliki në magribit për të dhënë fetva).

3- El-Utejbije, e ka reduktuar dhe rënditur në kapituj.

4- El-Iktida bimedhheb Malik.

5- Eth-Thika bil-lah ve tevekul alAll-llah.

6- Er-Risale (në fikhun maliki, është botuar i përkthyer në gjuhën angleze në vitin 1906 dhe gjuhën franceze në vitin 1914. Aq shumë e kanë vlerësuar këtë libër, saqë është i shkruar me ar).

7- l'xhazul-Kuran

8- El-Marife vet-Tefsir.

9- En-Nehju anil-Xhidali.

10- Risaletun fir-Redi alel-Kaderijeti.

11- Men tehareke indel-Kiraeti.

12- Risaletun fit-Tevhidi, (që është kjo një pjesë e sajë) Etj.

Shiko për më gjërë: “Sijeru A'lamun-Nubela”, vëllimi 17, fq. 10-13; “Mu'xhemu Muelifin”, vëllimi i gjashtë, fq. 73. etj.

Bekir Halimi,
23.4.2004

Imam Tahavi

Emri dhe prejardhja e tij:

Ai ishte Imami, Muhadithi, Fekihe, Hafizi, dijetari i nderuar, Ebu Xha'fer Ahmed ibën Muhammed ibën Selame ibën Seleme ibën Abdul Melik El Ezdi Et Tahavi. El-Ezdi është emër fisi të mirënjohur nga Kahtani. Nofkën Et Tahavi e ka fituar nga fshati Et Taha në krahinën Said të Egjiptit. Ai ishte i lindur në 239 H. Në moshën e re ai u shpërngul në Egjipt.

Në kërkim të dijës:

Prejardhja e dijës së tij është e lidhur me familjen e tij dhe dajallarët e tij. Babai i tij ishte një nga dijetarët prej të cilëve përfitoi. Mësuesi i dytë ishte daja i tij Imam Ismail ibën Jahja El Muzeni. (vdiq në vitin 264). El Muzeni ishte një nga dijetarët më të ditur prej shokëve të Imam Muhammed ibën Idris Esh Shafiut. Edhe nëna e tij ishte nga dijetarët e fikhut dhe hadithit.

Mësuesit e tij numri i të cilëve kalon treqindshin ishin kryesisht nga Egjipti dhe dijetarët që vizitonin Egjiptin.

Me zgjerimin e dihapazonit të dijës ai e gjente veten në konfuzion midis një seri çështjesh fikhu për të cilat ai nuk gjente përgjigje të mjaftueshme nga daja i tij që do t'ia qartësojnë çështjen në fjalë. Filloi të hulumtoi se çfarë bën daja i tij në situata të ngjashme të paqartësisë dhe kuptoi se ai shumë po i konsulton librat e shokëve të Imam Ebu Hanifës (Hanefive). Shumë nga mendimet e hanefitëve i kishte përmendur në librin e tij "Muhtesar El Muzeni".

Kjo gjë e nxiti që t'i konsulton librat e medhhebit hanefij dhe të shqyrton bazat e

tij dhe degëzimin e çështjeve prej tyre. Kur njohuritë e tij mbi medhhebin hanefij u plotësuan ai u bë një nga përfaqësuesit e kësaj shkolle juridike, gjë kjo e cila nuk don të thotë se ishte bërë pasues i verbër i saj. Në librat e tij shpeshherë do të gjejmë vende ku Imam Et Tahaviu si më të saktë e ka shpallur mendimin e ndonjë imami që nuk është i medhhebit hanefij. E vetmja gjë e cila Imam Tahaviun e përcaktonte si hanefi ishte mbështetja e tij që ia bënte metodologjisë së shkollës hanefite në nxjerrjen e dispozitave. Në librin e tij "Me'ani El Athar" do të gjeni gjykime që Imam Ebu Hanifeja nuk i ka patur. Ky fakt e mbështet atë të cilën e tha Ibën Zulaq:

"Kam dëgjuar Ebul Hasan Ali ibën Ebi Xha'fer Et Tahaviun të thotë: "Kam dëgjuar babain tim të thotë: "(i përmendi virtytet e Ebu Ubejde Harbavejnit dhe fikhun e tij dhe tha) Ai do të më pyeste mua rreth disa çështjesh fikhu. Kështu një ditë unë i dhashë përgjigjen time për një çështje kështu ai më tha mua: "Kjo nuk është opinion i Ebu Hanifës. Et Tahaviu i tha: "O gjykatës (Kadi) a duhet të mbaj të njëjtin opinion për çdo opinion që Ebu Hanifeja ka mbajtur!" Ai tha: "Unë për ty isha i mendimit se je mukal-Id (pasues i verbër)". Et Tahaviu tha: "A nuk e din se mukal-lid bëhet vetëm njeri fanatik ose i trash nga mendja." Kjo fjalë u përhap në Egjipt dhe u bë fjalë e urtë që njerëzit e memorizuan". (Lisanul Mizan tek biografia e Et Tahaviut)

Lavdërimet e dijetarëve për të:

Ibën Junuzi ka thënë: "Et Tahaviu ishte i

besueshëm, besnik, fekih, pas vete nuk ka ardhur njeri si ai”.

Imam Edh Dhehebiu në librin e tij “Et Tarih El Kebir” ka thënë: “Fekihu, Muhadithi, Hafidhi, një nga njerëzit më me reputacion, i besueshmi, i dituri në fikh dhe i mençuri”.

Ibën Kethiri në “El Bidaje ven Nihaje” ka thënë: “Ishte i besueshëm, besnik, Hafidh me njohuri të thella”.

Me njohuri të gjëra në gjitha lëmitë e fesë me dije të veçantë të akidë, fikhut dhe hadithit.

Librat e tij:

Përsa i përket shkrimeve të tij ato janë dëshmi për hulumtimin e tij, verifikimet që i bën dhe përpunim të mirë të temës që e shqyrton. Midis shkrimeve të tij është “El Aki-de Et Tahavije” për të cilën jemi duke shkruar hyrjen për tani gjithashtu për komentin e tij nga (Ibën Ebi El Izz). Madje megjithëse madhësia e librit është e vogël dobitë e tij janë të shumta dhe metodologjia e tij është ajo e selefëve. Dhe ju do të gjeni që përmban çdo gjë që mulimani ka nevojë për sa i përket besimit të tij. Është gjithashtu libri i tij “Me’ani El Athar” i cili është një libër në të

cilin ai prezanton kapituj të fikhut, mendimet e dijetarëve dhe argumentet e tyre dhe i përmend analizën e argumenteve të tyre..

Ai la mbrapa shumë libra të mëdhenj, përafërsisht 40 libra të ndryshëm midis të cilëve janë: “Sunan Esh Shafi’ij, Mushkil El Athar, Ahkamul Kur’an, El-Muhtesar, Sherh El Xhami’il Kebir, Sherh El Xhami’is Sagir, Esh Shurut, Nevadir El Fikhije, Er Redd ala Ebi Ubejd, Er Redd ala ‘Isa ibën Eban dhe vepra tjera të dobishme.

Imam Tahavi ishte i mirënjohur dhe i famshëm për urdhërimin për të mirë dhe ndalimin e të keqes për deklarimin e së vërtetës dhe të kthyerit tek ajo që ai mbajti se ishte e vërtetë pa u ndikuar nga asnjë mendim dijetarësh, pushtetarësh apo shokësh.

Është e mjaftueshme për ne që shumica e dijetarëve e kanë pranuar këtë libër (El Aki-de Et Tahavije) si: “Një shpjegim i Besimit të Ehlu Sunne vel Xhema’ah”.

Vdekja e tij:

Imam Tahavi ka vdekur të martën në fillim të Dhul Ka’des në vitin 321 H dhe është varrosur në varrezat Karafe në Egjipt. Allahu e mëshiroftë me mëshirën e tij të gjërë.

Marrë nga parathënia e librit “SHERHUL AKIDETI TAHAVIJE” me redakturë të Ahmed Shakirit

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

Redaktor: Talha Kurtishi

30.4.2004

Imam es-Sujuti

Imam Es-Sujuti, dijetar i dalluar me vep-rintarinë e tij të frytshme. Nuk ka lëmi nga shkencat e Islamit në të cilën ai nuk ka shkruar vepër. Veprat e tij që sipas disa dijetarëve kalojnë gjashtëqindëshin, konsiderohen bazë në shumë lëmi. Kujdes të veçantë i kushtoi hadithit dhe shkencave të tij. Me të drejtë e fitoi titullin e hafidhit dhe mu-hadithit më të njohur të kohës së tij.

Quhet Ebul Fadl Xhelaluddin Abdur Rahman ibën Kemaluddin Ebi Bekr ibën Muham-med ibën Sabikuddin ibën Fahrudin ibën Nasiruddin El Hudajri El Misri Es Sujuti Et Tuluni Esh Shafi'i.

Ka lindur në Kairo në vitin 849 H/1445 G. sipas disa autorëve i ati i tij, si foshnjë, e ka sjellur ate në Kairo nga qyteti i Asjutit në të cilin ka lindur. Në moshën pesëvjeçare mbeti pa prindër. Në atë kohë ai gati se e kishte mësuar Kur'anin përmendësh. Hafidh i tërë Kur'anit u bë në moshën tetëvjeçare. Pas mësimit të Kur'anit vazhdoi mësimin përmendësh të librave të ndryshme siç ishin "El 'Umde", "El Minhaxhul Fikhij", "El Minhaxhul Usulij" dhe "Elfijjen" e Ibën Malikut.

Prej moshës rinore ai shoqërohej me dije-tarë eminentë që patën ndikim në të. Shoqë-rimi me Siraxhuddin El-Belkinin, një jurist i njohur, shihet qartë në veprimtarinë e Es-Sujutit. Ndikim të dukshëm tek ai patën edhe Sherefuddin El Munavi, Tekijjuddin El Hanefi dhe Muhjuddin El Kafexhi. Potenciali i tij inte-lektual u paraqit në moshën tetëmbëdhjetë vjeçare kur ai u bë profesor i gjuhës arabe. Në moshën njëzetvjeçare filloi të ligjëron në shumë lëmi shkencore dhe filloi të japë fetva

(decizione) për çështje të ndryshme. Në kër-kim e sipër të diturisë udhëtoi në Sham, Hixhaz, Jemen Indi, Mgrib dhe vende të ndryshme.

Thuhet se gjatë pierjes së ujit të Zemzemit, në haxh, ka bërë lutje që All-llahu t'ia mun-dëson të arrin gradën e El Belkinit në lëminë e fikhut dhe gradën e El Askelanit në lëminë e hadithit.

Udhëtimet e shumta që i bëri ishin shkak që Es-Sujuti të takohet me shumë dijetarë. Nxënësi i tij Esh Sha'rani tregon se Es-Sujuti ka përfituar prej gjashtëqind mësuesve prej të cilëve ai me emër ka numëruar njëqinde-pesëdhjetë.

Si më të dalluar ndër to do përmendim:

- Siraxhuddin El Belkini tek i cili mësonte fikhun

- Tekijjuddin El Shibli El Hanefi tek i cili mësonte hadith, tefsir dhe gjuhën arabe.

- Muhjuddin El Kafexhi

- Ibën Haxher El Askelani tek i cili mësoi në moshën rinore

- Jahja Sherefuddin El Munavi tek i cili më-soi deri në fund të jetës dhe përfitoi shumë në lëminë e fikhut.

- Abdul Kadir El Ensari El Mekki tek i cili i zgjëroi njohuritë në lëminë e fikhut dhe bazat e fikhut, tefsirit, hadithit dhe gjuhën arabe.

- Shemsuddin Muhammed ibën Musa Es Sirami

Nxënësit e tij:

Edhe pse ai në moshë të hershme u tërhoq nga jeta publike duke iu përkushtuar shkrimit, arriti që pas vete të lë një numër të kon-siderueshëm të nxënësve që bartën diturinë e tij tek gjeneratat e pastajme. Nga do veçojmë:

- Hafidh Shemsuddin Ed Davudi.
- Hafidh Muhammed ibën Abdur Rahman Es Sehavi, dijetar i njohur i hadithit dhe autor i shumë veprave.
- Ali ibën Muhammed El Eshmuni El Kahiri.
- Muhammed ibën Ali ibën Ali ibën Ahmed ibën Tulun Ed Dimeshki komentues i disa veprave të Es Sujutiut dhe dijetar i njohur i medh'hebit hanefi.
- Ebu Muhammed Ahmed ibën Ijas.
- Hafidh Shemsuddin Muhammed ibën Jusuf Ed Dimeshki.
- Muhammed ibën Abdur Rahman El Alkami, i cili gjithashtu komentoi disa libra të Es Sujutiut.

Duke e përshkruar mësuesin e tij Ed Davudi thotë: Vet isha prezent kur mësuesi për një ditë shkroi dhe kontrolloi tre fletore, mbante ligjeratë dhe jepte përgjigje pyetjeve të parashtruara.

Veprat e tij:

Sipas Xhemaluddin El Kasimi Es Sujutiut ka shkruar 450 libra kurse sipas Ez Ziriklut është autor i 600 librave.

Shkaku i mendimeve të ndryshëm është fakti se një libër njihet me më tepër se një emër dhe kjo shkakton në disa raste që një libër të numërohet dy herë. Sipas Ahmed Esh Sherkavit të botuara janë 234 tituj të Es Sujutiut.

Nga librat e tij do t'i përmendim:

Në lëminë e tefsirit:

- Ed Durrul Menthur fit tefsiri bil me'thur
- Tefsirul Xhelalejn të cilin e shkroi së bashku me mësuesin e tij Xhelaluddin El Mehal-li

- Hashijetu ala tefsir El Bejdavi
- El Itkan fi 'ulumil Kur'an
- Lubabun nukul fi esbabin nuzul
- Hamailuz zuher fi fedaili suver

Në lëminë e fikhut:

- El Eshbah ven Nedhair
- El Kafi

- Muhtesar El Ahkam Es Sulltanije lil Ma-verdi

- Sherhur Rehbijje fil Feraid

Në lëminë e historisë:

- Tarihul Hulefa
- Tarihul Misr
- Tarihul Sujut
- Er Rihletu El Fejjumijje
- Er Rihletu El Mekkiye

Në lëminë e biografive:

- Menakibu Ebi Hanife
- Menakibu Malik
- Tabekatul Mufessirin
- Tabekatul Huffadh
- Tabekatun Nuhut

Në lëminë e gjuhës arabe:

- Durru Taxh fi i'rabi mushkili El Minhaxh
- El Mesaidu El 'Alijje fi El Kavaid En Nahvijje
- Sherhu Kafijeti ibën Malik

Veprimtaria e tij kryesore dhe më e frytshme ishte në shkencat e hadithit në të cilat shkroi shumë libra:

- Xhem'ul Xhevami'i.

Me këtë vepër Es Sujutiut synoi tubimin e të gjitha haditheve profetike në një libër. Për këtë gjë ai iu referua shtatëdhjetë e një librave nga librat e hadithit.

Autori këtë libër e ndau në dy pjesë:

Pjesa e parë në të cilën ai ka tubuar hadithet gojore (el-kavlije) të rradhitura sipas alfabetit dhe pjesa e dytë në të cilën i ka tubuar hadithet që i përkasin natyrës praktike (el-Fi'lijje) të rradhitura sipas transmetuesve të tyre prej as'habëve, radijall-llahu anhum. Kjo vepër nuk u përfundua sepse vdekja e Es Sujutiut ndërpreu kompletimin e saj.

Shejh Muhammed Nasiruddin El Albani thotë se në bibliotekën "Edh Dhahirijje" në Damask ka parë dorëshkrim mbi të cilin me shkrim që dallon nga shkrimi i kopjuesit të librit është shkruar: Numri i haditheve që i ka tubuar në pjesën e parë është njëzet e

gjashtë mijë e pesëqind e gjashtëdhjetë e tetë hadithe (26568) kurse numri i haditheve në pjesën e dytë është afro shtatëmbëdhjetë mijë hadithe (17000). Sipas kësaj numri i përgjithshëm i haditheve të këtij libri është dyzetë e dy mijë hadithe (42000).

- El Xhami'us Sagir

Shejh Muhammed Nasiruddin El Albani për këtë libër thotë: Ky libër i Hafidh Es Sujutiut është nga librat më të kompletuar për nga lënda e hadithit, plotë dobi me rradhitje të lehtë që mundëson përfitimin nga ky libër...

- Tenvirul Havalik sherh Muvet-ta Malik

- Is'aful Mubetta fi rixhal El Muvet-ta

- Ed Dibaxh ala Sahih Mulim ibën Haxh-xhaxh

- Mirkatus Su'ud ila Sunen Ebi Davud

- Kutul Muktedhi ala Xhami'i Tirmidhi

- Misbahuz Zuxhaxhe fi sherhi Ibën Maxhe

- Ukudu Zeberxhed ala Musned Imam Ahmed

- Tedribur Ravi fi sherhi Tekrib En Nevevi

- Esbabu vurudil hadith

- El Leali El Mesnua'a fi ehadith el Meudu'a

- El Fevaidu El Mutekasire fi ahbar El Mutevatire

- Et Tibbu En Nebevij dhe shumë tjerë.

Jeta e tij në këtë botë përfundoi në vitin 911 H/1505 G në Kairo. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e tij të gjërë.

Përktheu: Talha Kurtishi
7.5.2004

Imam Shevkani

Imam Muhammed ibën Ali esh-Sheukani: Imami, Al-lameja, Muftiu i Ummetit, deti i dijes, kalorësi i fjalëve dhe kuptimeve të tyre, unik i kohës së tij, zbërthyesi i kuptimeve të Kur'anit dhe Sunnetit, mufes-siri dhe muhadithi, asketi i njohur, krenaria e Jemenit.

Quhet Muhammed ibën Ali ibën Muhammed ibën Abdull-llah ibën El Hasen El Hajsheni Esh Sheukani Es San'ani El Jemeni.

Ka lindur ditën e hënë, e njëzet e teta i muajit Dhul Ka'de në vitin 1172 H në fshatin Sheukan në afërsi të qytetit Aden në Jemenin e lashtë.

Fëmijërinë e kaloi në qytetin e San'asë, ku nga i ati i tij i mësoi më dalluese morale, çiltërsinë dhe nderin. Në moshën e hershme filloi kërkimin e diturisë. Fillimisht mësoi shkrim-leximin dhe lexoi Kur'anin para dije-

tarëve të kohës së tij. Mësimet e Kur'anit dhe texhvidin i përfundoi para fekihut Hasen ibën Abdull-llah El Habl. Para se të zhytet në lëmitë e shkencës mësoi përmendsh shumë nga traktatët e shkurtë nga lëmitë e ndryshme siç ishin: El Ez'har në lëminë e fikhut, Muhtesarul feraid në lëminë e trashëgimisë, Muhtesarul munteha në lëminë e bazave të fikhut, Et Telhis në lëminë e belagasë (retorika), Mendhumetul Xhezeri në mënyrat e leximit të Kur'anit (kira'at) dhe tjerë.

Nga mësuesit e tij do t'i përmendim:

Abdur Rahman ibën Kasim El Medaini, Ahmed ibën Amir El Hudai, Ahmed ibën Muhammed El Harazi tek i cili mësoi plotë 13 vjetë dhe nga i cili përfitoi shumë në lëminë e fikhut, El Kasim ibën Jahja e Haulani, El Hasen ibën Isma'il El Magribi, Abdull-llah

ibën Isma'il En Nehmi, Hadi ibën Husejn El Kareni, Ali ibën Ibrahim ibën Amir para të cilit e lexoi Sahihun e Buhariut, Abdul Kadir ibën Ahmed para të cilit lexoi Sahihun e Muslimit dhe disa libra tjerë të Sunnetit dhe të tjerë.

Si nxënës të tij më të dalluar përmenden:

Djali tij Ali ibën Muhammed Esh Sheukani, Husein ibën Muhsin Es Seb'ij El Ensari El Jemani, Muhammed ibën Hasen Esh Shexhni, Abdul Hakk ibën Fadl El Hindi, Muhammed ibën Nasir El Hazimi dhe të tjerë.

Shqyrtim rreth medhhebit dhe akides së tij:

Mësimet e para të fikhut Esh Sheukaniu i mësoi nga dijetarët e medhhebit Zejdij, i cili ishte i përhapur në vendlindjen e tij. Kjo gjë nuk e përkufizoi ate dhe ai vazhdoi hulumtimet e tij duke dhënë mendimin e tij rreth çështjeve të fikhut. Libri i tij "Sejlul Xher-rar" është argument i mjaftueshëm. Në të ai jep ixhtihadët e tij rreth çështjeve duke përkrahur mendimet që kanë argument të saktë dhe ku mohon qëndrimet e medhhebit të paargumentuar. Ky qëndrim shkaktoi armiqësinë e ithtarëve të taklidit në kohën e tij me të cilët vazhdimisht ishte në konflikt. Për të zbërthyer dispozitat mbi taklidin (pasimit të verbër të ndonjë mendimit) e shkroi librën e tij të njohur "El Kavlul Mufid fi hukmi Teklid" i cili ndezi zjarrin e armiqësisë tek ithtarët e medhhebit të cilët e akuzuan se dëshiron rrënimin e medhhebit Zejdij.

Në çështjet e besimit pasonte drejtimin e paraardhësve të mirë (selefit) duke pohuar gjitha cilësitë e All-llahut pa mohim dhe pa shtrembërim të kuptimit. Këtë e shohim qartë në librin e tij "Et Tuhaf bi medhhebi Selef"

Veprat e tij:

Ka shkruar shumë vepra të dobishme nga shumë lëmi:

- Edebu Talib
- Munteha El Erebi
- Tuhfetudh Dhakirin
- Irshaduth Thikat ila itifaki Esh Shera'i ala Teuhid, vel Miad ven Nubuvvat
- Shifa'ul Alel fi zijadeti Themen li muxherred El Exhel

- Risaletul Bugje fi mes'eleti Ru'je (në të cilën vërteton se besimtarët do të shohin All-llahun në ditën e gjykimit, gjë kjo të cilën e mohojnë disa grupacione të devijuara)

- Nejlul Evtar sherh Munteka el Ahbar (në të cilën komentoj hadithet që konsiderohen bazë e dispozitave të sheriatit që i tuboi Mexhduddin ibën Tejmiije gjyshi i Shehul Islam ibën Tejmiije)

- Sejlul Xher-rar el mutedef-fik ala Hadaikil Ez'har (libër ky në të cilin del në shesh dija e tij e gjërë dhe aftësitë për ixhtihad dhe libër i cili i shkaktoi shumë probleme nga mukal-lidët e medhhebit Zejdij)

- Fet'hul Kadir el xhami' bejne fennej Er Rivaje ved Diraje min 'ilmi tefsir (komentim i Kur'anit në të cilin ka bashkuar komentimin klasik të Kur'anit me Sunnet dhe komentimin racional.)

- Irshadul Gabijj ila medhhebi Ehlil Bejti fi Sahbin Nebijj (në të cilin shqyrton qëndrimin e familjës së Pejgamberit ndaj as'habëve dhe mohon pretendimet e shëmtuara që i bëjnë shi'itët duke akuzuar shumicën e as'habëve me padrejtësi ndaj familjës së Resulullahit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem)

- Et Tuhaf fi irshadi ila medhhebi Selef dhe shumë libra dhe traktate numri i të cilëve është shumë i madh.

Vdekja e tij:

Jeta e tij në këtë botë përfundoi me 27 Xhumadel Ahire të vitit 1250 H. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e Tij të gjërë.

Përgatiti: Talha Kurtishi
14.5.2004

Pyetje dhe përgjigje

Tema: Namazi i xhumasë

Numri: 658

Data: 10.03.2001

Pyetje: A ka argument për 4 rekat synet para xhumasë dhe për ato pas xhumasë dhe si është më mirë që synetet të falen dy nga dy apo katër rekate së bashku...

Përgjigje: Falënderojmë All-llahun, kurse paqa dhe bekimi qofshin mbi Muhammedin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

Xhumaja nuk ka sunnete para saj, mund të falish sa të duash, mirëpo ato janë namaz vullnetar, nuk kanë të bëjnë me xhumanë. Kurse pas i ka katër sunnete, dhe më mirë është të falen dy nga dy. All-llahu e di më së miri.

Bekir Halimi
13.03.2001

Numri: 40

Data: 21.10.2000

Pyetje: A duhet të falen katër sunetet e fundit të xhumasë në xhami apo më mirë në shtëpi dhe a është më mirë që edhe sunetet e të gjitha namazeve të falen dy nga dy...

Përgjigje: Falënderojmë All-llahun, kurse paqa dhe bekimi qofshin mbi Muhammedin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem.

Vëlla i nderuar! Falja e sunneteve është më mirë të bëhet në shtëpi, sepse Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Namazi ma i mirë është falja e sunneteve në shtëpi, përveç farzit". (Muslim)

Në këto sunnete hyjnë edhe katër sunnetet e namazit të xhumasë.

Kurse sa i përket faljes së sunneteve, ajo duhet bërë nga dy rekate nga dy rekate, sepse kjo është në përputhje me hadithin e Pejgamberit sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem ku thotë: "Namazi i natës dhe ditës është nga dy rekate nga dy rekate". (Buhari)

All-llahu e di më së miri.

Bekir Halimi
02.02.2001

Më i miri prej jush është ai që e mëson Kur'anin dhe ua mëson atë të tjerëve

Imami, muhadithi, shejhu Muhammed Nasiruddin Albani, rahimehull-llah, duke komentuar hadithin që e transmeton Ebu Abdur-Rahman Es-Sulemiu nga Uthman ibën Affani, merfuan: “Më i miri prej jush është ai që e mëson Kur'anin dhe ua mëson të tjerëve”, thotë: “Ky hadith aludon në:

- mësimin e Kur'anit;
- mësuesi më i mirë është mësuesi i Kur'anit;
- gjëja më e mirë që e mëson njeriu është Kur'ani.

Andaj sikur ta dinin këtë gjë kërkuesit e dijes, sepse në të ka shumë dobi. Prej gjërave që janë përhapur me të madhe në kohën tonë është se gjen shumë thirrës ose fillestarë në kërkimin e dijes, të cilët marrin përsipër dëftimin, dhënien e fetvave dhe u përgjigjen pyetjeve të njerëzve, edhe pse nuk din ta lexojë mirë suren Fatiha, duke i shqiptuar shkronjat ashtu si duhet, ashtu që sinin e shqipton si dad, kurse t'anë, si ta, dhalin si za, thanë si sin, etj. Bën gabime të mëdha, e për të voglat mos të flasim.

Kërkohet, fillimisht që ta lexojmë Kur'anin mirë, para se ta mësojmë përmendësh, nëse dëshirojmë që t'i sjellim ajetet dhe argumen-

timet me to në këshillat, derset dhe thirrjen tonë.

E sheh njeriun duke u marrë me tas'hih dhe tadif (cilësim të haditheve si të vërteta ose të dobëta), me replikë dijetarëve, vlerësim të mendimeve të tyre, shpesh herë dëgjon prej tyre fjali që janë më të larta se grada e tyre, andaj shpesh i sheh duke thënë: mendoj, kam thënë, fjala ime në këtë çështje është, mendimi më i mirë tek unë është...

Prej gjërave të çuditshme me këta njerëz është se ata nuk flasin për çështjet për të cilat janë të pajtuar dijetarët, por çdo herë flasin, përveç atij që e ka mëshiruar Zoti, për çështje ku ka divergjenca (ihtilaf), që edhe ai ta jap kontributin e tij në këtë. E nëse i vjen rëndë kjo detyrë, atëherë mundohet të vlerëson mendimet e dijetarëve. All-llahu na ruajtë nga rijaja, dëshira për të bërë emër dhe publicitet.

E këshilloj sëpari vetveten e pastaj ata se gjëja më e mirë me të cilën e fillojnë rrugën e kërkimit të dijes është mësimi përmendësh i Kur'anit, sepse All-llahu, subhanehu ve teala, thotë: “...ti këshilloje me këtë Kur'an atë që i ka frikë kërcënimit Tim”. (Kaf: 45).

Muhammed Nasiruddin Albani

Marrë nga: “Silsiletul ehadithi es-sahiha” (Vargu i haditheve të vërteta), hadithi nr. 1173

Përktheu: Bekir Halimi

10. Obligimi ndaj fqiu dhe porosia (hyjnore) ndaj tij

Transmeton Aishja, radijall-llahu anha, nga Pejgamberi, alejhis-selam, e cili tha: "Xhibrili vazhdimisht më porosiste për fqiu derisa mendova se do ta bën trashëgimtar timin." (Buhariu dhe Muslimi)

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Adhuroni All-llahun e mos i shoqëroni Atij asnjë send, sillnu mirë ndaj prindërve, ndaj të afërmeve, ndaj jetimëve, ndaj të varfërve, ndaj fqiu të afërt, ndaj fqiu të largët, ndaj shokut pranë vetes, ndaj udhëtarit të largët dhe ndaj robërve. All-llahu nuk e do atë që është kryelartë dhe atë që lavdërohet." (Nisa – 36)

Dijetarët janë ndarë në mendime rreth kuptimit të fjalës së Muhamedit, alejhis-selam, "trashëgimtar timin". Disa prej tyre e komentuan si "pjesmarrës në pasurinë e tij duke ia dhënë një pjesë të caktuar ashtu siç iu jipet anëtarëve tjerë të familjes. Të tjerët menduan se kjo shprehje ka për qëllim që fqiu të trajtohet sikur trashëgimtar në raportet me të. Mendimi i parë është më i qëlluar sepse kuptimi i dytë ka mbetur kurse i pari nuk ka ndodhur siç mund të kuptojmë nga hadithi.

Nocioni "fqiu" përfshinë muslimanin dhe kafirin, ibadetxhiun (adhuruesin) dhe mëkatarin, ardhacakun dhe vendasin, të afërmin (e familjes) dhe të largëtin, ai që është afër me shtëpi dhe ai që është larg. Të gjithë këto janë në gradë, më e larta është ajo që i plotëson atributet e para, pastaj ai që vjen me radhë derisa të mbetet një atribut, dhe e kundërta - grada më e ulët është ajo në të cilën mbeldhen cilësitë e fundit. Obligimi ndaj fqiu është aq më i madh varësisht prej gradës së tij.

Porosia mbi fqiu përmbushet duke drejtuar kah ai llojet e bamirësisë sipas mundësisë, sikur: dhurata, selami, buzëqeshja gjatë takimit me të, interesimi për gjendjen e tij, ofrimi i ndihmës kur ka nevojë dhe të tjera.

Pejgamberi, alejhis-selam, iu drejtua Ebu Dherrit: "O Ebu Dherr, kur të përgatisish salcë me lëng mishi shtoi më tepër ujë dhe gostiti fqinjët." (Muslimi)

Pejgamberi, alejhis-selam, na ka urdhëruar që të mos pengojmë fqiu, ai na ka porositur: "Kush beson Allahun dhe Ditën e Ahiretit le të mos pengojë fqiu e tij." (Buhariu). Ai e mohoi imanin nga njeriu i cili fqiu i tij nuk është i qetë "Pasha Allahun nuk ka besuar, pasha Allahun nuk ka besuar, pasha Allahun nuk ka besuar! E pyetën: cili o i dërguar i Allahut? Ai që fqiu i tij nuk është i qetë nga pengesat e tij, u përgjigj ai." (Buhariu) Bamirësinë ndaj fqiu e bëri kusht për të qenurit i mirë me atë, ai, alejhis-selam, tha: "shok më i mirë tek Allahu është ai i cili është më i mirë për shokun e vet, kurse fqiu më i mirë ai i cili është më i mirë për fqiu e vet." (Tirmidhiu i cili këtë hadith vlerëson si: hasen garib)

Rreth kësaj teme transmetohet se Ahnef ibën Kajsi kishte hypur mbi shtëpinë e tij dhe kishte parë fqiu nga lartë, kjo e shtyri të britë: turp më qoftë, turp më qoftë, hyra në shtëpinë e

fqiut pa lejen e tij, mos hypsha mbi shtëpinë time asnjëherë!

Ebu Hanife, rahimehullah, kishtë një fqi këpuctar i cili punontë shumë gjatë natës dhe çdoherë recitonte disa vargje ku shprehte pikëllimin e tij ndaj njerëzve dhe thoshte se e kishin lënë pas dore dhe gjëra tjera. Ebu Hanifeja, rahimehullah, kur zgjohej për të faluar namaz nate dëgjonte zërin e tij duke rrecituar vargje mallëngjyese. Dy netë me rradhë më nuk e dëgjoi dhe filloi të interesohet për këpuctarin. Pasi që pyeti fqinjët për të dhe kuptoi se sulltani kishte burgosur menjëherë shkoi tek valiu për të ndërmjetësuar. Ai iu drejtua valiut: patrulla juaj ka burgosur fqin tim kurse unë kam obligim ndaj tij. Valiu pyeti: si quhet ai? Ebu Hanifeja u përgjigj: nuk e di emrin e tij mirëpo e di se është këpuctar. Valiu urdhëroi që të lirohen të gjithë që ishin burgosur atë natë për të gjetur Ebu Hanifeja fqin e tij. Pasi që e takoi, këpuctari iu drejtua Ebu Hanifes me falenderime të përzemërta kurse ai i tha: "O djalosh! Nuk të kemi lënë pas dore.

Ahmed Muadh Hakkij

Përktheu: Agim Bekiri

(pjesë nga libri: katërdhjet hadithe mbi moralin)

